

Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

C 176

Ediția în limba română

Comunicări și informări

Anul 61

23 mai 2018

Cuprins

I Rezoluții, recomandări și avize

REZOLUȚII

Comitetul Regiunilor

A 127-a sesiune plenară a CoR, 31.1.2018-1.2.2018

2018/C 176/01	Rezoluția Comitetului European al Regiunilor – Analiza anuală a creșterii pentru 2018 a Comisiei Europene	1
2018/C 176/02	Rezoluția Comitetului European al Regiunilor privind modificarea Regulamentului privind dispozițiile comune pentru fondurile ESI în vederea sprijinirii reformelor structurale	5
2018/C 176/03	Rezoluția Comitetului European al Regiunilor privind propunerea Comisiei de decizie a Consiliului privind constatarea unui risc clar de încălcare gravă de către Republica Polonă a statului de drept . .	8

AVIZE

Comitetul Regiunilor

A 127-a sesiune plenară a CoR, 31.1.2018-1.2.2018

2018/C 176/04	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Viitorul programului COSME după 2020: perspectiva autorităților locale și regionale	10
2018/C 176/05	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Către o punere completă în aplicare a strategiei europene reînnoite pentru regiunile ultraperiferice	15
2018/C 176/06	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Erasmus pentru reprezentanții autorităților locale și regionale	21
2018/C 176/07	Avizul Comitetului European al Regiunilor — Promovarea, în cadrul directivelor UE privind natura, a coexistenței cu specii care generează conflicte	25
2018/C 176/08	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Piața unică digitală: evaluare la jumătatea perioadei . . .	29

RO

2018/C 176/09	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Document de reflecție privind viitorul finanțelor UE . .	34
2018/C 176/10	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Investițiile teritoriale integrate – o provocare pentru politica de coeziune a UE după 2020	40

III *Acte pregătitoare*

COMITETUL REGIUNILOR

A 127-a sesiune plenară a CoR, 31.1.2018-1.2.2018

2018/C 176/11	Avizul Comitetului European al Regiunilor – Inițiativa pentru dezvoltarea durabilă a economiei albastre în Mediterana de Vest	46
2018/C 176/12	Avizul Comitetului European al Regiunilor — Concluziile și recomandările finale ale Grupului la nivel înalt privind simplificarea pentru perioada de după 2020	51
2018/C 176/13	Avizul Comitetului European al Regiunilor — Europa în mișcare: aspecte legate de munca în transportul rutier	57
2018/C 176/14	Avizul Comitetului European al Regiunilor — Europa în mișcare: promovarea unor soluții de mobilitate neîntreruptă	66

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

COMITETUL REGIUNILOR

A 127-A SESIUNE PLENARĂ A COR, 31.1.2018-1.2.2018

Rezoluția Comitetului European al Regiunilor – Analiza anuală a creșterii pentru 2018 a Comisiei Europene

(2018/C 176/01)

Prezentat de grupurile politice PPE, PSE, ALDE, AE și CRE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR (CoR),

- având în vedere Comunicarea Comisiei Europene privind analiza anuală a creșterii pentru 2018 ⁽¹⁾ și lansarea semestrului european 2018,
 - având în vedere rezoluția sa din 11 octombrie 2017 privind semestrul european 2017 și în perspectiva analizei anuale a creșterii 2018,
 - având în vedere Rezoluția Parlamentului European din 26 octombrie 2017 referitoare la politicile economice din zona euro ⁽²⁾,
1. consideră că, în ciuda relativei redresări macroeconomice a economiei UE, nu este încă loc de automulțumire, întrucât ratele șomajului sunt încă prea ridicate în multe regiuni ale Europei, în special în rândul tinerilor, și ani la rând de investiții insuficiente cântăresc greu asupra competitivității și coeziunii UE;
 2. împărtășește opinia Comisiei conform căreia lipsa de competitivitate și de coeziune a UE și vulnerabilitățile bancare impun abordarea deficiențelor structurale ale uniunii economice și monetare (UEM) înainte de declanșarea unei noi crize, astfel cum s-a subliniat în Avizul CoR privind aprofundarea UEM în Europa până în 2025 ⁽³⁾;
 3. salută importanța acordată în cadrul AAC pilonului european al drepturilor sociale;
 4. sprijină faptul că AAC pune accentul pe creșterea pe termen lung și, prin urmare, regretă faptul că nu aliniază orientările pe termen scurt cu obiectivele pe termen lung ale UE pentru creștere durabilă și locuri de muncă. Recomandările specifice fiecărei țări ar trebui să țină mai bine seama de obiectivele Agendei 2030 a ONU pentru dezvoltare durabilă;
 5. regretă faptul că AAC nu face trimitere la rolul autorităților locale și regionale (ALR) în ce privește investițiile; reamintește că autoritățile locale și regionale sunt responsabile pentru mai mult de jumătate din investițiile publice în UE; îndeamnă statele membre să înlăture obstacolele care împiedică investițiile publice și private la nivel local și regional; regretă faptul că AAC pentru 2018 nu continuă să analizeze obstacolele în calea investițiilor, după impulsul inițial din AAC pentru 2016;

⁽¹⁾ COM(2017) 690 final.⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2017-0418&language=RO&ring=A8-2017-0310>.⁽³⁾ Adoptat la 30 noiembrie 2017, raportor: Christophe Rouillon (FR-PSE).

6. este convins că, pentru eficientizarea semestrului european și o mai mare asumare a responsabilității la fața locului, condiția *sine qua non* este implicarea structurată a autorităților locale și regionale în calitate de parteneri în semestrul european, având în vedere actuala separare a prerogativelor și competențelor la toate nivelurile de guvernare în statele membre ale UE. CoR își reiterează solicitarea de stabilire a unui cod de conduită pentru implicarea autorităților locale și regionale în semestrul european ⁽⁴⁾ și invită Comisia să joace un rol activ în promovarea unui astfel de cod; de asemenea, recomandă ca viitoarea analiză anuală a creșterii să includă un capitol specific privind starea regiunilor și să analizeze rolul autorităților locale și regionale, solicitând statelor membre să facă același lucru în programele lor naționale de reformă;
7. recomandă statelor membre să implice în mod direct organele autorităților regionale în programele naționale de reformă, precum și în procesul semestrului european, fără a uita că regiunile nu pot fi penalizate pentru neîndeplinirea obiectivelor care pot fi imputabile numai statului;
8. consideră că recomandările specifice fiecărei țări ar trebui să acorde mai multă atenție aspectelor legate de schimbările demografice, întrucât acestea din urmă sunt un parametru tot mai important al coeziunii teritoriale și sociale;
9. subliniază că fondurile ESI sunt – și trebuie să rămână – principalul instrument al UE pentru realizarea obiectivelor din tratat în materie de coeziune economică, socială și teritorială; programarea solicitată în programele operaționale s-a dovedit a fi un instrument indispensabil de evaluare a situației economice din regiuni și a nevoilor de reformă ale acestora;
10. se opune, de asemenea, conceptului de subordonare a politicii de coeziune în raport cu exercițiul semestrului european, deoarece politica de coeziune are o legitimitate proprie, consacrată în tratatele europene. În plus, dacă se dorește o legătură mai eficace prin includerea politicii de coeziune în programele naționale de reformă, acestea din urmă trebuie să fie regândite, începând cu nivelul european, astfel încât să se păstreze dimensiunea teritorială și abordarea descentralizată, bazată pe parteneriat ⁽⁵⁾;
11. subliniază faptul că, pe lângă necesitatea de a consolida capacitățile administrative, trebuie să se realizeze o veritabilă simplificare a reglementărilor privind fondurile ESI, care au un impact negativ asupra acestor capacități și asupra nivelurilor de eficiență și eficacitate a structurilor de resurse umane destinate gestionării acestor fonduri;
12. salută performanțele FEIS în ce privește volumul de investiții activate, însă este preocupat de aditionalitatea incertă și acoperirea geografică neechilibrată a FEIS; subliniază că – așa cum arată un studiu recent al CoR ⁽⁶⁾ – lipsa de capacități administrative, de fonduri de investiții pe termen lung și poveri excesive împiedică în continuare utilizarea FEIS de către ALR;
13. ia act de inițiativa Comisiei de a crea, cu participarea Băncii Europene de Investiții (BEI), o inițiativă specifică pentru îmbunătățirea accesului regiunilor ultraperiferice la Fondul european pentru investiții strategice (FEIS), inclusiv prin consilierea oferită de Platforma europeană de consiliere în domeniul investițiilor;
14. reamintește că CoR a sprijinit inițiative în direcția continuării liberalizării comerțului, dar insistă asupra faptului că orice nouă inițiativă trebuie neapărat să fie precedată de evaluări ale impactului pentru identificarea timpurie și cuantificarea posibilelor efecte asimetrice asupra regiunilor europene, pentru a permite un răspuns rapid al politicilor publice. Solicită, de asemenea, ca instrumentele de apărare comercială ale UE să devină un mijloc rapid și eficace pentru abordarea practicilor comerciale neloiale;
15. este de acord cu faptul că viitorul industriei europene depinde de capacitatea sa de a investi într-o producție de calitate și în noi tehnologii, precum și de a aborda provocările și oportunitățile digitalizării și decarbonizării, împărtășind de asemenea ideea că trebuie acordată atenție specială investițiilor în dezvoltarea tehnologică a IMM-urilor și specializarea lucrătorilor; invită Comisia să folosească Comunicarea sa privind strategia pentru politica industrială ca punct de plecare pentru elaborarea unei viziuni mai ambițioase și holistice pentru industria europeană, cu orizont pe termen mediu și o puternică dimensiune teritorială, ținând seama de rolul central al ecosistemelor regionale în modernizarea industriei;
16. subliniază că, pentru a fi compatibile cu principiul subsidiarității, asigurând valoare adăugată europeană în termeni de competitivitate, reformele structurale menționate în AAC ar trebui să se concentreze pe domenii de politică care sunt de relevanță pentru UE în ceea ce privește competențele;

⁽⁴⁾ A se vedea Avizul CoR „Îmbunătățirea guvernancei semestrului european: un cod de conduită pentru implicarea autorităților locale și regionale”, adoptat la 11 mai 2017.

⁽⁵⁾ A se vedea Avizul CoR „Viitorul politicii de coeziune după 2020 – Pentru o politică europeană de coeziune puternică și eficientă după 2020”, adoptat la 12 mai 2017.

⁽⁶⁾ http://cor.europa.eu/en/documentation/studies/Documents/Implementation-EFSI/implementation_EFSI_pdf.pdf.

17. subliniază că este important să se acorde sprijin regiunilor și orașelor pentru a-și consolida și interconecta ecosistemele antreprenoriale, ajutând IMM-urile să se integreze mai ușor în lanțurile de valori transregionale, europene și globale; prin urmare, aprobă obiectivul Comisiei de a înlesni accesul transfrontalier și colaborarea dintre IMM-uri de-a lungul lanțului de valori; acest lucru este cu atât mai necesar în regiunile cu handicaturi teritoriale permanente, care îngreunează accesul întreprinderilor la piețele internaționale;

18. reamintește importanța unui mediu de reglementare și administrativ favorabil întreprinderilor și, în special, întreprinderilor în curs de extindere, pentru a le ajuta să obțină finanțare și să beneficieze de fonduri transfrontaliere și să valorifice pe deplin potențialul pieței europene a capitalului de risc;

19. subliniază că lipsa de capacități administrative a multor administrații publice de la nivel local și regional constituie un obstacol în calea punerii în aplicare a reformelor structurale și a investițiilor pe termen lung, necesare pentru a reduce deficitul de investiții; reamintește că Comisia ar trebui să elaboreze un document strategic unic care să coordoneze toate fluxurile de asistență tehnică finanțată de UE pentru consolidarea capacității, inclusiv Programul de sprijin pentru reforme structurale;

20. își reiterează solicitarea ca investițiile realizate de autoritățile locale și regionale în contextul fondurilor ESI să fie excluse, în toate țările UE, din calculul deficitului și al plafoanelor de îndatorare stabilite în Pactul de stabilitate și de creștere; se opune condiționalității macroeconomice care ar forța regiunile și orașele la alegeri politice pe care nu le pot controla;

21. susține necesitatea de a se asigura sănătatea finanțelor publice și o limitare a datoriei publice în interesul generațiilor viitoare; subliniază faptul că structura cheltuielilor publice ar trebui optimizată în lumina principiilor OCDE, pentru investiții publice eficiente la toate nivelurile de guvernare; își exprimă angajamentul față de lansarea unui exercițiu de monitorizare cu privire la punerea în aplicare a acestor norme; invită Comisia să adopte măsuri de promovare a descentralizării fiscale în întreaga UE, ceea ce, potrivit dovezilor existente, ar contribui la îmbunătățirea eficacității cheltuielilor publice ⁽⁷⁾;

22. este de acord cu necesitatea de a se utiliza în mod eficient instrumentele disponibile la nivelul UE, în special fondurile structurale și de investiții ale politicii de coeziune, dar consideră că este nevoie să se îmbunătățească funcționarea cadrului de performanță și să se elimine rigiditatea excesivă a acestuia;

23. subliniază că o mare parte a achizițiilor publice este efectuată de autoritățile locale și regionale și că eforturile de îmbunătățire a capacității administrative în pachetul privind achizițiile publice ⁽⁸⁾ ar trebui direcționate în mod specific către autoritățile locale și regionale;

24. subliniază că, în cadrul sondajului recent realizat de OCDE și CoR privind finanțarea, gestionarea și provocări în materie de reglementare care stau în calea investițiilor în infrastructura orașelor și regiunilor din UE ⁽⁹⁾, 66 % din respondenți au afirmat că au întâmpinat probleme cauzate de complexitatea directivelor UE privind achizițiile publice, iar 61 % din respondenți cu probleme legate de potențialele costuri și durata procedurilor judiciare în litigiile privind procedurile de atribuire a contractelor;

25. îndeamnă statele membre să ia măsuri de reducere a favorizării îndatorării în cadrul sistemului de impozitare, și de combatere a planificării fiscale agresive; subliniază că lucrările în curs pentru crearea unei baze fiscale consolidate comune (CCCTB), pentru stabilirea unor măsuri anti-abuz obligatorii din punct de vedere juridic și pentru sporirea transparenței fiscale sunt cruciale; salută eforturile Comisiei de stabilire a unor norme care să permită impozitarea profiturilor generate de multinaționale prin intermediul economiei digitale;

26. salută indemnul la concentrare mai puternică asupra componentei și eficienței cheltuielilor publice legate de apărare; subliniază că aceste cheltuieli ar trebui să contribuie la depășirea fragmentării actuale a industriei de apărare a UE, prin încurajarea raționalizării și cooperării transfrontaliere dintre companiile de toate mărimile;

27. ia act de faptul că 76 % din recomandările specifice fiecărei țări pentru 2017 privesc reformele structurale care pot avea un impact teritorial diferențiat și care, pe baza actualii repartizări a competențelor între diferitele niveluri de guvernare, pot fi abordate numai în parteneriat cu autoritățile locale și regionale;

⁽⁷⁾ A se vedea, de asemenea, Raportul OCDE pe tema federalismului bugetar 2016 – Cum să facem descentralizarea să funcționeze.

⁽⁸⁾ COM(2017) 572.

⁽⁹⁾ În curs de publicare.

28. salută faptul că analiza anuală a creșterii pentru 2018 afirmă că este esențială existența unor instituții publice mai puternice și mai eficiente pentru construirea unor structuri economice reziliente, care favorizează investițiile și creșterea economică, și confirmă că reformele structurale ar trebui să țină seama de efectele de distribuție asupra regiunilor;
29. încredințează președintelui mandatul de a transmite prezenta rezoluție Comisiei Europene, Parlamentului European, Președinției bulgare a Consiliului și președintelui Consiliului European.

Bruxelles, 1 februarie 2018.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Karl-Heinz LAMBERTZ

Rezoluția Comitetului European al Regiunilor privind modificarea Regulamentului privind dispozițiile comune pentru fondurile ESI în vederea sprijinirii reformelor structurale

(2018/C 176/02)

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR (CoR),

- având în vedere propunerea de regulament a Comisiei Europene din 6 decembrie 2017 de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1303/2013 privind dispozițiile comune ⁽¹⁾;
- având în vedere:
 - (i) *Avizul CoR din 4 mai 2012 privind propunerea Comisiei de regulament general privind fondurile cadrului strategic comun*, în care se subliniază că autoritățile locale și regionale nu trebuie penalizate ca urmare a faptului că anumite state membre nu își respectă obligațiile în materie de guvernare economică, în special în ceea ce privește deficitul național;
 - (ii) *Avizul CoR din 8 aprilie 2016 privind Programul de sprijin pentru reforme structurale pentru perioada 2017-2020*, în care CoR s-a opus subordonării politicii de coeziune față de exercițiul semestrului european, deoarece politica de coeziune dispune de o legitimitate proprie, fiind consacrată de tratatele europene;
 - (iii) *Avizul CoR din 12 mai 2017 privind viitorul politicii de coeziune după 2020 – „Pentru o politică europeană de coeziune puternică și eficientă după 2020”*, pe care se bazează Alianța pentru coeziune (#CohesionAlliance) și care a subliniat că includerea politicii de coeziune în programele naționale de reformă trebuie regândită în sens descendent, pornind de la nivelul european, astfel încât să se păstreze dimensiunea teritorială și abordarea bazată pe parteneriat și descentralizată;
 - (iv) *Avizul CoR din 11 mai 2017 pe tema „Îmbunătățirea guvernării semestrului european: un cod de conduită pentru implicarea autorităților locale și regionale”*, care a solicitat implicarea structurată a autorităților locale și regionale în calitate de parteneri în cadrul semestrului european, ținând seama de distribuția efectivă a prerogativelor și competențelor între nivelurile de guvernare din statele membre ale UE, pentru ca semestrul european să devină mai eficace și să se consolideze capacitatea de asumare a responsabilității pe teren;
 - (v) *Avizul CoR din 1 decembrie 2017 referitor la documentul de reflecție privind aprofundarea uniunii economice și monetare până în 2025*, care susține o strategie de convergență care să completeze politicile europene existente pentru a consolida coeziunea economică, socială și teritorială,
- 1. subliniază că promovarea coeziunii economice, sociale și teritoriale constituie un obiectiv pentru toate politicile UE (articolul 3 din Tratatul UE), fiind, în același timp, o politică în sine, înscrisă în tratat (articolele 174-177);
- 2. evidențiază faptul că politica de coeziune – astfel cum este definită în Tratatul UE – nu include obligația de a finanța reforme structurale generale în statele membre;
- 3. subliniază că, pentru a se respecta principiul subsidiarității, trebuie definită noțiunea de „reforme structurale” eligibile pentru sprijin financiar european, precum și aria de acoperire a acestora. CoR observă că este important ca acest lucru să se facă pe baza unei analize privind valoarea adăugată europeană, deoarece articolul 2 litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din iulie 1997, la care face trimitere prezenta propunere, cuprinde o definiție prea largă a noțiunii de „reforme structurale”;
- 4. respinge argumentația privind conformitatea cu **principiul subsidiarității**, întrucât obiectivul politicii de coeziune, urmărit prin intermediul fondurilor structurale și de investiții europene, al căror cadru juridic general este oferit de Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC), nu constă în sprijinirea reformelor structurale din statele membre, ci în „reducerea decalajelor dintre nivelurile de dezvoltare a diferitelor regiuni și a rămânerii în urmă a regiunilor [...] defavorizate”;

⁽¹⁾ COM(2017) 826 final.

5. constată cu îngrijorare că propunerea de a pune sprijinul pentru reforme structurale sub incidența gestiunii directe și de a nu impune nicio cerință de cofinanțare pentru acoperirea acestor costuri sugerează o renaționalizare a politicii de coeziune prin încălcarea principiilor cofinanțării și gestiunii partajate, pe care aceasta se fundamentează. Aceste principii sunt esențiale pentru încurajarea asumării responsabilității, pentru punerea în practică a bunei guvernante și pentru maximizarea efectului de pârgie al politicii de coeziune;

6. subliniază că respectarea **principiului guvernantei pe mai multe niveluri**, consacrat la articolul 5 din Regulamentul privind dispozițiile comune (RDC), „necesită o acțiune coordonată, în special între diferitele niveluri de guvernare, efectuată în conformitate cu principiile subsidiarității și proporționalității [...], inclusiv printr-o cooperare operațională și instituțională, în ceea ce privește pregătirea și punerea în aplicare a acordului de parteneriat și pregătirea și implementarea programelor”. Utilizarea fondurilor structurale și de investiții europene pentru finanțarea reformelor naționale ar presupune, așadar, o acțiune coordonată între diferitele niveluri de guvernare, ceea ce propunerea Comisiei nu permite;

7. ia act cu îngrijorare de faptul că instituirea unui sistem de „finanțare pentru reforme” precum cel propus ar fi contrară principiilor parteneriatului și guvernantei pe mai multe niveluri și nu ar contribui la încurajarea asumării de către nivelul local și regional a responsabilității pentru reformele structurale care prezintă importanță pentru UE, având în vedere că cele mai multe dintre ele necesită implicarea administrațiilor de la nivelurile respective;

8. consideră că există o contradicție între utilizarea resurselor oferite de fondurile ESI pentru finanțarea „reformelor structurale generale” în statele membre și obligația **concentrării tematiche**, astfel cum este definită aceasta la articolul 18 din Regulamentul privind dispozițiile comune;

9. este îngrijorat de faptul că Comisia Europeană propune o modificare a Regulamentului privind dispozițiile comune, sugerând utilizarea rezervei de performanță a fondurilor ESI pentru finanțarea unui instrument de sprijin al reformelor care nu a fost încă propus și ale cărui detalii nu au fost încă stabilite;

10. subliniază că scopul **rezervei de performanță a fondurilor ESI**, descrisă la articolele 20-22 din Regulamentul privind dispozițiile comune, este de a sprijini doar programele și prioritățile care și-au îndeplinit obiectivele de etapă și de a oferi stimulente pentru o gestionare și o punere în aplicare cu succes; este preocupat de faptul că propunerea de reducere a acestor stimulente ar descuraja regiunile și autoritățile de gestionare care au înregistrat succese, exprimându-și, prin urmare, dezacordul cu propunerea Comisiei de a utiliza parțial această rezervă de performanță – chiar și pe bază de voluntariat – în alte scopuri. În cazul în care această propunere este adoptată de către Consiliu și Parlamentul European, caracterul voluntar al punerii sale în aplicare trebuie clar afirmat, astfel încât orice modificare a structurii actuale a programelor finanțate din fondurile ESI să fie lăsată la latitudinea autorităților locale și regionale;

11. consideră că clauzele „opt-in” și participarea voluntară la un sistem al UE nu pot fi utilizate ca argument în favoarea ideii că propunerea nu prezintă relevanță în ceea ce privește subsidiaritatea, atât vreme cât sistemul implică finanțare din partea Uniunii pentru atingerea obiectivelor – prevăzute în tratate – care sunt importante pentru toate statele membre ale UE. Într-adevăr, orice finanțare europeană trebuie acordată ținând seama de obiectivele stabilite în tratatele UE și pe baza unui temei juridic care are legătură directă cu scopurile pe care își propune să le atingă;

12. este preocupat de faptul că o modificare a Regulamentului privind dispozițiile comune în această etapă a punerii în aplicare a actualei perioade de programare, înainte de examinarea performanțelor prevăzută pentru 2019 (articolul 21, poate conduce la insecuritate juridică și la întârzieri în implementarea programelor actuale finanțate din fondurile ESI;

13. este, de asemenea, îngrijorat de calendarul noului instrument de sprijin, deoarece rezultatele „fazei-pilot” propuse nu își vor putea aduce contribuția la propunerea Comisiei privind noul cadru financiar multianual, care urmează a fi prezentată în mai 2018. Dacă această fază-pilot rămâne încă a fi propusă și adoptată de legiuitori și dacă ea urmează să înceapă în 2018, colectarea de informații cu privire la performanța și rezultatele sale înainte de luna mai 2018 va fi extrem de problematică. În această situație, o eventuală propunere de instrument de sprijin al reformelor pentru perioada de după 2020 nu s-ar baza pe nicio experiență anterioară;

14. observă că principiul utilizării fondurilor ESI pentru a finanța reforme structurale care nu au legătură cu obiectivele politicii de coeziune a fost deja introdus prin intermediul Programului de sprijin pentru reforme structurale, în timp ce bugetul atribuit acestui program este dedus din asistența tehnică a FEDR, iar statele membre sunt autorizate să obțină contribuții suplimentare din resursele destinate asistenței tehnice a programelor operaționale. Subliniază că acest precedent îngrijorător este, în prezent, reafirmat de pachetul privind UEM, cu implicații care pun sub semnul întrebării fundamentele politicii de coeziune;

15. respinge, prin urmare, propunerea Comisiei de modificare a Regulamentului privind dispozițiile comune în vederea utilizării rezervei de performanță pentru a sprijini reformele structurale în statele membre. CoR este pregătit să facă uz de toate prerogativele sale pentru a contesta actul legislativ în fața Curții de Justiție a Uniunii Europene, în temeiul articolului 8 din Protocolul nr. 2 privind aplicarea principiilor subsidiarității și proporționalității;

16. este dispus să discute în detaliu, în ceea ce privește CFM post-2020 și perioada de programare, legăturile dintre politica de coeziune, reformele structurale care prezintă importanță pentru UE și semestrul european. Aceste legături ar trebui să facă parte dintr-o strategie globală a UE privind guvernarea economică, socială și durabilă, în logica Strategiei Europa 2020. CoR consideră că implicarea deplină a autorităților locale și regionale în toate etapele unei astfel de strategii reprezintă o condiție obligatorie, astfel cum se prevede în Codul de conduită al CoR;

17. încredințează președintelui mandatul de a transmite prezenta rezoluție Comisiei Europene, Parlamentului European, Președinției bulgare a Consiliului și președintelui Consiliului European.

Bruxelles, 1 februarie 2018.

*Președintele
Comitetului European al Regiunilor*

Karl-Heinz LAMBERTZ

Rezoluția Comitetului European al Regiunilor privind propunerea Comisiei de decizie a Consiliului privind constatarea unui risc clar de încălcare gravă de către Republica Polonă a statului de drept

(2018/C 176/03)

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR (CoR),

- având în vedere propunerea Comisiei din 20 decembrie 2017 adresată Consiliului în vederea adoptării unei decizii în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană,
 - având în vedere Rezoluția sa din 23 martie 2017 privind statul de drept în UE din perspectivă locală și regională,
 - având în vedere avizul său din 12 februarie 2015 pe tema „Autoritățile locale și regionale și protejarea pe mai multe niveluri în UE a statului de drept și a drepturilor fundamentale”,
 - având în vedere Rezoluția Parlamentului European din 15 noiembrie 2017 privind situația statului de drept și a democrației în Polonia,
 - având în vedere avizul Comisiei de la Veneția din 8 și 9 decembrie 2017 referitor la proiectul de lege de modificare a Legii privind Consiliul Național al Magistraturii; referitor la proiectul de lege de modificare a legii privind Curtea Supremă, propus de președintele Poloniei; și referitor la Legea privind organizarea instanțelor ordinare, adoptată de Comisia de la Veneția în cea de a 113-a sesiune plenară,
1. își reafirmă atașamentul față de setul comun de valori fundamentale pe care se întemeiază Uniunea Europeană, printre care se numără respectarea democrației și a statului de drept, astfel cum se prevede la articolul 2 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în Carta drepturilor fundamentale a UE și în Convenția europeană a drepturilor omului;
 2. consideră că aceste valori stau la baza încrederii reciproce între statele membre, între acestea și instituțiile UE, precum și între toate nivelurile de guvernare;
 3. subliniază că majoritatea principiilor care stau la baza statului de drept – legalitatea, respectarea drepturilor fundamentale, egalitatea în fața legii, libertatea de exprimare și libertatea de întrunire, transparența, răspunderea, separația puterilor, un proces democratic și pluralist pentru adoptarea legilor, siguranța juridică, interdicția actelor arbitrare din partea puterii executive, independența și imparțialitatea instanțelor, un control jurisdicțional efectiv – sunt de relevanță directă și imediată pentru funcționarea autorităților locale și regionale și o condiție prealabilă pentru participarea lor activă la procesul de integrare europeană;
 4. sprijină, prin urmare, propunerea Comisiei din 20 decembrie 2017 adresată Consiliului în vederea adoptării unei decizii în conformitate cu articolul 7 alineatul (1) din Tratatul privind Uniunea Europeană, pe baza evaluării potrivit căreia există un risc clar de încălcare gravă a statului de drept în Polonia;
 5. se așteaptă ca guvernul polonez și Comisia să se angajeze într-un dialog constructiv cu privire la modul de abordare a situației înainte de 20 martie 2018, în special pentru a evita efectele colaterale negative asupra procesului decizional al UE, inclusiv cu privire la propunerile care urmează a fi prezentate de Comisie pentru perioada de programare de după 2020;
 6. respinge orice condiționalitate ex post politică, adică orice posibilitate ca autoritățile locale și regionale să aibă de suferit ca urmare a politicilor urmate de guvernele naționale care pot determina o suspendare a finanțărilor UE pentru orașe și regiuni. Politica de coeziune nu trebuie să facă obiectul unor condiționalități la nivel european, asupra cărora autoritățile locale și regionale și ceilalți beneficiari nu au nicio putere de influență. Cu toate acestea, CoR atrage atenția asupra dispozițiilor deja existente în acordurile de parteneriat, care permit o suspendare a finanțării în caz de încălcare a statului de drept de către autoritățile locale și regionale. Comitetul își exprimă preocuparea cu privire la conformitatea eventualelor condiționalități politice privind accesul orașelor și regiunilor la finanțarea UE cu principiul proporționalității;
 7. subliniază, de asemenea, că o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva unui stat membru în fața Curții Europene de Justiție poate face ca aceasta să decidă că amenzile trebuie plătite de administrația centrală;

8. încredințează președintelui mandatul de a transmite prezenta rezoluție Comisiei Europene, Parlamentului European, Președinției bulgare a Consiliului și președintelui Consiliului European.

Bruxelles, 1 februarie 2018.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Karl-Heinz LAMBERTZ

AVIZE

COMITETUL REGIUNILOR

A 127-A SESIUNE PLENARĂ A COR, 31.1.2018-1.2.2018

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Viitorul programului COSME după 2020: perspectiva autorităților locale și regionale

(2018/C 176/04)

Raportor: Robert Sorin Negoită (RO-PSE), primarul Sectorului 3 din București

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. solicită Comisiei Europene să asigure un cadru previzibil și stabil de sprijinire a IMM-urilor dincolo de orizontul anului 2020, prin crearea unui program reînnoit și consolidat care să succedă actualului program COSME și care să țină seama de nevoile diferitelor categorii de IMM-uri din diferite zone ale UE;
2. subliniază că există o lipsă de informare, atât în rândul întreprinderilor, cât și al intermediarilor financiari din multe teritorii ale UE, cu privire la instrumentele financiare disponibile în cadrul programului COSME; prin urmare, sugerează consolidarea acțiunilor de informare și difuzare cu privire la instrumentele disponibile care vizează toate teritoriile UE;
3. subliniază necesitatea de a alocă resurse suficiente pentru a facilita accesul la finanțare pentru o gamă cât mai largă de întreprinderi mici prezente în diferite teritorii; este de părere că promovarea de parteneriate public-privat între intermediarii financiari și actorii regionali și locali în punerea în aplicare în comun a unor instrumente financiare specifice, care să completeze instrumentele existente de garantare și finanțare, ar putea contribui la realizarea obiectivului pe termen lung de a asigura creștere durabilă și ocuparea forței de muncă;
4. felicită inițiativa Rețeaua întreprinderilor europene și sprijină cu fermitate continuarea, extinderea și modernizarea acesteia în cadrul unui program care să succedă actualului program COSME; subliniază faptul că rețeaua nu are acoperire și vizibilitate, în special în anumite țări, regiuni rurale și îndepărtate, precum și în zonele cu o densitate mai scăzută a populației; prin urmare, sugerează extinderea rețelei sale de puncte de contact, pentru a asigura cea mai largă acoperire teritorială posibilă;
5. consideră că programul care va succeda COSME ar trebui să acorde prioritate unor obiective precum promovarea spiritului antreprenorial în toate sectoarele și în diferite tipuri de teritorii, inclusiv în regiunile mai puțin dezvoltate, în regiunile periferice și în zonele suburbane, dar și consolidării ecosistemelor antreprenoriale regionale prin sprijinirea cartografierii ecosistemelor și stabilirea unei legături între regiunile mai avansate și cele care sunt încă în faza de recuperare a decalajului;
6. consideră că transparența și sinergiile dintre diferitele instrumente ale UE care sprijină IMM-urile trebuie îmbunătățite în următoarea perioadă de programare; prin urmare, invită Comisia Europeană să definească în mod clar funcția și domeniul de aplicare ale fiecărui instrument care sprijină IMM-urile și întreprinzătorii, pentru a evita crearea de structuri paralele și pentru a garanta că beneficiarii și intermediarii financiari pot accesa cu ușurință informații despre întreaga gamă de instrumente disponibile;

7. având în vedere că cererea preconizată pentru instrumentul de garantare a împrumuturilor din cadrul COSME este atât de mare încât chiar și majorările pentru LGF prevăzute în cadrul EFSI 2.0 ar putea să nu fie suficiente, ar trebui avute în vedere resurse suplimentare pentru COSME ⁽¹⁾;
8. consideră că *Comunicarea Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE ajutorului de stat sub formă de garanții* ar trebui revizuită. Nivelul actual al taxei minime impuse de Comunicare este într-adevăr destul de ridicat în comparație cu ratele dobânzii curente pentru împrumuturi;
9. sugerează ca instrumentele financiare care permit o protecție parțială contra riscului de credit, create în cadrul Mecanismului de garantare a împrumuturilor din cadrul COSME, să ofere o protecție de până la 80 %. Fără garanție, de multe ori IMM-urile nu și-ar putea continua proiectele, ceea ce ar duce la o situație a investițiilor sub nivelul optim. Garanțiile sunt concepute astfel încât să răspundă în mod corespunzător modelelor de afaceri ale IMM-urilor, permițându-le să se dezvolte pe o bază durabilă și pe termen lung;
10. este necesar să se clarifice că finanțarea COSME poate fi combinată cu alte fonduri UE;
11. pragul stabilit la 150 000 EUR, prin care creditele care depășesc această sumă trebuie verificate dacă nu sunt eligibile în cadrul programului Orizont 2020, ar trebui să fie majorat la 500 000 EUR. În același timp, scadența minimă a creditelor de 1 an ar trebui să fie redusă, iar scadența maximă să depășească 10 ani;
12. în ceea ce-i privește pe antreprenorii din sectoarele de creștere care solicită capital de risc, dar care doresc să își păstreze controlul asupra propriilor companii, s-a subliniat că investitorii providențiali (*Business angels*) nu pot constitui o soluție; de aceea ar trebui să se ia în considerare consolidarea altor forme de finanțare a riscurilor, cum ar fi finanțarea de tip mezanin;
13. sprijinul furnizat de COSME intermediarilor financiari privați prin intermediul FEI ar putea fi completat de sprijinirea fondurilor regionale de investiții financiare care ar putea fi gestionate de către autorități regionale sau agenții de dezvoltare regională. Diferite regiuni ar putea să-și unească forțele pentru crearea de fonduri de investiții generale;
14. consideră că o coordonare eficientă a programelor locale, regionale, naționale și europene destinate mediului de afaceri și asigurarea uniformității reglementărilor privind mediul de afaceri din statele membre sunt necesare pentru sprijinirea mediului de afaceri;
15. consideră că ar trebui să se acorde o atenție sporită acțiunilor desfășurate de autoritățile locale și regionale, pentru stimularea antreprenoriatului și a înființării de IMM-uri și să se ia măsuri de sporire a rolului autorităților locale și regionale în sprijinirea mediului de afaceri și în dezvoltarea parteneriatului public-privat;

Sprijin pentru IMM-uri și antreprenori după anul 2020

16. subliniază că IMM-urile, întreprinderile nou-înființate și cele în curs de extindere sunt motoarele principale ale Europei pentru creștere și ocuparea forței de muncă și generează locuri de muncă stabile la nivel local, consolidând astfel țesutul social și economic de la nivel teritorial;
17. subliniază necesitatea consolidării ecosistemelor de afaceri europene prin furnizarea de sprijin specific pentru IMM-uri, întreprinderile nou-înființate și cele în curs de extindere, în cadrul unei politici europene în domeniul IMM-urilor care să fie coerentă, eficientă și orientată spre rezultate;
18. subliniază necesitatea de a completa acest cadru de sprijin printr-un mecanism care să garanteze că principiile guvernantei pe mai multe niveluri și cu actori multipli sunt integrate în cadrul politicii UE privind IMM-urile; prin urmare, își reiterează solicitarea, exprimată în avizul său privind reglementarea inteligentă pentru IMM-uri ⁽²⁾, de a-i integra în mod oficial și sistematic pe reprezentanții regionali și locali ai IMM-urilor în rețeaua reprezentanților IMM-urilor, care acționează ca principal instrument de guvernanță al politicii UE privind IMM-urile;

⁽¹⁾ Consultați, de exemplu, Ewa Chomowicz *Bugetul UE post-Brexit. Confruntarea cu realitatea, explorarea unor soluții viabile*. Bruxelles, Centrul de politici europene [versiune online], p. 5-6 și 25-26, martie 2017; Jörg Haas & Eulalia Rubio: *Brexit și bugetul UE. Amenințare sau oportunitate?* Berlin, Delors Institut, p. 8-18, ianuarie 2017.

⁽²⁾ Avizul CoR privind reglementarea inteligentă pentru IMM-uri [raportor: Christian Buchmann (AT-PPE), ECON-VI/020], punctul 8.

Accesul la finanțare

19. subliniază faptul că partea cea mai importantă a bugetului COSME este consacrată facilitării accesului IMM-urilor la finanțare; consideră că un viitor program de sprijinire a IMM-urilor ar trebui să continue să urmărească obiectivul prioritar de eliminare a deficitului de finanțare pentru IMM-uri;

20. solicită, cu toate acestea, să se acorde o atenție deosebită asigurării faptului că programul care va succeda actualului COSME va aborda nevoile de finanțare ale tuturor tipurilor de IMM-uri din diferite teritorii ale UE, inclusiv IMM-urile tradiționale, întreprinzătorii individuali, microîntreprinderile, întreprinderile nou-înființate și cele în curs de extindere;

21. consideră că programul care va succeda actualului COSME ar trebui să țină seama de actualul context post-criză, în care crearea de locuri de muncă încă nu ține pasul cu redresarea PIB-ului și să acorde o atenție deosebită modalităților de sprijinire a creării de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor și a microîntreprinderilor;

22. subliniază necesitatea de a aloca suficiente resurse pentru facilitarea accesului la finanțare pentru o gamă cât mai largă posibil de întreprinderi prezente în diferite teritorii, printre care IMM-urile tradiționale, microîntreprinderile, cooperativele și întreprinderile din economia socială, în diferite etape ale dezvoltării acestora;

23. subliniază că mulți potențiali întreprinzători nu dispun de informațiile necesare și de competențele de bază în materie de afaceri necesare înființării întreprinderii lor; sugerează sprijinirea acestor potențiali întreprinzători prin acordarea de asistență într-o etapă timpurie, asigurându-li-se posibilitatea de a urma cursuri personalizate înainte de a-și lansa afacerea;

24. își reiterează sugestia formulată în Avizul privind reglementarea inteligentă pentru IMM-uri ⁽³⁾, referitoare la crearea unui sistem european „Take One”, care să încurajeze, prin stimulente financiare și norme flexibile, angajarea unui prim salariat de către un antreprenor sau o microîntreprindere – sistem care ar putea fi finanțat prin programul COSME;

25. observă că mecanismul de garantare a împrumuturilor (LGF) continuă să fie un instrument esențial pentru a ajuta IMM-urile să obțină acces la finanțare; solicită ca instrumentul de garantare din cadrul programului care va succeda actualului COSME să dispună de resurse adecvate pentru a răspunde nevoilor de finanțare ale IMM-urilor; consideră că un astfel de instrument nu ar trebui să includă restricții, ci să rămână deschis diferitelor tipuri de întreprinderi; consideră că consolidarea instituțiilor de garantare și includerea acestora în lanțurile de împrumuturi poate contribui la facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare; prin urmare, sugerează integrarea instituțiilor de garantare în proiectarea și furnizarea de instrumente de garantare în cadrul unui program care să succeadă COSME;

26. subliniază că capitalul de risc și alte forme de finanțare de risc tind să fie investite în principal în zonele urbane și metropolitane mari și că numărul limitat de intermediari financiari care operează în prezent în cadrul Mecanismului de capitaluri proprii pentru creștere din cadrul COSME și orientarea sectorială restrânsă a acestora pot constitui o barieră care împiedică accesul la finanțarea prin acest mecanism al unor întreprinderi aflate în faza de început sau de extindere;

27. prin urmare, sugerează să se analizeze modul în care, în cadrul unui program care să succeadă actualului COSME, actuala abordare, axată exclusiv pe cerere, ar putea fi completată printr-un instrument de capital de risc care să se bazeze pe gestionarea comună a resurselor, implicând eventual autoritățile locale și regionale, agențiile de dezvoltare și băncile de dezvoltare, pentru a se asigura o disponibilitate a capitalului de risc mai echilibrată pe teritoriul UE;

28. consideră că formele alternative de finanțare, precum multifinanțarea, multiinvestițiile și creditarea de la persoană la persoană, pot fi instrumente utile pentru a îmbunătăți accesul la finanțare și pentru a sprijini întreprinderile inovatoare; sugerează că un program care să succeadă COSME ar trebui să creeze un cadru clar pentru punerea în aplicare a instrumentelor financiare prin căi alternative de finanțare;

29. sugerează crearea unui grup de experți privind căile alternative de finanțare, inclusiv profesioniști de la nivel regional și local, care să ofere inspirație și îndrumare în instituirea unui astfel de cadru și să se asigure că acesta răspunde nevoilor diverse ale antreprenorilor, întreprinderilor nou-înființate și întreprinderilor în curs de extindere, în diferite ecosisteme de afaceri de la nivel local și regional;

⁽³⁾ Avizul CoR privind reglementarea inteligentă pentru IMM-uri [raportor: Christian Buchmann (AT-PPE), ECON-VI/020], punctul 48.

Accesul la piețe

30. este de părere că acțiunile de la nivelul UE în sprijinul internaționalizării IMM-urilor europene pot și trebuie să ofere o reală valoare adăugată IMM-urilor europene care doresc să se extindă la nivel transfrontalier; subliniază că aceste acțiuni ar trebui să fie complementare inițiativelor existente la nivel local, regional și național, pentru a evita suprapunerile și pentru a crea un set de măsuri cuprinzător și coerent;

31. în acest sens, felicită Rețeaua întreprinderilor europene, inițiativă cofinanțată în cadrul programului COSME, care furnizează IMM-urilor europene servicii de consultanță pentru a se extinde atât în UE, cât și dincolo de frontierele acesteia, precum și pentru facilitarea și dezvoltarea inovării, inclusiv în ce privește accesul la finanțare și sprijină cu fermitate continuarea activității acestei rețele, extinderea și modernizarea ei în cadrul programului ce va succeda actualului COSME, în contextul Brexit;

32. subliniază puternica dimensiune locală și regională a punctelor de contact ale Rețelei întreprinderilor europene, majoritatea acestor puncte de contact fiind agenții regionale de dezvoltare, antreprenoriat și inovare, camere de comerț și industrie regionale, clustere și universități, care sunt adânc înrădăcinate în realitatea locală și conlucrează strâns cu IMM-urile locale;

33. subliniază că autoritățile locale și regionale (ALR) au un rol important de jucat în a ajuta IMM-urile să facă față concurenței, să obțină acces pe piețele străine și să găsească noi parteneri de afaceri în UE și în lume;

34. subliniază că programul care va succeda COSME ar trebui să asigure menținerea unei strânse legături a Rețelei întreprinderilor europene cu ecosistemele antreprenoriale locale și regionale și a unei puternice colaborări cu părțile interesate de la nivel local și regional, inclusiv cu autoritățile locale și regionale;

Încurajarea spiritului antreprenorial

35. salută crearea și rezultatele programului *Erasmus pentru tineri antreprenori*, program finanțat prin actualul program COSME și recomandă continuarea acestuia în cadrul programului următor;

36. sugerează completarea rețelei de consultanți pentru întreprinderi în curs de extindere prevăzută în inițiativa privind întreprinderile nou-înființate și extinderea acesteia, ca parte a serviciilor Rețelei întreprinderilor europene, cu o rețea regională și locală de promotori pentru întreprinderi în curs de extindere, care ar oferi o posibilă bază pentru încheierea de parteneriate interregionale între întreprinderi în curs de extindere, oferind servicii de corelare a activităților și promovând cooperarea interregională și investițiile transfrontaliere;

37. consideră că furnizarea de servicii de consultanță și de informare prin Rețeaua întreprinderilor europene ar trebui consolidată în ceea ce privește accesul la achizițiile publice transfrontaliere și oportunitățile de transfer de întreprinderi la nivel transfrontalier;

38. subliniază necesitatea de a se li asigura IMM-urilor sprijin suficient în următorul CFM după 2020, prin consolidarea complementarității și evitarea suprapunerilor între diferitele instrumente de finanțare pentru IMM-uri puse la dispoziție de Comisia Europeană și BEI/FEI;

COSME în contextul altor programe ale UE

39. subliniază că mijloacele financiare alocate în prezent COSME, care înseamnă mai puțin de 0,3 % din bugetul UE, nu reflectă rolul esențial jucat de IMM-uri și antreprenori în asigurarea creșterii economice și a locurilor de muncă; recunoaște, însă, că liniile de finanțare care sprijină accesul IMM-urilor la finanțare există și în alte programe ale UE;

40. având în vedere bugetul substanțial alocat sprijinirii IMM-urilor în cadrul actualului obiectiv tematic 3 al fondurilor ESI – „Competitivitatea IMM-urilor” –, susține că coordonarea dintre un program care să succedă COSME și fondurile ESI este esențială; în vederea asigurării unei mai bune coordonări între aceste instrumente, recomandă, prin urmare, crearea unui grup de coordonare pentru IMM-uri, care să implice serviciile relevante ale Comisiei, precum și CoR, ca reprezentant instituțional al autorităților locale și regionale la nivel european;

41. propune introducerea unor puncte de contact unice care să ofere informații și acces la toate instrumentele relevante care sunt disponibile în cadrul diferitelor fonduri și programe UE pentru IMM-uri și întreprinzători; consideră că o Rețea a întreprinderilor europene extinsă și modernizată ar putea îndeplini această funcție pe teren;

42. invită Comisia să simplifice atât accesul la instrumentele financiare ale fiecărui program în parte, cât și combinarea sprijinului acordat de COSME sau de un program care să îi succedă cu resurse din alte fonduri și programe; își reafirmă îngrijorarea, exprimată în avizul său privind reglementarea inteligentă pentru IMM-uri ⁽⁴⁾, față de blocajele care rezultă din cerințele incoerente și definițiile contradictorii prezente în politicile sectoriale ale UE.

Bruxelles, 31 ianuarie 2018.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽⁴⁾ Avizul CoR privind reglementarea inteligentă pentru IMM-uri [raportor: Christian Buchmann (AT-PPE), ECON-VI/020], punctul 14.

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Către o punere completă în aplicare a strategiei europene reînnoite pentru regiunile ultraperiferice

(2018/C 176/05)

Raportor: Fernando Clavijo Batlle (ES-ALDE), președintele Guvernului Insulelor Canare

Document de referință: Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European, Comitetul Regiunilor și Banca Europeană de Investiții – Un parteneriat strategic consolidat și reînnoit cu regiunile ultraperiferice ale UE

COM(2017) 623 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. reamintește că regiunile ultraperiferice (RUP), care sunt alcătuite din opt insule și arhipelaguri, situate în Caraibi, Oceanul Indian și Oceanul Atlantic, și dintr-un teritoriu izolat aflat în regiunea amazoniană, includ șase comunități franceze de peste mări (Guyana Franceză, Guadelupe, Martinica, Mayotte, Réunion și Saint-Martin), două regiuni autonome portugheze (Azore și Madeira) și o comunitate autonomă spaniolă (Insulele Canare), care împărtășesc anumite limitări specifice, menționate la articolul 349 din TFUE, ale căror persistență și combinare dăunează dezvoltării lor economice și sociale;
2. recunoaște bogăția excepțională a ecosistemelor lor, potențialul lor semnificativ de dezvoltare a surselor regenerabile de energie și a activităților de cercetare marină și maritimă, de mediu, aerospațiale, astronomice, vulcanologice, oceanografice, agricole, precum și oportunitățile de turism durabil și patrimoniul lor cultural bogat;
3. subliniază faptul că, în pofida provocărilor cu care se confruntă, aceste regiuni, cele mai îndepărtate frontiere ale Europei, prezintă posibilități de dezvoltare a afacerilor în domenii precum economia albastră, verde, albă, economia vârstei a treia (*silver economy*) și tranziția către o economie circulară, cu un potențial ridicat de creștere și de creare de locuri de muncă;
4. salută angajamentul reînnoit al UE față de regiunile sale ultraperiferice și recunoaște efortul Comisiei de a lua în considerare propunerile RUP din Memorandumul lor comun, intitulat „Pentru un nou impuls în punerea în aplicare a articolului 349 din TFUE”; acest sprijin, deosebit de important într-un moment sensibil pentru UE, reafirmă adeziunea instituțiilor europene la ideea unei mai bune încadrări a realității RUP;
5. reamintește că noua comunicare privind RUP se înscrie în procesul de reflecție al UE cu privire la viitorul său și de configurare a următoarelor perioade de programare și că este un rezultat al hotărârii Curții de Justiție a Uniunii Europene din decembrie 2015, care a stabilit definitiv domeniul de aplicare al articolului 349 din TFUE, ca temei juridic autonom și suficient pentru regiunile ultraperiferice;
6. consideră că noua comunicare trebuie să permită abordarea provocării pe care o reprezintă aplicarea sistematică a articolului 349 din TFUE, reunind într-o singură orientare trei obiective, și anume: egalitatea de șanse, competitivitatea și proiecția externă: trei dimensiuni inseparabile, care trebuie să devină indicatorii oricărei politici ambițioase în favoarea RUP, dotată cu instrumente de garantare a egalității în drepturi pentru cetățenii acestor regiuni;
7. regretă faptul că în noua comunicare nu se abordează aspecte de o importanță crucială pentru regiunile ultraperiferice, precum impactul politicii de coeziune, ajustările concrete din domeniul social, al ocupării forței de muncă sau al politicii privind transporturile, ori cu privire la viitorul regimurilor fiscale și vamale specifice pentru RUP, care sunt esențiale pentru dezvoltarea acestora;
8. salută adoptarea unei abordări bazate explicit pe principiul subsidiarității, dar regretă confuzia cu privire la diferitele niveluri de competențe implicate, precum și necunoașterea acțiunilor desfășurate în prezent de fiecare nivel;

9. salută faptul că Comisia a decis să-și consolideze parteneriatul cu regiunile ultraperiferice, pentru ca acestea să își poată dezvolta întregul potențial și să beneficieze pe deplin de calitatea de membru al UE, ținând seama de preocupările și de opiniile lor printr-un dialog continuu. Un parteneriat mai solid între RUP, statele din care fac parte, instituțiile europene, BEI și actorii din sectorul privat reprezintă o dimensiune esențială; în acest sens, forumurile bianuale privind regiunile ultraperiferice și-au demonstrat eficiența ca purtători de cuvânt ai tuturor părților interesate, motiv pentru care trebuie menținute;

10. atrage atenția asupra necesității, deseori menționate, de elaborare a unor analize de impact *ex ante* privind propunerile legislative pentru RUP, în vederea elaborării unor măsuri adaptate; speră ca, prin acest nou impuls, recunoașterea respectivă să se concretizeze;

11. de asemenea, ia notă atât de Rezoluția Parlamentului European din iulie 2017 privind promovarea coeziunii și dezvoltării RUP ale UE: aplicarea articolului 349 din TFUE, cât și de contribuțiile celor trei state membre interesate;

RUP – în linia întâi, în confruntarea cu provocările pe care le întâmpină Europa

12. își reiterează apelul la consolidarea dimensiunii sociale a UE și speră ca pilonul european al drepturilor sociale să abordeze problemele cu care se confruntă regiunile de tipul celor ultraperiferice, care se traduc în rate ale șomajului ce se numără printre cele mai ridicate din UE (în special în rândul tinerilor), în creșterea inegalităților și în cote înalte ale excluziunii sociale, indicatori care reflectă dificultățile cu care se confruntă aceste regiuni în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și care induc nemulțumiri sociale profunde, așa cum au demonstrat protestele care au avut loc în Guyana Franceză;

13. constată că criza a avut efecte negative considerabile asupra RUP, care au devenit unele dintre cele mai afectate zone din UE, din cauza caracteristicilor lor structurale: fragilitate economică, rate înalte ale șomajului și o forță de muncă în general slab calificată;

14. regretă că, deși a introdus în strategia sa din 2012 o axă socială, Comisia nu i-a conferit acesteia un conținut, prin propuneri de adaptare sau acțiuni concrete, pe baza caracteristicilor specifice ale RUP, pentru a le oferi acestora un tratament special în cadrul programelor europene;

15. apreciază faptul că Comisia se angajează să evalueze oportunitatea unei alocări specifice în cadrul FSE în favoarea RUP; întrucât caracterul lor special, recunoscut la articolul 349 din TFUE, justifică pe deplin această alocare, Comitetul susține solicitarea Parlamentului și a RUP de a include această alocare în următoarea propunere normativă pentru FSE;

16. salută atitudinea proactivă de care au dat dovadă regiunile ultraperiferice prin crearea rețelei RUP pentru ocuparea forței de muncă, al cărei obiectiv este elaborarea unor propuneri și proiecte menite să atenueze deficiențele acțiunilor UE în acest domeniu;

17. este de acord cu faptul că, în ciuda progreselor înregistrate de-a lungul anilor, regiunile ultraperiferice se confruntă în continuare cu provocări majore, exacerbate de schimbările climatice, de globalizare și de crizele ciclice din economia mondială, și subscrie la opinia Comisiei potrivit căreia este imperios necesar să se depună mai multe eforturi pentru ca RUP să poată beneficia pe deplin de avantajele apartenenței la UE;

18. insistă să se ia în considerare impactul, la nivel regional, al retragerii Regatului Unit din UE asupra liberei circulații a persoanelor, bunurilor și serviciilor, întrucât aceasta va afecta în mod semnificativ regiunile, în special regiunile ultraperiferice, care au relații foarte strânse cu Regatul Unit și relații de cooperare cu regiunile partenere ale acestuia, în domenii precum turismul sau produsele tradiționale;

19. constată că anumite RUP au cunoscut și cunosc încă un puternic flux de imigranți în situație neregulamentară, în special de minori neînsoțiți, care ridică probleme importante de gestionare;

20. reamintește că RUP sunt frontiere externe ale Europei în zonele lor și constată că diferențele de dezvoltare dintre ele și țările învecinate favorizează fluxurile de migrație;

21. reamintește faptul că regiunile ultraperiferice au o serie de caracteristici care le fac deosebit de vulnerabile la efectele schimbărilor climatice. Ele sunt deosebit de expuse la fenomene naturale, care au devenit mai frecvente și mai extreme, un exemplu clar fiind consecințele devastatoare ale trecerii uraganului Irma prin RUP din zona Caraibilor, în special Saint-Martin;

22. salută propunerile Comisiei de consolidare a dimensiunii RUP în programul LIFE și de elaborare a unei evaluări a punerii în aplicare a Fondului de solidaritate al Uniunii Europene în aceste regiuni și speră ca evaluarea să reflecte dificultățile de acces la acest fond;

Regiunile ultraperiferice – o oportunitate pentru Europa. Laborator de testare a proiectelor inovatoare

23. susține că economia albastră are un mare potențial de creștere economică și creare de locuri de muncă în UE, în special pentru RUP, întrucât acestea consolidează dimensiunea maritimă europeană și sunt esențiale pentru guvernanta internațională a oceanelor;

24. salută faptul că în noua comunicare se recunoaște că energiile regenerabile, în special cea marină, rămân insuficient dezvoltate și solicită sprijinul necesar pentru a le consolida, întrucât consideră că RUP pot, în mod legitim, să își asume un rol de lider;

25. salută apelul adresat statelor membre pentru a prevedea în legislația lor națională caracteristicile specifice ale RUP, în vederea promovării dezvoltării energiei din surse regenerabile și a eficienței energetice;

26. sprijină inițiativa UE privind energia curată pentru insule și îndeamnă regiunile ultraperiferice, ale căror sisteme de energie electrică sunt complet izolate, să își asume un rol activ în inițiativă, prin intermediul rețelei RUP pentru energie;

27. în acest context, invită Comisia să propună un nou instrument specific, menit să compenseze costurile suplimentare legate de producerea și stocarea energiilor curate;

28. subliniază faptul că regiunile ultraperiferice se bucură de o biodiversitate excepțională, care reprezintă aproape 80 % din biodiversitatea Europei, și că fac parte din cele 34 de situri identificate ca fiind esențiale pentru echilibrul ecologic al planetei;

29. salută angajamentul RUP față de economia circulară și reamintește că tranziția către aceasta necesită investiții importante, în special pentru sensibilizarea populației, infrastructuri și activitățile de cercetare și inovare;

30. salută cu satisfacție anunțarea propunerii ca, în programul LIFE 2018-2020, să existe un capitol dedicat gestionării deșeurilor în RUP și sprijinul acordat RUP pentru a deveni laboratoare ale proiectelor-pilot de testare a economiei circulare, precum și intenția de a se introduce dispoziții menite să faciliteze transferul deșeurilor către țările învecinate, pentru a fi tratate;

31. atrage atenția Comisiei asupra necesității de a adapta criteriile actuale de selecție pentru programul LIFE+ la realitățile RUP, în următoarea perioadă de programare;

32. ia notă de intenția Comisiei de a oferi ajutor pentru conservarea biodiversității, pentru utilizarea durabilă a serviciilor ecosistemice și pentru adaptarea la schimbările climatice, cu un viitor program specific aplicabil tuturor RUP; recomandă să se permită finanțarea proiectelor în toate RUP și o gestionare directă de către Comisie, în parteneriat cu regiunile;

Susținerea egalității de șanse: solidaritate europeană cu instrumente adaptate

33. consideră că ajustările economice și sociale întreprinse de regiunile ultraperiferice trebuie să se poată baza în continuare pe sprijinul financiar oferit de UE, lucru de luat în seamă în cadrul elaborării noii strategii europene pentru perioada de după 2020;

34. reamintește că GECT poate fi un instrument adecvat pentru a stimula oportunitățile și activitățile de cooperare ale regiunilor mai îndepărtate, precum regiunile ultraperiferice;

35. sprijină inițiativa de a facilita accesul regiunilor ultraperiferice la FEIS, prin intermediul unui singur punct de acces la Platforma europeană de consiliere în materie de investiții a BEI;

36. solicită Comisiei să fie consecventă în abordarea sa cu privire la ajutorul de stat pentru RUP și să ia în considerare caracteristicile specifice ale acestora în toate liniile directoare, în strânsă cooperare cu alte politici ale UE;

37. consideră că patrimoniul cultural divers al RUP și industriile lor culturale și creative pot avea un impact economic major în materie de ocupare a forței de muncă și că aceste regiuni dispun de un mare potențial de dezvoltare, îngăduit de costurile suplimentare legate de caracterul ultraperiferic, care limitează circulația operelor și a artiștilor; solicită Comisiei ca, în următorul program destinat culturii, să includă o axă a mobilității la nivel european, cu măsuri specifice pentru RUP;

38. apreciază faptul că RUP beneficiază de valoarea maximă a ajutoarelor destinate mobilității în cadrul programelor de educație și formare și consideră utilă menținerea lor pe viitor; de asemenea, salută posibilitatea extinderii lor la țările terțe;

39. consideră că s-a făcut un pas înainte prin crearea unui instrument care să monitorizeze progresele RUP în integrarea lor progresivă pe piața unică, precum și prin anunțul că nevoile specifice ale întreprinderilor din RUP vor fi luate în considerare în noile strategii din cadrul COSME, pentru a le sprijini internaționalizarea;

Sprijinirea unei creșteri sporite: politicile în favoarea competitivității în slujba proiectelor regionale

40. subliniază că agricultura este un sector vital pentru economia, mediul, amenajarea teritoriului și ocuparea forței de muncă a regiunilor ultraperiferice, astfel cum recunoaște UE prin instituirea unui tratament specific prin programul POSEI și prin prevederea unor derogări concrete în cadrul PAC, și solicită menținerea sa;

41. consideră că liberalizarea crescândă a pieței agricole europene și internaționale a unor produse care se regăsesc și în producția RUP subminează progresiv competitivitatea acestor regiuni; consideră că este necesar să se prevadă creșterea pachetului financiar aferent programului POSEI, pentru a se face față acestor situații excepționale și din alte motive structurale;

42. reamintește Comisiei că trebuie să includă în acordurile comerciale negociate cu țările terțe sau cu organizațiile internaționale un capitol specific pentru orice aspect de interes special pentru RUP, după cum prevede Regulamentul nr. 228/2013, din 13 martie 2013, și semnalează necesitatea de a include sistematic clauze de excludere a produselor sensibile din aceste acorduri;

43. consideră că este necesar ca, în contextul acordurilor bilaterale încheiate cu țările din America Latină privind importul de banane, să se extindă mecanismul de stabilizare dincolo de anul 2020, funcționarea lui să devină automată și să se evalueze posibilitatea aplicării acestui răspuns și la alte acorduri și producții;

44. salută propunerea Comisiei de a explora posibilitatea de a autoriza ajutoare de stat pentru construcția de noi nave în RUP, respectând durabilitatea resurselor, și consideră esențială adoptarea de măsuri de sprijin pentru a permite finanțarea navelor de pescuit artizanal și tradițional din RUP, în conformitate cu Rezoluția Parlamentului din 27 aprilie 2017;

45. reamintește că sectorul pescuitului și acvaculturii prezintă un mare potențial de creștere economică și creare de locuri de muncă în RUP, care nu este susținut în suficientă măsură, iar gestionarea sa la nivel local are un impact pozitiv direct asupra sustenabilității resurselor;

46. salută decizia Comisiei de a examina măsuri specifice, în special un sistem de compensare pentru regiunile ultraperiferice, în cadrul noilor programe, și atrage atenția asupra cererii acestor regiuni de a fi reintrodus, pe baza unui regulament, a unui buget și a unei gestionări specifice, programul autonom de compensare a costurilor suplimentare, menit să sprijine pescuitul și acvacultura din regiunile ultraperiferice;

47. regretă faptul că noua comunicare nu abordează politica de coeziune, pe care o recunoaște totuși ca fiind principalul vector de creștere economică și creare de locuri de muncă; speră ca, la revizuirea acestei politici, Comisia să ia în considerare în mod corespunzător regiunile ultraperiferice;

48. își reiterează sprijinul față de o politică de coeziune care, după 2020, să fie consolidată, simplificată și concentrată asupra obiectivului său primar: asigurarea echilibrului și a egalității de șanse în toate teritoriile UE; din acest motiv, trebuie menținut tratamentul specific al regiunilor ultraperiferice în această politică;

49. regretă faptul că alocarea suplimentară specifică din partea FEDR, esențială pentru RUP, nu a fost tratată în mod corespunzător în comunicare și sprijină continuarea și consolidarea sa, deoarece scopul ei este de a atenua dezavantajele structurale permanente ale RUP, care le limitează competitivitatea și dezvoltarea;

50. reamintește poziția sa, și anume că instrumentele financiare nu pot înlocui subvențiile, acestea fiind fundamentale pentru convergența RUP în cadrul UE; în orice caz, aceste instrumente nu ar trebui să reprezinte o obligație, ci o simplă opțiune;
51. regretă faptul că în comunicare nu se oferă soluții la problemele cu care se confruntă RUP în cadrul programelor de cooperare teritorială europeană și nici propuneri convingătoare pentru viitor și consideră, prin urmare, că este necesară o revizuire de ansamblu;
52. reafirmă utilitatea strategiilor de specializare inteligentă și salută recenta dinamică a integrării acestor strategii în rețelele dintre RUP;
53. salută intenția Comisiei de a face din regiunile ultraperiferice spații experimentale, platforme de transfer de tehnologii și locuri de testare a unor soluții inovatoare în domeniile lor de excelență;
54. sprijină inițiativa Comisiei privind programul Orizont 2020 pentru RUP și semnalează că va monitoriza îndeaproape soluțiile concrete pentru aceste regiuni, care decurg din inițiativă, în cadrul viitorului program de cercetare al UE de după 2020;
55. atrage atenția asupra importanței strategice a accesibilității (transporturi, energie și telecomunicații) pentru RUP, esențială pentru dezvoltarea endogenă a acestor regiuni îndepărtate și izolate față de Europa continentală și pentru asigurarea egalității de tratament pentru cetățenii lor;
56. salută inițiativa de a lansa un studiu pentru mai buna identificare și cuantificare a nevoilor de conectivitate ale RUP, care va trebui să ia în considerare toate instrumentele juridice și financiare de utilizat în acest scop;
57. subliniază importanța regiunilor din UE care sunt defavorizate din punct de vedere geografic și demografic, ca, de exemplu, cele ultraperiferice, precum și nevoile lor specifice; face apel la Comisia Europeană să acorde o atenție specială impactului pe care îl au asupra acestor regiuni politicile și programele europene de mobilitate și să publice o Carte verde pe această temă⁽¹⁾;
58. reamintește că porturile și aeroporturile reprezintă singurele porți de intrare și ieșire ale RUP și că ele îndeplinesc o importantă funcție socială; întâmpină cu satisfacție posibilitatea de a finanța investiții în acestea, în cazuri justificate, precum și posibilitatea de a acorda ajutoare de funcționare;
59. invită Comisia ca, în cadrul revizuirii priorităților TEN-T, să analizeze modul în care pot fi identificate și incluse nevoile specifice ale RUP, în special în ce privește autostrăzile maritime, promovând proiectele menite să îmbunătățească legăturile dintre RUP și statele membre din care fac parte sau dintre regiunile ultraperiferice și zonele lor învecinate, în zonele geografice respective;

Sporirea atractivității RUP și stimularea înscrierii lor în context regional și internațional

60. semnalează că, pentru a conferi o mai mare atractivitate regiunilor ultraperiferice și pentru a le consolida capacitatea de a se înscrie în zonele respective, este absolut necesară integrarea realității geografice a zonei în ansamblul politicilor UE, ceea ce ar promova coerența dintre dimensiunea lor internă și cea externă;
61. recunoaște că RUP pot deveni o forță motrice economică pentru zonele învecinate și că pot reprezenta un emisar eficient al influenței UE în lume, în special în ceea ce privește politica sa de dezvoltare, întrucât dispun de un potențial de netăgăduit, insuficient exploatat;
62. va monitoriza îndeaproape propunerea de a analiza atât posibilitatea orientării noilor investiții ale UE către proiectele prioritare de investiții de mare amploare în zonele geografice ale RUP, cât și a creării unor programe comune între RUP și țările din vecinătatea lor;
63. regretă lipsa unui cadru strategic ambițios și coerent, promovat de Comisie, care să favorizeze internaționalizarea economiilor acestor regiuni;
64. salută cu satisfacție recunoașterea importanței elaborării unor „analize de impact teritorial”, pentru a elabora și a dezbate noile propuneri legislative și acorduri internaționale de comerț; consideră că autoritățile și experții din regiunile ultraperiferice trebuie să participe sistematic la evaluarea posibilelor efecte ale inițiativelor europene asupra teritoriilor;

⁽¹⁾ Avizul CoR – „Mobilitatea în regiunile defavorizate din punct de vedere geografic și demografic” (CdR 1691/2014).

65. atrage atenția asupra dificultăților de realizare a unor sinergii între FEDR și FED și admite că este necesar să se permită dezvoltarea unor proiecte de cooperare cu capacitate de structurare și cu o valoare adăugată reală;

Concluzii

66. consideră că obiectivul de a se ajunge la o mai bună luare în considerare a RUP în politicile și inițiativele europene rămâne un ideal care trebuie să se adapteze la provocările integrării europene;

67. constată că este esențială punerea în aplicare sistematică și deplină a articolului 349 din TFUE, încă din etapele inițiale ale procesului decizional, în vederea unei aplicări adaptate la situația reală din regiunile ultraperiferice;

68. va monitoriza îndeaproape punerea în aplicare a noii comunicări și concretizarea propunerilor pentru viitor pe care le avansează aceasta.

Bruxelles, 31 ianuarie 2018.

*Președintele
Comitetului European al Regiunilor*

Karl-Heinz LAMBERTZ

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Erasmus pentru reprezentanții autorităților locale și regionale

(2018/C 176/06)

Raportor: François DECOSTER (FR-ALDE), membru al Consiliului regional Nord-Pas-de-Calais**RECOMANDĂRI POLITICE**

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Introducere și context

1. participă pe deplin la dezbaterile lansate de Comisia Europeană prin *Cartea albă privind viitorul Europei: Căi posibile pentru unitatea UE cu 27 de membri* și ia act de propunerile prezentate în septembrie 2017 de președintele Juncker, cu prilejul dezbaterii privind starea Uniunii;
2. reamintește că cetățenii europeni au sentimentul că instituțiile europene sunt în continuare o realitate îndepărtată sau tehnocrată, ei neobservând întotdeauna efectele pozitive ale deciziilor europene, care le influențează în mod esențial viața de zi cu zi;
3. reamintește că, la nivel european, aleșii locali se bucură, în general, de un nivel ridicat de încredere din partea propriilor concetățeni, mult mai mult decât majoritatea politicianilor de la nivel național;
4. constată că, în contextul actualelor crize geopolitice, al creșterii amenințării teroriste și al negocierii Brexitului, cetățenii europeni consideră că nivelul european este tot mai adecvat pentru acțiunea publică, fiind în măsură să facă față marilor noastre provocări comune;
5. subliniază că miza principală este de a încuraja nu doar cunoașterea tehnică a UE și a instituțiilor sale, ci și un spirit deschis în favoarea cooperării și a schimburilor în cadrul integrării europene, pe baza valorilor de democrație, stat de drept, respectarea drepturilor omului și a principiului solidarității. Acest spirit european este elementul determinant pentru ca integrarea europeană să acționeze ca un instrument de menținere a păcii și pentru a construi un viitor durabil și echitabil pentru toți;
6. constată succesul programului Erasmus+, un veritabil exemplu de succes al politicilor europene, care și-a sărbătorit în 2017 cea de a 30-a aniversare. și a permis unui număr de peste 5 milioane de cetățeni să petreacă o perioadă de mobilitate în străinătate, el lărgindu-și și extinzându-și publicul-țintă: studenți, dar și elevi de colegii și licee, ucenici, cadre didactice și formatori, tineri absolvenți, persoane în căutarea unui loc de muncă, voluntari, specialiști ai organizațiilor asociative și sportive;
7. salută lansarea, la inițiativa Parlamentului European, a programului Erasmus pentru ucenici;
8. este conștient de accelerarea evoluției tehnologice și a modurilor de viață și că răspunsurile la acestea ale autorităților publice trebuie să țină seama mai mult de dimensiunea umană a acestei evoluții;
9. reamintește că autoritățile locale și regionale din Europa se confruntă cu provocări (criza economică și financiară, schimbările climatice, evoluții demografice, probleme de mediu etc.) care necesită acțiuni și strategii integrate;
10. subliniază că guvernarea pe mai multe niveluri, autonomia locală și reformele de descentralizare scot în evidență rolul autorităților locale și regionale în implementarea politicilor europene și că este esențial ca acestea să fie îndrumate în procesul de dezvoltare a competențelor și capacităților în aceste domenii;
11. insistă ca toți participanții la punerea în aplicare a politicilor de dezvoltare integrată să poată dobândi competențele și cunoștințele generale și multidisciplinare necesare pentru a contribui la dezvoltarea colectivităților locale și regionale;
12. menționează că, în conformitate cu principiul subsidiarității, în cele mai multe state membre, autoritățile locale și regionale sunt direct responsabile pentru conceperea și furnizarea serviciilor publice, trebuind să le garanteze performanța și eficiența, ținând seama de oportunitățile oferite de politicile publice europene;

Uniunea Europeană trebuie să conceapă noi instrumente inovatoare, pentru a face față mizelor actuale și viitoare

13. regretă că, într-o perioadă în care UE traversează o perioadă cu mutații profunde, constrângerile cadrului financiar multianual nu permit întotdeauna asigurarea unei capacități suficiente de reacție, astfel încât Uniunea Europeană să poată gestiona eficient noile crize sau noile provocări;

14. îndeamnă Parlamentul, Consiliul și Comisia Europeană să propună măsuri prin care cadrul financiar multianual să fie adaptat mai bine marilor mize ale vremurilor noastre, pentru a răspunde cu promptitudine noilor preocupări;

15. subliniază că schimburile transfrontaliere și interregionale permit consolidarea legăturilor dintre diversele programe și instrumente europene, naționale și regionale menite să încurajeze inovarea, creșterea și ocuparea forței de muncă;

16. recunoaște că răspunsurile Uniunii Europene sunt în prezent încadrate de regulamente adaptabile doar în mică măsură la evoluțiile generale și la situații particulare. Din acest motiv, Comisia Europeană, mai ales prin Cartea albă privind viitorul Europei, propune adaptarea strategiilor, a politicilor și a acțiunilor europene;

17. cere Comisiei Europene să țină seama mai mult de capitalul uman la pregătirea viitorului cadru multianual, pentru a răspunde mai bine nevoilor cetățenilor și noilor provocări ale acestui secol;

18. cere următoarelor președinții ale Consiliului Uniunii Europene să țină seama mai bine de capitalul uman în definirea programului lor;

Situația aleșilor locali și regionali în acest context

19. consideră că cele 91 000 de autorități locale și regionale și, prin urmare, sutele de mii de aleși locali ai Uniunii constituie o legătură vitală între cetățeni și Europa și că dezvoltarea cunoștințelor și aptitudinilor acestora în domeniul politicilor europene și a contactelor cu aleși din alte state membre care participă la program și din țări terțe care sunt membre ale programului ⁽¹⁾ sunt elemente esențiale ale dezvoltării capitalului uman și ale îndeplinirii obiectivelor integrării europene;

20. observă că, înainte de a-și prelua funcția, aleșii de la nivel local și regional nu beneficiază întotdeauna de acțiunile de instruire necesare pentru a-și îndeplini atribuțiile și că mecanismele de formare continuă reprezintă soluții utile pentru reprezentanții locali și regionali în îndeplinirea eficientă a mandatului lor; subliniază că aceste acțiuni de formare nu trebuie să constea doar în dobândirea de cunoștințe tehnice adecvate, ci și să le permită aleșilor să înțeleagă rațiunea și spiritul integrării europene, pentru ca ei să le poată arăta propriilor alegători de ce proiectul european le poate fi benefic și modul în care ei pot trage foloase;

21. consideră că deciziile aleșilor locali și regionali se caracterizează prin constrângeri legate de legislația europeană, atunci când:

- (a) regiunile care dispun de competențe legislative participă la procesul decizional european, luând parte la grupuri de lucru ale Consiliului și Consiliului de miniștri deschise participării entităților regionale;
- (b) aleșii locali și regionali participă la procesul decizional european în etapa de consultare, ca răspuns la diferitele consultări publice realizate de Comisia Europeană;
- (c) în cadrul Comitetului Regiunilor, aleșii locali și regionali elaborează rapoarte în domeniile de competență prevăzute de tratate;
- (d) aleșii locali și regionali aplică directive și regulamente europene într-o gamă largă de domenii (apă, deșeuri, mobilitate, economisirea energiei etc.);
- (e) aleșii locali și regionali solicită fonduri europene (FEDR, FSE etc.);
- (f) programează ajutoare publice;
- (g) aleșii locali și regionali cooperează cu autoritățile locale ale diverselor state membre;

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/programme-guide/part-a/who-can-participate/eligible-countries_ro

Înființarea unui program Erasmus pentru aleșii locali și regionali

22. consideră că învățămintele trase din evaluarea acțiunii pregătitoare, a utilizării instrumentului pentru administrația locală și a programelor de schimburi *inter pares* reprezintă o sursă de informații care trebuie fructificată, pentru a îmbunătăți experiența de învățare și de schimburi;

23. dorește încurajarea schimbului de bune practici între autoritățile locale și regionale, în special prin utilizarea Fondului european pentru investiții strategice, a programului Orizont 2020, a politicii de coeziune și a combinațiilor dintre aceste instrumente; acest lucru subliniază faptul că programul Erasmus pentru aleșii locali și regionali ar putea fi utilizat pentru a ajuta regiunile mai puțin dezvoltate din punct de vedere economic să-și mărească capacitățile administrative;

24. cere Comisiei Europene să ia mai mult în considerare nevoia de a-i informa, îndruma și instrui pe aleșii UE de la nivel local și regional în legătură cu utilizarea eficientă a fondurilor europene și cu cooperarea interregională la nivelul UE;

25. solicită Comisiei să consulte sau să ia în considerare inițiativele inovatoare care urmează a fi propuse de către grupuri de autorități locale și regionale în scopul îmbunătățirii politicilor actuale ale UE sau al lansării de noi inițiative cu caracter european;

26. consideră că, pentru a le îmbunătăți aleșilor de la nivel local și regional cunoștințele legate de spiritul integrării europene și de politicile europene, instituțiile europene sunt parțial răspunzătoare pentru instruirea lor de bază și că organismele europene nu pot rămâne insensibile la această solicitare a lor, mai ales din perspectiva alegerilor europene;

27. își reiterează sprijinul – exprimat în Cartea sa albă din 2009 privind guvernanța pe mai multe niveluri – pentru instituirea unui program Erasmus pentru aleșii locali și regionali și dorește să coopereze în acest scop cu Parlamentul European, Consiliul și Comisia Europeană pentru a asigura definirea conceptuală și operațională a acestuia și pentru a încuraja punerea în aplicare de programe de formare profesională și de schimburi de experiență și de bune practici pentru aleșii locali și regionali;

28. reamintește că în 2012-2013 a fost lansat un proiect-pilot, care a avut un mare succes, cu peste 1 000 de candidaturi primite pentru 100 de locuri disponibile;

29. consideră că acest proiect-pilot ar putea servi drept bază pentru demararea programului, având grijă să se sporească partea de formare pentru a încuraja o mai bună cunoaștere a instituțiilor europene, a funcționării Uniunii Europene, prin fructificarea exemplelor cu cazuri practice și a schimburilor cu alți reprezentanți locali, și că ar putea să-i ajute, ca atare, pe aleșii de la nivel local și regional, în mod individual, să experimenteze nemijlocit spiritul de cooperare europeană, pentru a partaja această experiență cu proprii concetățeni. De asemenea, ar putea fi concepute instrumente de formare online pentru a pregăti mai bine măsurile de mobilitate prevăzute în cadrul programului;

30. insistă asupra necesității menținerii aspectului mobilității, diverse studii arătând eficiența transferului de cunoștințe prin învățarea *inter pares*. Aceste schimburi multilaterale între aleșii locali sunt o adevărată valoare adăugată europeană în raport cu cooperarea bilaterală;

31. consideră că această formare ar putea să se bazeze, printre altele, și pe rețeaua de universități și instituții de învățământ superior europene pentru a asigura formarea reprezentanților aleși, iar acest aspect ar trebui să meargă mână în mână cu asocierea locurilor de memorie care au contribuit la formarea culturii și a spiritului european;

32. speră că, în urma acestei formări de bază, aleșii locali și regionali din diverse state membre se vor putea implica în forme de cooperare între ei pe aceeași temă, astfel încât:

(a) să facă schimb de bune practici;

(b) să-și aprofundeze cunoștințele despre mecanismele europene;

(c) să stabilească legături umane constructive;

(d) să lanseze noi inițiative la nivel local și regional;

(e) să devină avocați mai eficienți ai avantajelor cooperării cu locuitorii altor țări, construind astfel un spirit european;

33. consideră că acest instrument ar servi, totodată, la consolidarea spiritului european al aleșilor locali și regionali și ar încuraja formarea unei conștiințe europene în rândul administrațiilor locale și regionale;
34. consideră că, în cursul anilor 2018, 2019 și 2020, un astfel de sistem ar trebui să fie testat, modificat în funcție de învățăminte trase din proiectul-pilot, pentru a putea fi apoi încorporat în noua perioadă de programare a Comisiei Europene, dacă este cazul, pe o bază juridică diferită, prin crearea unui program Erasmus pentru aleșii de la nivel local și regional sau pentru actorii locali și regionali;
35. subliniază că programul ar trebui conceput de așa manieră, încât să poată lua parte la el atât politicienii de carieră, cât și cei care îndeplinesc funcții publice pe lângă profesiunea lor de bază, precum și cei care ocupă posturi de conducere cu caracter mai tehnic și să permită o reprezentare echilibrată a femeilor și bărbaților și o reprezentare echilibrată la nivel teritorial, garantând participarea reprezentanților autorităților locale și regionale, indiferent de dimensiunea și ponderea demografică a populației;
36. cere Comisiei să propună una sau mai multe soluții experimentale, cu un puternic efect de pârghie, trăgând învățăminte din proiectul-pilot din 2012, pentru a îmbunătăți noul program și a spori astfel cunoștințele și experiența aleșilor locali cu privire la Uniunea Europeană și la politicile acesteia;
37. consideră că costurile pot fi partajate între bugetul UE, bugetul comunităților de origine ale aleșilor care participă și, după caz, cel al entităților de formare care beneficiază de fonduri publice în unele state membre;
38. cere statelor membre să sprijine această inițiativă de care vor beneficia cetățenii lor, în special printr-o mai bună cunoaștere a politicilor, a activității de zi cu zi a autorităților locale din alte state membre, a finanțărilor europene și a implementării concrete a lor, precum și prin contribuția adusă la stabilitate și la încrederea reciprocă dintre statele membre;
39. propune Parlamentului European să sprijine, cum a procedat în 2012, programul Erasmus pentru aleșii de la nivel local și regional, prin intermediul diverselor acțiuni (rapoarte, conferințe etc.) și, în special, propunând ca, în cadrul procedurii bugetare, să fie înscris un proiect-pilot în 2018, care să fie pus în aplicare în 2019;
40. subliniază că crearea unui program Erasmus pentru reprezentanții locali și regionali poate avea loc numai prin alocarea de resurse financiare suplimentare, fără să implice nicio reducere a bugetului programului Erasmus+;
41. dorește să participe pe deplin la înființarea unui astfel de program, contribuind la pregătirea dosarelor de candidatură ale aleșilor care participă, difuzând cererea de exprimare a interesului, găzduind un modul în timpul Săptămânii europene a regiunilor și orașelor și contribuind la elaborarea unuiia sau a mai multor module de formare online;
42. solicită înființarea rapidă a unui grup de lucru, alcătuit din reprezentanți ai Comisiei Europene, ai Parlamentului European și ai Comitetului Regiunilor, care să elaboreze și să pregătească acest program.

Bruxelles, 31 ianuarie 2018.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Karl-Heinz LAMBERTZ

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Promovarea, în cadrul directivelor UE privind natura, a coexistenței cu specii care generează conflicte

(2018/C 176/07)

Raportor: Csaba BORBOLY (RO-PPE), președintele Consiliului județean Harghita

Document de referință: Aviz din proprie inițiativă

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. atrage atenția asupra faptului că biodiversitatea, rețeaua Natura 2000 și protecția speciilor constituie o problemă europeană de interes comun, care privește toate statele membre, regiunile și autoritățile locale și consideră, prin urmare, foarte important să se continue și să se dezvolte practicile existente, prin care statele membre și regiunile, precum și autoritățile locale aplică măsuri coordonate și armonizate pentru a atinge obiectivele stabilite și pentru a obține beneficii comune, în conformitate cu principiile solidarității și subsidiarității;
2. își reafirmă poziția, exprimată, printre altele, în avizul său anterior, elaborat în cursul verificării adecvării directivelor privind natura, împărtășită și de Parlamentul European, conform căreia nu este nevoie să se revizuiască directivele privind natura, ci, mai degrabă să se pună accentul pe punerea lor în aplicare corespunzătoare, în acord cu ultimele evoluții tehnice și științifice, în diferitele regiuni și state membre ale UE, valorificându-se flexibilitatea oferită în cadrul directivelor pentru a aborda preocupările locale specifice privind conflictele care pot apărea între anumite specii și activitatea umană; prin urmare, se angajează să contribuie la Planul de acțiune pentru natură, cetățeni și economie, depunând eforturile necesare și pentru a promova coexistența cu speciile care generează conflicte prin acțiuni adecvate;
3. subliniază importanța crucială a directivelor, deoarece rețeaua Natura 2000 și coordonarea eficientă a politicii de protecție a mediului au contribuit în mare măsură la o armonizare între statele membre a obiectivelor privind biodiversitatea, ceea ce demonstrează în mod clar valoarea adăugată a Uniunii Europene;
4. reamintește responsabilitatea ce revine statelor membre pentru a găsi soluții adecvate pe teritoriul lor, în cadrul și în spiritul directivelor, pentru a ține seama de situațiile specifice din diferite regiuni în ceea ce privește speciile individuale și problemele specifice, care implică autoritățile locale și regionale, precum și toate părțile interesate în acest proces;
5. constată că multe dintre problemele legate de conviețuirea oamenilor cu așa-numitele „specii care generează conflicte” pot fi cauzate de presiunea exercitată de activitatea umană asupra habitatelor naturale ale multor specii și de comportamentul adesea inadecvat al oamenilor față de aceste animale, de la activitățile invazive desfășurate în zonele protejate până la ademenirea activă a acestora pentru vânatoare sau turism, gestionarea necorespunzătoare a deșeurilor care atrag, de exemplu, carnivorele mari spre așezările umane; subliniază, prin urmare, necesitatea de a adopta o abordare holistică a biodiversității și necesitatea de a găsi soluții pentru probleme specifice la nivel local, ceea ce impune, la rândul său, o cooperare strânsă între diferitele niveluri de guvernare și părțile interesate relevante de la nivel local;
6. speră ca, în cadrul pregătirii următorului cadru financiar multianual, să se prevadă resurse adecvate pentru a se asigura finanțarea protecției, a măsurilor de prevenire (inclusiv a creșterii gradului de sensibilizare a cetățenilor, a educației ecologice), a măsurilor compensatorii, a cercetării și a altor acțiuni specifice destinate dezvoltării în diferitele domenii de acțiune relevante și în cadrul tuturor fondurilor UE relevante;
7. reafirmă că îmbunătățirea situației biodiversității este în interesul tuturor nivelurilor teritoriale ale Uniunii Europene și, prin urmare, că este necesar să se implementeze măsuri coordonate;
8. atrage atenția asupra îmbunătățirii cantitative și calitative a biodiversității în multe regiuni, precum și asupra creșterii, în același timp, a probabilității de interacțiune cu comunitățile umane. În cazul unora dintre așa-numitele așa-numitelor specii care generează conflicte, aceste întâlniri pot expune persoanele și activitățile economice la riscuri considerabile, în măsura în care comunitățile locale nu sunt pregătite corespunzător sau nu li se propune nicio soluție adecvată, realistă, proporțională și adaptată la caracteristicile locale pentru gestionarea acestor probleme.

Către o punere în aplicare mai eficace

9. în măsura în care sunt definite ca specii care generează conflicte acelea care, prin caracteristicile lor biologice și etologice, intră în concurență cu diferite activități umane în ce privește utilizarea în comun a resurselor și a spațiului, solicită noi măsuri bazate pe date științifice și care să poată fi utilizate la elaborarea modalităților adecvate de aplicare a directivelor și a altor diverse tipuri de măsuri;

10. consideră că, în ceea ce privește conservarea biodiversității și punerea în aplicare a directivelor, este esențial să se asigure fonduri pentru o cercetare multidisciplinară și cuprinzătoare, în care științelor sociale le-ar reveni un rol important, alături de științele naturii privitoare la acest domeniu;

11. subliniază faptul că autoritățile locale și regionale sunt, în trei aspecte fundamentale, actori importanți în domeniul protecției mediului și al conservării biodiversității: în primul rând, ca inițiatori principali ai investițiilor realizate cu fondurile statelor membre și fondurile FEIS, în al doilea rând, ca autorități publice de reglementare sau însărcinate cu emiterea de autorizații în domeniul în sectorul agricol și pentru amenajare a teritoriului și de urbanism, deci care pot influența în mod semnificativ utilizarea terenurilor și, astfel, prioritizarea aspectelor de mediu; în al treilea rând, autoritățile locale și regionale sunt cele mai apropiate de cetățeni și îndeplinesc o funcție importantă, oferindu-le acestora informații, stimulente și sprijin în legătură cu protecția habitatelor și a speciilor care generează conflicte;

12. invită Comisia Europeană să continue și să-și intensifice eforturile depuse în domeniul transferului de cunoștințe pentru a sprijini soluții, la nivel local și regional, pentru conviețuirea cu speciile care generează conflicte și, în măsura posibilului, pentru transformarea potențialelor probleme în avantaje; printre acestea ar trebui să se numere promovarea celor mai bune practici privind soluțiile cele mai adecvate de gestionare a zonelor Natura 2000 și a speciilor protejate; organizațiile neguvernamentale și alte părți interesate relevante, care au dobândit cunoștințe practice prin proiectele relevante pe care le pun în aplicare în întreaga Europă, ar trebui considerate parteneri puternici în domeniul transferului de cunoștințe;

13. este preocupat de faptul că, în mai multe state membre, există o opoziție din partea comunităților locale cu privire la prezența, întoarcerea și creșterea populației speciilor care generează conflicte. Unele soluții neadecvate la conflicte, precum și metode nefericite de gestionare sau adoptate cu întârziere sau inadecvat comunicate pot suscita respingerea politicii de mediu. Această situație poate avea ca rezultat, în special în anumite regiuni care se confruntă cu problema carnivorelor mari, dezvoltarea braconajului, a unor practici precum montarea de capcane și otrăvirea animalelor, ceea ce reprezintă o evoluție absolut condamnată, care nu poate fi remediată doar prin interdicții și sancțiuni;

14. constată că, în multe state membre, există exemple demne de urmat la nivel local și regional de coexistență cu speciile care generează conflicte, în special cu carnivorele mari, și că, prin urmare, este important să se insiste asupra necesității unor programe locale și regionale inspirate de aceste exemple; reamintește că, pe lângă aceste inițiative publice sau private, la nivel local, regional sau național, proiectele LIFE pot servi drept exemple de bune practici, dacă sunt susținute și continuate după ce proiectul respectiv se încheie;

15. speră ca, în elaborarea următorului cadru financiar multianual, programul Orizont 2020 și mecanismul care va succeda fondurilor FEIS vor acorda atenția cuvenită patrimoniului nostru european comun și activităților legate de speciile protejate, iar în ce privește carnivorele mari și speciile care generează conflicte – unor investiții și unor inițiative eficiente, eficace și care să țină cont de interesele comunităților;

16. asigură Comisia Europeană de sprijinul său deplin pentru crearea unor platforme specifice pentru regiunile biogeografice și subliniază că implicarea directă a autorităților locale și regionale este esențială pentru buna funcționare a acestor regiuni;

Cercetare și dezvoltare: noi inițiative

17. subliniază necesitatea de a se acorda o atenție specială, în cadrul procedurilor de selecție a studiilor, proceselor de cercetare și dezvoltare care promovează obiective legate de biodiversitate, obiective economice, sociale și legate de gestionarea faunei sălbatice și care ar putea face obiectul unei implementări concrete și rapide;

18. consideră că, în contextul punerii în aplicare la nivel local și regional a proceselor de cercetare și dezvoltare, este necesar să se asigure evitarea disparităților, și anume, după caz, o subreprezentare a regiunilor și localităților în care se află zone cu valoare naturală ridicată și habitate importante, dar care sunt mai puțin dezvoltate, în ceea ce privește accesul la fondurile pentru cercetare;

19. dorește să sublinieze că diferitele proiecte pilot legate de biodiversitate au contribuit în mare măsură la transferul de cunoștințe între statele membre și, în multe cazuri, au generat efecte pozitive prin faptul că au contribuit la o mai bună înțelegere și adoptare a diverselor obiective de către comunitățile locale și, prin urmare, la o colaborare eficientă a acestora cu autoritățile publice și organizațiile neguvernamentale pentru protecția speciilor amenințate și prețioase;

20. subliniază totuși că, în numeroase cazuri, aceste inițiative nu sunt durabile, adică rămân punctuale și temporare; consideră, prin urmare, că este important să se introducă, în procesul de selecție a acestor proiecte, un criteriu care să țină cont de monitorizarea practică a proiectelor puse anterior în aplicare de organizația în cauză sau de membrii săi, ceea ce va favoriza o utilizare eficace a fondurilor europene;

21. consideră că este necesar să se ia măsuri suplimentare pentru a favoriza apariția efectivă, în comunitățile locale, a externalităților pozitive adesea menționate în raport cu biodiversitatea și carnivorele mari, întrucât, în multe cazuri, aceste opțiuni sunt încă suboptim valorificate sau condițiile de realizare, inclusiv cunoștințele și sprijinul necesar sunt insuficiente;

Aspecte specifice privind carnivorele mari

22. consideră că, în anumite regiuni, în cazul carnivorelor mari, care, ca urmare a comportamentului, a caracteristicilor fizice și ecologice, precum și a instincțelor lor, pot provoca daune semnificative sănătății umane sau chiar răni mortale și care pun în mare pericol sănătatea și bunăstarea animalelor domestice, abordarea adoptată până în prezent nu este satisfăcătoare, astfel încât este necesar să se îmbunătățească gestionarea conflictelor asociate prezenței carnivorelor mari, exploatând pe deplin experiențele relevante desprinse din proiecte de cercetare și dezvoltare, precum și din alte proiecte relevante, în vederea reducerii impactului și riscurilor la care sunt expuși oamenii și animalele de fermă;

23. consideră că unui carnivor mare trebuie să i se acorde nivelul de protecție cuvenit în afara așezărilor umane, indiferent dacă trăiește în interiorul sau în afara unei zone de protecție a siturilor care intră sub incidența Directivei Natura 2000; cu toate acestea, consideră că, în cazul în care carnivorele mari pătrund, în mod nu ocazional, ci regulat, pe un teritoriu unde se află așezări umane, vorbim de un model comportamental care, pe de o parte, este riscant pentru oameni, în special pentru copii și persoanele în vârstă, precum și pentru persoanele cu mobilitate redusă și care, pe de altă parte, nu poate fi considerat natural pentru „exemplarul care a generat conflictul” din specia respectivă; consideră că, în aceste cazuri, este necesar să fie depuse toate eforturile pentru a reduce riscul și, dacă nu există altă soluție, exemplarul în cauză să fie îndepărtat în mod corespunzător și controlabil sau să se ia măsurile necesare; aceste măsuri trebuie luate în acord cu planurile de gestionare relevante, când acestea există. Scopul este asigurarea faptului că există pretutindeni planuri de gestionare care să reglementeze atât conservarea, cât și conflictele. În orice caz, măsurile adoptate împotriva „exemplarelor care generează conflicte” trebuie să rămână o excepție și să nu afecteze viitorul și viabilitatea populației;

24. regretă faptul că, în prezent, agricultorii și crescătorii de animale nu sunt implicați în activitățile platformei consacrate carnivorelor mari din Europa și că, în consecință, interesele specifice ale acestui grup de părți interesate nu pot fi exprimate direct în cadrul structurii de cooperare stabilite de Comisia Europeană; prin urmare, solicită actorilor implicați să-și manifeste deschiderea față de o soluție de compromis în această privință, pentru a crea în comun, cât mai curând posibil, condițiile necesare pentru luarea în considerare a tuturor intereselor în cadrul platformei;

Aspecte regionale și locale în contextul biodiversității

25. atrage atenția asupra faptului că suprafața și calitatea habitatelor carnivorelor mari arată o tendință de îmbunătățire în mai multe regiuni, însă acest lucru – în relație cu factori de natură agricolă – poate fi însoțit de dispariția unor forme tradiționale de agricultură; subliniază că, în special în cazul pășunilor și pajiștilor din zonele montane, multe alte habitate, inclusiv zonele de protecție ornitologică și comunitățile de plante, tind să dispară odată cu dispariția activităților umane necesare existenței lor;

26. consideră că, în ceea ce privește habitatele și formele agricole conexe, trebuie să se introducă și să se pună la dispoziția fermierilor noi stimulente nu numai în zonele care intră în contact direct cu rețeaua Natura 2000, ci și în sectoarele învecinate, deoarece aceste forme de agricultură, în special formele tradiționale, în cea mai mare parte extinse și adaptate la specificul local, contribuie în mare măsură la îmbunătățirea biodiversității și la dezvoltarea durabilă a zonelor rurale. Îndeamnă Comisia Europeană să propună astfel de noi stimulente și posibile metode de ajustare în viitoarele sale evaluări a impactului politicii agricole comune asupra biodiversității;

27. afirmă că autoritățile locale și regionale ar putea lua măsuri mai multe și mai eficiente pentru atingerea obiectivelor legate de biodiversitate; consideră, totuși, că este recomandabil să se consolideze colaborarea și coordonarea cu statele membre și Uniunea, astfel încât să se valorifice pe deplin posibilitățile oferite de implicarea autorităților locale și regionale, cărora ar trebui să li se ofere un cadru adecvat;

28. solicită ca statele membre, în primul rând autoritățile locale și regionale, să beneficieze de asistență tehnică din partea agențiilor UE pentru a elabora propriile programe cofinanțate din fonduri naționale sau UE;
29. consideră că este indispensabil să se asigure reprezentarea directă a vânătorilor, pădurarilor și silvicultorilor, precum și a crescătorilor de animale, în cadrul comunicării privind biodiversitatea și al elaborării planurilor de acțiune, în condițiile în care, în cazul a numeroase specii, sunt tocmai cei care au contribuit substanțial la crearea și la menținerea situației actuale, considerată ca fiind naturală, având grijă de menținerea efectivelor, regularizându-le prin organizarea și structurarea pădurilor și exploatând infrastructurile necesare;
30. solicită statelor membre să aplice excepțiile și derogările prevăzute în directiva privind mediul pentru anumite specii care pot genera conflicte cu rapiditatea și flexibilitatea necesare și luând în considerare situația de la nivel local și regional și, când este necesar, în cooperare cu statele membre sau regiunile învecinate; de asemenea consideră că proiectele regionale și naționale privind carnivorele mari și speciile care generează conflicte trebuie să ia în considerare condițiile specifice, tradițiile și patrimoniul natural și cultural de la nivel local și regional;

Coerența politicilor

31. atrage atenția asupra faptului că sistemele de plăți legate de zonele Natura 2000 diferă foarte mult de la un stat membru la altul și că, în unele state membre, deși au mari populații de carnivore mari, s-a decis, în cadrul punerii în aplicare a politicii agricole comune, să nu se introducă aceste plăți; consideră că, în acest domeniu, ar trebui să se ia măsuri în actuala perioadă de programare;
32. propune ca, în cadrul dezvoltării și modernizării infrastructurilor de transport, în special rutiere și feroviare, să se acorde o atenție deosebită conectării habitatelor și coridoarelor pe care circulă carnivore mari. Având în vedere fragmentarea sporită a habitatelor, datorită modului în care este împărțit peisajul european și configurației sale specifice, carnivorele mari sunt deseori obligate, fie individual, fie în grupuri, să treacă prin zone utilizate sau populate de oameni pentru a migra între diferitele părți ale habitatelor lor. Această situație necesită o atenție specială în ce privește amenajarea teritoriului și conceperea modului de gestionare a siturilor protejate și a zonelor învecinate;
33. invită Comisia Europeană și statele membre să își adapteze schemele de finanțare într-un mod mai eficace pentru a aborda aspectele legate de biodiversitate și de gestionarea habitatelor, inclusiv a habitatelor carnivorelor mari, pentru a asigura dezvoltarea infrastructurii și capitalului uman pe care le presupune gestionarea conflictelor dintre activitățile umane și anumite specii și o procedură rapidă și simplă pentru a acorda compensații;
34. este de acord că se poate aplica cu succes modelul de guvernanță pe mai multe niveluri în domeniul protecției mediului și, în special, în ce privește îmbunătățirea biodiversității; consideră, prin urmare, că sunt necesare noi măsuri coordonate în acest domeniu;

Următoarele etape

35. propune, pentru a promova o implicare a autorităților locale și regionale cât mai responsabilă și mai largă cu putință, ca în 2019 să se organizeze, în colaborare cu Comisia Europeană, o conferință privind coexistența cu speciile care generează conflicte, în special cu carnivorele mari, în condiții de siguranță maximă și cât mai utilă comunităților respective. Acest lucru ar permite evaluarea impactului avizului din proprie inițiativă și a funcționării platformelor privind regiunile europene și biogeografice și organizarea unei dezbateri politice și științifice privind măsurile concrete care trebuie aplicate după 2021;
36. invită Comisia Europeană să ia măsurile necesare pentru a se asigura că autoritățile locale și regionale, organizațiile și reprezentanții acestora beneficiază de reprezentare directă și că pot participa în mod concret și eficace la crearea unor platforme și mecanisme de cooperare legate de speciile care generează conflicte, precum și la elaborarea unor politici în acest domeniu; solicită publicarea de recomandări și orientări în acest sens, pentru a ajuta statele membre să facă schimb de bune practici;
37. consideră util ca autoritățile locale și regionale interesate de chestiunea carnivorelor mari să stabilească o cooperare de tip GECT încă în actuala perioadă de programare, fie într-un cadru macrorregional sau legat de regiunile biogeografice, fie într-o formă deschisă Uniunii Europene în ansamblu, pentru soluționarea problemelor comune sau similare și pentru o acțiune mai eficientă și mai bine coordonată.

Bruxelles, 31 ianuarie 2018.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Karl-Heinz LAMBERTZ

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Piața unică digitală: evaluare la jumătatea perioadei

(2018/C 176/08)

Raportor: Alin-Adrian NICA (RO-PPE), primarul comunei Dudeștii Noi**Document de referință:** Evaluare la jumătatea perioadei a punerii în aplicare a strategiei privind piața unică digitală – O piață unică digitală conectată pentru toți

COM(2017) 228 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Observații generale

1. salută demersul Comisiei Europene de a evalua stadiul punerii în aplicare a strategiei privind piața unică digitală la jumătatea perioadei de implementare a acesteia, acțiune extrem de utilă în scopul identificării progreselor înregistrate până în momentul de față și a măsurilor ce trebuie luate în vederea respectării angajamentelor stabilite, a domeniilor în care trebuie depuse eforturi mai mari și a noilor acțiuni care trebuie adoptate în acest scop;
2. reafirmă importanța autorităților locale și regionale (ALR) și a rolului pe care acestea îl au în implementarea recomandărilor strategiei pieței unice digitale, deoarece ele reprezintă motorul creșterii economice la nivel local și regional și pot genera, utiliza și gestiona multe produse și servicii informatice digitale;
3. reamintește sprijinul oferit pentru dezvoltarea comunicațiilor electronice pe piața internă în scopul promovării creșterii dinamice și sustenabile în toate sectoarele economiei și, în acest sens, evidențiază rolul crucial și potențialul ALR în digitizarea industriei europene;
4. constată rolul important pe care îl joacă ALR în furnizarea de servicii digitale cetățenilor și în crearea și gestionarea infrastructurilor digitale, adesea în contextul cooperării transfrontaliere sau inter-regionale; aceste servicii necesită măsuri imediate pentru a face schimbări echilibrate în ceea ce privește barierele din calea activității online transfrontaliere, inclusiv diferențele din legislația statelor membre privind organizarea și funcționarea administrației, contractele și drepturile de autor ⁽¹⁾;
5. recomandă crearea condițiilor care să faciliteze conectarea tuturor zonelor la serviciile de bandă largă și ultralargă, care vor fi eficiente pe termen lung într-un mediu competitiv, și invită Comisia ca, în cadrul punerii în aplicare a pieței unice digitale, să prezinte, de asemenea, cu regularitate progresul înregistrat în depășirea decalajului digital, în special la nivel regional și local ⁽²⁾;
6. subliniază importanța acoperirii tuturor aspectelor legate de interoperabilitate și de identificarea electronică (e-identificare), semnătura electronică, gestionarea electronică a documentelor și alte elemente constitutive ale guvernării electronice (e-guvernare), utilizând modelele aplicate în țări/regiuni care au făcut mari progrese în acest domeniu și asigurând astfel securitatea și încrederea cetățenilor și a întreprinderilor;
7. subliniază că digitizarea societății prezintă oportunități de creștere economică și creare de locuri de muncă, în special în regiunile îndepărtate și în cele cu probleme demografice;
8. susține modernizarea cadrului juridic privind drepturile de autor în lumina revoluției digitale și a modificării comportamentului consumatorului și subliniază rolul-cheie și potențialul pe care ALR le pot avea în armonizarea drepturilor de autor;

⁽¹⁾ CdR 00039/2016.⁽²⁾ CdR 02646/2015.

9. reafirmă importanța investițiilor în cercetarea TIC, pentru a asigura creșterea economică și înființarea de noi întreprinderi, și consideră că utilizarea TIC în inovare poate fi răspunsul la provocări economico-sociale majore ⁽³⁾;

10. propune analizarea oportunității de a aplica un sistem de impozitare a veniturilor din vânzările online transfrontaliere, bazat pe echitate și obiectivitate, care să aducă o egalizare a nivelului taxelor plătite de companiile care desfășoară operațiuni de tipul comerțului electronic pe întreg teritoriul UE, stimulând astfel activitățile comerciale ale întreprinderilor, în special ale IMM-urilor;

Securitatea cibernetică și îmbunătățirea mijloacelor de combatere a incidentelor cibernetice

11. subliniază că noua strategie pentru securitate cibernetică lansată de Comisia Europeană ar trebui să contribuie la îmbunătățirea prevenirii, detectării și reacției la incidente cibernetice și la un schimb mai bun de informații și o coordonare mai bună între statele membre și Comisie împotriva incidentelor cibernetice majore; realizarea acestui lucru va necesita o colaborare intensă a parteneriatelor din statele membre, instituțiile UE, ALR, sectorul privat și societatea civilă ⁽⁴⁾;

12. îndeamnă la dezvoltarea de norme, instrumente și mecanisme pentru asigurarea securității rețelilor și a sistemelor informatice, care să fie capabile să țină pasul cu ritmul rapid de evoluție al amenințărilor cibernetice, în scopul garantării unui nivel ridicat de protecție în toate statele membre;

13. subliniază că vulnerabilitățile în materie de securitate sub aspectul stocării datelor și al accesului la acestea și intensificarea atacurilor cibernetice asupra infrastructurilor urbane importante și asupra sistemelor de gestionare a orașelor impun un număr mai mare de măsuri sistemice și coordonate care să vizeze atenuarea și prevenirea riscurilor, asigurând adoptarea de măsuri atât prin inițiative ale pieței, cât și prin acțiuni ale autorităților publice în materie de reglementare și control al punerii în aplicare. Ar trebui concepute și puse în practică activități de formare avansată în materie de securitate și la nivelul autorităților locale și regionale, inclusiv pentru cei implicați în achiziții publice electronice și în instalarea și operarea zilnică a tehnologiilor pentru orașele inteligente;

14. constată că îndeplinirea obiectivelor pieței unice digitale este condiționată de protejarea valorilor, societății și economiei naționale de efectele negative ale atacurilor cibernetice și de respectarea valorilor fundamentale precum libertatea de exprimare, dreptul la viață privată și promovarea utilizării deschise, libere și transparente a tehnologiilor cibernetice;

15. conștientizează pericolul generat de incidentele cibernetice transfrontaliere, care, în momentul de față, cunosc o evoluție alarmantă prin frecvența și gradul de risc pe care îl prezintă. Dat fiind că aceste amenințări la adresa rețelilor și sistemelor informatice pot împiedica desfășurarea activităților economice și genera pierderi financiare substanțiale, subminând încrederea utilizatorilor și provocând pagube majore economiei UE, face apel la intensificarea cooperării și coordonării dintre state, în special în ce privește gestionarea incidentelor de securitate cibernetică transfrontaliere de mare amploare;

16. este convins că trebuie stimulată creșterea încrederii utilizatorilor în serviciile electronice, garantând că aceștia sunt informați cu privire la drepturile lor și protejați în timp ce sunt angajați în mediul online, și asigurând protecția drepturilor de autor și de proprietate intelectuală;

17. este de acord cu stabilirea unei agenții a UE pentru securitatea cibernetică, cu capacități operaționale depline și cu dotarea ei cu un cadru operațional stabil, care să cuprindă responsabilitatea pentru întregul ciclu de viață al securității cibernetice și pentru prevenirea și detectarea incidentelor cibernetice și răspunsul la acestea;

18. susține propunerea întreținerii, din punct de vedere administrativ, și gestionării tehnice a unui cadru UE de certificare generală de securitate în domeniul TIC, care să se fundamenteze pe sistemele existente de certificare privind securitatea și să fie acceptat în toate statele membre ale UE;

19. recomandă continuarea acțiunilor pentru combaterea atacurilor cibernetice prin implementarea unor măsuri de securitate care să conducă la îmbunătățirea protecției infrastructurilor critice, astfel încât cetățenii și companiile să beneficieze de un mediu digital sigur și demn de încredere, respectându-se, în același timp, drepturile fundamentale și alte valori centrale ale UE, într-un cadru legal adecvat;

⁽³⁾ CdR 5559/2013.

⁽⁴⁾ CdR 625/2012.

Dezvoltarea platformelor online

20. subliniază rolul pe care îl pot juca platformele în mijlocirea dezbaterilor pe teme de interes comun, relevante pentru instalarea, întreținerea și dezvoltarea rețelelor în bandă largă de mare viteză în toate regiunile și teritoriile europene;
21. salută anunțul Comisiei de a crea platforme de inovare digitală și solicită Comisiei să asigure un echilibru geografic în alocarea de fonduri ⁽⁵⁾;
22. observă necesitatea construirii rețelelor de bandă largă, ca soluție pentru depășirea provocărilor economice și sociale curente și integrarea într-o societate bazată pe cunoaștere;
23. subliniază că utilizarea internetului și a serviciilor disponibile aferente este un factor de creștere economică și de ocupare a forței de muncă, de egalitate socială și de acces echitabil la informații. Accesul la internet ar putea deveni un drept veritabil al cetățenilor și un indicator de calitate a vieții;
24. constată creșterea influenței platformelor online (motoare de căutare, platforme de comunicare socială, magazine de aplicații etc.) în cadrul economiei bazate pe internet;
25. recomandă construirea rețelelor într-un mod sustenabil și eficient. Realizarea unei rețele de mare viteză cu un nivel bun de acoperire implică investiții mari și pe termen lung în infrastructură, iar autoritățile responsabile trebuie să ofere instrumente care să ușureze accesul companiilor private în zonele rurale;
26. propune acordarea unei atenții sporite către eficientizarea alocării spectrului de frecvențe radio și stimularea investițiilor private, completate de investiții publice vizând obiectivele ce privesc sistemele de comunicații electronice, prin evitarea monopolizării rețelelor;
27. consideră necesară consolidarea încrederii cetățenilor și mediului de afaceri în utilizarea serviciilor electronice, printr-o informare permanentă cu privire la drepturile lor, și asigurarea unui nivel corespunzător de protecție în timp ce sunt angajați în mediul online și solicită identificarea de măsuri eficiente de eliminare rapidă a conținutului ilegal la care sunt expuși;
28. subliniază că este necesară o reacție coordonată din partea statelor membre, a autorităților locale și regionale, care în multe cazuri sunt competente în materie de școli și de instituții de învățământ, și a altor părți interesate în scopul susținerii eforturilor privind creșterea nivelului competențelor digitale și al prevenirii excluderii cetățenilor din societatea și economia bazată pe TIC. În acest sens, insistă asupra importanței enorme pe care competențele și calificările digitale o au pentru cetățeni, lucrători și persoanele în căutarea unui loc de muncă, în vederea digitizării pe scară largă a economiei și societății ⁽⁶⁾, și își exprimă îngrijorarea cu privire la persistența lacunelor în materie de competențe digitale, identificate de Comisie;

Asigurarea cadrului necesar funcționării economiei datelor

29. observă că economia în permanentă schimbare și digitizare conduce la noi oportunități pentru ALR de valorificare la maximum a potențialului de creștere a economiei digitale, fiind necesare investiții substanțiale în infrastructurile și tehnologiile TIC, mai ales în *cloud computing* și în analiza volumelor mari de date, precum și în cercetare și inovare, pentru a stimula competitivitatea industrială și îmbunătățirea serviciilor publice, a incluziunii și a competențelor. În acest context, sprijină demersul Comisiei de a prezenta, până în primăvara anului 2018, în siajul comunicării sale din 21 septembrie 2017 pe tema „Un sistem fiscal echitabil și eficient în Uniunea Europeană pentru piața digitală unică”, o propunere de directivă care să definească normele de impozitare a profiturilor economiei digitale la nivelul UE ⁽⁷⁾;
30. salută promovarea conectivității gratuite la internet pentru utilizatorii din comunitățile locale prin intermediul inițiativei WIFI4EU, ce va încuraja investitorii privați să participe la dezvoltarea infrastructurilor de rețele digitale;
31. susține inițiativa WIFI4EU, pe care intenționează să o promoveze la nivelul comunităților locale, diseminându-i totodată potențialele beneficii, astfel încât, la momentul lansării primului apel de propuneri, cât mai multe autorități publice europene eligibile să fie pregătite să candideze pentru accesarea fondurilor disponibile;

⁽⁵⁾ CdR 02646/2015.

⁽⁶⁾ CdR 02646/2015.

⁽⁷⁾ Cf. Avizul COR-2017/01530.

32. constată rolul important pe care îl va avea îmbunătățirea calității benzii largi în dezvoltarea rețelilor 5G, cu implicații pentru transformarea digitală a economiei și a societății, precum și a serviciilor digitale inovatoare și competitive, generând astfel beneficii socioeconomice pe termen lung, creștere, locuri de muncă și coeziune. Reiterează, în acest sens, solicitarea adresată Comisiei Europene de a finaliza standardizarea 5G cât mai curând posibil, dat fiind că standardele prezintă o importanță capitală pentru competitivitatea și interoperabilitatea rețelilor de telecomunicații;

33. observă problemele existente privind accesul la serviciile transfrontaliere din perspectiva consumatorilor care doresc să acceseze servicii din alt stat decât cel de reședință;

34. subliniază impactul pozitiv pe care îl va aduce portabilitatea transfrontalieră a serviciilor electronice, prin faptul că utilizatorii vor putea accesa conținutul online la care sunt abonați la ei acasă, chiar și când călătoresc în alte state membre;

35. îndeamnă la sporirea eforturilor în direcția facilitării accesului tuturor cetățenilor europeni la serviciile online disponibile în alte state membre, ca răspuns la problema geoblocării, și solicită eliminarea discriminării nejustificate a consumatorilor din state membre diferite;

36. susține interzicerea blocării accesului la site-uri internet și la alte interfețe online, în funcție de domiciliul clientului, precum și a redirectionării clienților de la o versiune națională la alta, având în vedere că atât consumatorii, cât și comercianții, în calitate de utilizatori finali de bunuri sau servicii, au de suferit de pe urma unor astfel de practici. Redirectionarea clientului trebuie să se producă numai cu consimțământul acestuia, iar comercianții să le ofere clienților posibilitatea de a accesa în continuare, cu ușurință, versiunea interfeței online pe care au încercat să o consulte înainte de a fi redirectionați;

37. semnalează dezechilibrul existent în momentul de față între interesele creatorilor de conținut digital și cele ale consumatorilor și constată necesitatea modernizării legislației privind drepturile de autor și proprietatea intelectuală;

38. ia act de faptul că evoluția digitizării, cum ar fi serviciile de *cloud* sau transmisia pe internet, reprezintă provocări considerabile, în special în ceea ce privește drepturile de autor ⁽⁸⁾;

39. încurajează utilizarea din ce în ce mai frecventă a aplicațiilor de *cloud computing*, pentru a avea acces la infrastructuri de date europene, mondiale etc., esențiale în desfășurarea unor activități din domenii de activitate diferite; accesul la infrastructurile de date trebuie să se facă în condițiile unui nivel ridicat de securitate, de portabilitate a datelor și de interoperabilitate;

Asigurarea protecției datelor cu caracter personal

40. subliniază responsabilitatea majoră a autorităților independente de protecție a datelor cu caracter personal;

41. consideră necesară adaptarea strategiei de protecție a datelor cu caracter personal la nevoile dinamice, în continuă schimbare, ale spațiului virtual, având în vedere că protecția datelor cu caracter personal are ramificații în sectoare multiple, ca, de exemplu, în justiție, economie, comunicații, educație, sănătate, administrație și protecția consumatorilor;

42. apreciază libertatea lăsată de Comisie statelor membre în ceea ce privește aplicarea excepțiilor pentru utilizarea operelor protejate în scopuri educative. În acest fel, se respectă identitățile naționale, regionale și locale și, prin urmare, existența anumitor tipuri specifice de licențe, care au apărut în contexte sociale și politice diferite ⁽⁹⁾;

43. consideră că, pe termen lung, este dorit să se ajungă la o armonizare a cadrului juridic al remunerării autorilor, creatorilor și artiștilor ⁽¹⁰⁾;

Relevanța/importanța la nivel local și regional pentru CoR

44. consideră că orașelor și regiunilor le revine un rol esențial în crearea unor baze de date cu informații publice, în furnizarea de date privind siguranța, în dezvoltarea competențelor digitale necesare, în asigurarea și facilitarea finanțării pentru rețelele în bandă largă și în crearea unui mediu adecvat pentru schimbul transregional și transfrontalier de servicii online, care poate deveni un sprijin substanțial pentru crearea de servicii la nivel înalt și pentru economia bazată pe date;

⁽⁸⁾ CdR 02646/2015.

⁽⁹⁾ CdR 05114/2016.

⁽¹⁰⁾ CdR 00039/2016.

45. menționează faptul că avizele precedente ale CoR au subliniat în repetate rânduri contribuția pe care nivelul local și regional o poate avea în toate etapele culegerii de date și ale furnizării de servicii către cetățeni și întreprinderi. Acest lucru poate fi observat și în practică: în Europa există multe exemple referitoare la potențialul cooperării dintre regiuni, autorități naționale și centrele de cercetare din domeniul pieței unice digitale;

46. subliniază rolul important pe care autoritățile locale și regionale îl pot juca în sprijinirea armonizării datelor și a potențialului de creștere al economiei digitale și, prin urmare, acest aspect ar trebui avut în vedere atunci când o acțiune este întreprinsă la nivel național sau la nivelul UE;

Impactul intenției Regatului Unit de a se retrage din Uniunea Europeană asupra pieței unice digitale

47. constată că, în urma votului exprimat de populația Regatului Unit de a părăsi Uniunea Europeană, întreprinderile se confruntă în prezent cu o perioadă de incertitudine în ceea ce privește condițiile de retragere a Regatului Unit din UE. Pentru întreprinderile care furnizează bunuri sau servicii online, în special în ceea ce privește conținutul digital, o întrebare-cheie se referă la modul în care Comisia Europeană va aplica inițiativa privind piața unică digitală în Regatul Unit;

48. susține ca, în cazul în care Regatul Unit va accepta libera circulație a bunurilor și a serviciilor, piața unică digitală să se aplice în Regatul Unit și dincolo de perioada de doi ani de negociere privind Brexitul.

Bruxelles, 31 ianuarie 2018.

*Președintele
Comitetului European al Regiunilor*

Karl-Heinz LAMBERTZ

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Document de reflecție privind viitorul finanțelor UE

(2018/C 176/09)

Raportor: Marek WOŹNIAK (PL-PPE), președintele voievodatului Marea Polonie**Document de referință:** Document de reflecție privind viitorul finanțelor UE, Comisia Europeană**RECOMANDĂRI POLITICE**

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Observații generale

1. salută acțiunile întreprinse de către Comisia Europeană în vederea inițierii unei discuții ample privind viitorul Europei. Documentul de reflecție asupra viitorului finanțelor UE prezintă principalele provocări cu care se va confrunta Uniunea Europeană după anul 2020, precum și obligațiile pe care aceasta trebuie să le îndeplinească. El face o estimare a impactului celor cinci scenarii prezentate în Cartea albă asupra structurii următorului cadru financiar multianual (CFM) și prezintă posibilități, variante de reformă, precum și riscuri în ceea ce privește bugetul viitor al Uniunii Europene;
2. consideră că bugetul UE se confruntă cu numeroase provocări pe termen lung și că nivelul său actual de finanțare este insuficient, ceea ce înseamnă că este nevoie de revizuirii majore ale cadrului financiar multianual. Viziunea viitoare a bugetului trebuie să atingă noile obiective ambițioase ale Uniunii Europene, care vor impune asigurarea de fonduri dintr-o gamă variată de surse după 2020. În același timp, cheltuielile UE ar trebui să faciliteze în continuare obținerea unei valori adăugate europene sporite;
3. este convins că analiza prezentată în Documentul de reflecție ilustrează nevoia de modificare a regulilor privind CFM și sistemul de finanțare al Uniunii. În situația actuală, în care economia europeană se redresează, iar retragerea din UE a Regatului Unit ar trebui să ducă la eliminarea sistemelor de corecții, apare o oportunitate nemiintâlnită pe parcursul a peste 30 de ani, de reformare în profunzime a sistemului financiar al UE;
4. subliniază semnificația cadrului financiar multianual, care ar trebui să adopte în continuare o perspectivă din punctul de vedere al investițiilor și să sprijine obiectivele și politicile comune ale UE. În acest context, consideră că nu este necesar să se creeze instrumente specifice în afara CFM sau a bugetelor separate pentru țările din zona euro, pe de o parte, și restul țărilor, pe de altă parte;
5. reamintește că criza economică a evidențiat limitările bugetului UE, care reprezintă doar 1 % din VNB al Uniunii Europene, dar care este folosit pentru desfășurarea de sarcini orizontale, pe care statele membre nu le pot îndeplini singure. CFM actual are o semnificație majoră pentru asigurarea coeziunii economice, sociale și teritoriale, pentru încurajarea proiectelor de cercetare și dezvoltare și a infrastructurii de transport, precum și pentru crearea unor noi locuri de muncă. Acesta nu este, însă, suficient de flexibil pentru a răspunde așteptărilor și provocărilor nou-apărute care au impus consumarea creditului bugetar actual până la nivelul maxim permis;
6. de asemenea, consideră că abordarea de tip „sold net”, care nu ține seama de profiturile investițiilor pentru sectorul privat, precum și negocierile nesfârșite în cadrul procedurii bugetare anuale în ceea ce privește fiecare euro cheltuit maschează adevărata valoare adăugată europeană și îngreunează realizarea unor politici și programe mai ambițioase. Totodată, nivelul cheltuielilor și sistemul actual al resurselor proprii s-au dovedit a nu fi optime. Solicită Consiliului European să hotărască cu majoritate calificată în ceea ce privește regulamentul de stabilire a CFM, după cum se prevede la articolul 312 alineatul (2) paragraful al doilea din TFUE;
7. atrage din nou atenția asupra nevoilor în schimbare ale Uniunii Europene și asupra provocărilor semnificative pentru bugetul UE de după 2020 în următoarele domenii: 1) justiție socială și sărăcie, 2) accesul la servicii publice, locuințe și educație, 3) competitivitate și inovare, 4) crearea de locuri de muncă, 5) schimbări demografice, migrație și securitatea cetățenilor, 6) politica de apărare comună, 7) schimbările climatice, 8) coeziunea economică, socială și teritorială, 9) agricultura și securitatea alimentară, 10) infrastructura și mobilitatea, 11) energie, 12) impactul globalizării, 13) creșterea durabilă, 14) impactul specific pe care l-ar putea avea retragerea din UE a Regatului Unit asupra anumitor teritorii și 15) digitizarea. De aceea, CFM trebuie să se concentreze asupra posibilității de a asigura resursele necesare pentru soluționarea acestor probleme, astfel încât să genereze o valoare adăugată concretă pentru cetățenii UE;

8. ia act cu îngrijorare de faptul că reducerile în cadrul bugetului UE (legate, printre altele, de Brexit), fără a mări mijloacele financiare din resurse proprii, vor impune statelor membre suportarea unei sarcini mai mari sub forma cotizațiilor sau vor provoca restricții inevitabile în ceea ce privește politicile încurajate;
9. subliniază importanța utilizării bugetului UE într-un mod mai eficient, prin extinderea principiului parteneriatului la toate aspectele legate de buget și prin raționalizarea fondurilor și normelor referitoare la acestea;
10. de aceea, solicită mărirea următorului cadru financiar multianual, pentru ca Uniunea Europeană să-și poată asuma responsabilitatea pentru punerea în aplicare a obiectivelor tratatelor și a priorităților politice noi, precum și pentru sarcinile legate de acestea. Acest lucru trebuie realizat fără a fi necesară limitarea, pentru statele membre și regiunile UE, a politicii agricole comune și a politicii de coeziune, care trebuie să aibă aceeași proporție din bugetul UE ca până în prezent, având în vedere amploarea și caracterul structural al provocărilor cu care se confruntă UE;
11. observă că amploarea provocărilor cu care se confruntă UE și procesele dinamice ce au loc în jurul acesteia creează necesitatea ca bugetul UE să fie mai funcțional și mai flexibil decât până acum, precum și să reacționeze mai rapid la noile tendințe și schimbări în materie de politică. Acest principiu ar trebui să se refere atât la tendințele nefavorabile, cât și la noile oportunități de dezvoltare. De aceea, devine necesară adoptarea unui buget al UE mai simplificat, clar, corect și conform principiilor democratice, în conformitate cu recomandările Grupului la nivel înalt privind resursele proprii;
12. constată că viitorul buget al UE trebuie să aibă în vedere specificul fiecărei zone din punctul de vedere al potențialului și al deficitelor de dezvoltare existente, precum și al provocărilor geografice și demografice. Un buget al UE construit în acest fel va permite asumarea unei responsabilități mai mari pentru angajamentele luate și pentru efectele acțiunilor desfășurate la nivel local și regional. În acest context, face trimitere la rolul important al gestiunii partajate, care asigură o dezvoltare teritorială coerentă prin corelarea politicii UE cu implementarea pe teren;
13. ia act cu îngrijorare de faptul că în Documentul de reflecție – dedicat aspectelor care vor avea o semnificație deosebită pentru structura Europei în anii următori – nu a fost evidențiat rolul autorităților regionale și locale, mai ales în cazurile în care competențele în domeniile menționate la punctul 7 țin de responsabilitatea lor exclusivă;
14. reamintește că trimiterea specifică la promovarea și protecția autorităților locale și regionale din Tratatul de la Lisabona trebuie pusă pe deplin în aplicare, cu respectarea principiului subsidiarității și cu garantarea participării autorităților locale și regionale – mai ales prin mijlocirea CoR – în cadrul procesului legislativ european, având în vedere că, de cele mai multe ori, ele sunt beneficiarii finali ai politicilor și programelor comunitare, dar și că joacă un rol determinant în punerea în aplicare a legislației UE. În plus, bugetul european trebuie să garanteze că principiul subsidiarității este respectat, reflectând în mod adecvat partajarea responsabilităților între nivelul european, național și local;
15. își reiterează sprijinul față de perioada de programare de 7 ani, astfel cum s-a propus în avizul privind viitorul politicii de coeziune. Totodată, CoR vede avantajele unei perioade de programare prelungite, de 10 ani (5+5), cu o revizuire obligatorie și completă la jumătatea perioadei. Propune, prin urmare, să se sprijine pentru ultima dată o perioadă de șapte ani, înainte de adaptarea acesteia la ciclul electoral. Astfel de scenarii ar garanta un nivel suficient de stabilitate și previzibilitate, dar și o mai bună îndeplinire a cerințelor de planificare strategică. De asemenea, realizarea unei revizui complete la jumătatea perioadei ar însemna că rezultatele din primii ani de implementare ar fi deja disponibile și ar putea fi valorificate astfel încât utilizarea bugetului UE să devină mai credibilă și exactă. Ar trebui să fie posibilă aplicarea unui criteriu de flexibilitate bugetară, pentru a putea lua măsuri în situații de criză gravă sau ca reacție la o schimbare a priorităților;
16. salută calendarul clar și ambițios propus de către Comisia Europeană și Parlamentul European în ceea ce privește lucrările procedurale pentru adoptarea noului cadru financiar multianual, care permite încheierea acordului cu Consiliul înainte de alegerile pentru Parlamentul European din 2019. Este, însă, îngrijorat de propunerea Consiliului ca dispozițiile finale privind următorul CFM să fie adoptate abia după retragerea din UE a Regatului Unit. Avertizează că demararea întârziată a procesului decizional privind CFM va provoca întârzieri semnificative în ceea ce privește adoptarea următorului pachet legislativ și, deci, că va face imposibilă aplicarea acestuia la termen;
17. atrage atenția asupra faptului că în programare nu este încă prevăzută nicio strategie care să succedă Strategia Europa 2020. Prin urmare, invită Comisia să demareze cât mai curând posibil lucrările privind o astfel de strategie, care să includă obiective ambițioase, dar realiste, care să fie îndeplinite pentru o mai bună adaptare la viitoarele politici ale UE și ale statelor membre, cu ajutorul instrumentelor și resurselor financiare disponibile;

18. atrage atenția asupra faptului că toate dispozițiile tranzitorii, chiar dacă sunt permise prin Regulamentul financiar privind CFM, vor conduce la probleme juridice și operaționale grave la începutul următorului cadru financiar multianual, ceea ce va avea un impact negativ asupra programelor operaționale și a beneficiarilor, mai ales în cadrul autorităților locale și regionale. Comitetul își declară dorința de a oferi o contribuție și de a sprijini Parlamentul European, Comisia Europeană și Consiliul în negocierile privind CFM;

Valoarea adăugată europeană (VAE)

19. salută noțiunea propusă de „valoare adăugată a UE”, care se referă la obligații ce decurg din tratate, acesta fiind cadrul de referință necesar pentru dezbateră privind CFM;

20. consideră că criteriile pentru furnizarea de bunuri publice cu o dimensiune europeană, pentru realizarea unor economii de scară și pentru obținerea unor efecte de propagare, precum și criteriile privind protejarea valorilor europene comune și consolidarea pieței unice, sunt adecvate. Definiția VAE garantează că în cadrul acțiunilor desfășurate la nivelul UE se va respecta principiul subsidiarității și al proporționalității. Subliniază, în special, faptul că reducerea decalajelor de dezvoltare între statele membre și în interiorul acestora este una dintre condițiile pentru consolidarea competitivității UE în ansamblu. Prin urmare, consideră că trebuie evidențiat rolul politicii de coeziune, care, prin punerea în aplicare a reformelor structurale, consolidarea capacității administrative la toate nivelurile (efect de propagare) și prin sprijinul direct acordat în cadrul inițiativei „Regiuni mai puțin dezvoltate”, contribuie la generarea de valoare adăugată europeană;

21. salută faptul că Comisia s-a pronunțat în favoarea ideii ca CFM să se concentreze asupra priorităților care pot influența semnificativ viețile cetățenilor, contribuind la reinstaurarea încrederii în ceea ce privește valoarea adăugată a UE. În acest scop, bugetul UE ar trebui, de asemenea, să reflecte mai bine dialogul cu cetățenii, în special prin intermediul celor două adunări politice cu deputați aleși în mod democratic: Parlamentul European și Comitetul European al Regiunilor; în plus, ar trebui create mai multe sinergii cu parlamentele naționale și regionale și cu adunările regionale și locale;

22. în acest context sprijină, de asemenea, solicitarea Parlamentului European de dezvoltare suplimentară a metodelor de evaluare, de exemplu prin implementarea unor indicatori de realizare corespunzători sau prin recunoașterea impactului anumitor politici asupra regiunilor, utilizând instrumentele politicii de coeziune existente, ca de pildă platforma de date deschise a fondurilor ESI. În plus, este de părere că deciziile privind politicile care urmează să fie finanțate trebuie luate pe baza unei evaluări calitative și politice a priorităților UE, și nu pe baza unei evaluări pur cantitative;

23. subliniază faptul că există riscul de a lua decizii care nu promovează proiecte cu valoare adăugată pentru Europa, ci se referă la aspecte naționale, precum soldul net sau respectarea unor limite bugetare specifice, din cauza influenței unor interese politice puternice. Invită Consiliul să evite ca negocierile privind CFM să se bazeze pe calculul soldului net, în primul rând deoarece beneficiile indirecte (de exemplu, realizarea unui proiect UE de către o întreprindere străină) nu pot fi luate în considerare în acest calcul și, în al doilea rând fiindcă acesta este în contradicție cu spiritul european de coeziune și solidaritate;

Reforma bugetară

24. este convins că este nevoie de o reformă majoră pentru a elimina principiile și instrumentele neeficiente, precum și pentru a consolida poziția celor mai eficace; reafirmă faptul că complexitatea structurii bugetare, în special mecanismele de reduceri și ajustări, diminuează claritatea acțiunilor UE și accentuează criza de încredere a cetățenilor față de instituțiile UE. Așadar, solicită eliminarea acestor mecanisme pentru a permite o evaluare reală a costurilor și beneficiilor pentru UE. Prin urmare, CoR consideră că este nevoie să se măsoare la un nivel mai amplu beneficiile comune ale politicilor UE, sinergiile economice, efectele transfrontaliere și rezultatele externe pozitive;

25. solicită **uniformizarea și mărirea transparenței** CFM. Atrage atenția asupra faptului că crearea unor instrumente-satelit nu este o soluție adecvată. Prin urmare, reafirmă necesitatea de a include instrumente speciale în structura CFM (precum Fondul european de ajustare la globalizare) și de a garanta sinergii prin intermediul unui cadru unic de reglementare;

26. consideră că dimensiunea bugetului actual al UE nu este suficientă pentru a permite apariția unor efecte stabilizatoare; astfel, este necesară sprijinirea cadrului financiar multianual al UE de după 2020 prin utilizarea resurselor proprii. Își reiterează solicitarea privind introducerea unor surse noi de resurse proprii sub forma unui pachet care să combine mai multe impozite (impozitul european pe profit, CCCBT, TTF, senioraj, impozit pe profitul din economia digitală, TVA reformată);

27. cere Consiliului și Președinției Consiliului să depună toate eforturile posibile pentru a convinge statele membre să procedeze la o reformă majoră a resurselor proprii ale UE. Concluziile raportului Grupului la nivel înalt privind resursele proprii constituie un argument perfect în acest sens;

28. îndeamnă statele membre să ia în considerare majorarea propriilor contribuții la bugetul UE, în funcție de nivelul veniturilor, măsurat cu ajutorul venitului național brut (VNB);

29. avertizează că stabilirea nivelului cheltuielilor la o cotă de 1 % din VNB al UE, după retragerea Regatului Unit din Uniunea Europeană, ar provoca o reducere anuală a bugetului UE cu peste 23 de miliarde EUR. Prin urmare, CoR solicită ca viitorul buget să fie stabilit la cel puțin 1,3 % din VNB al UE, sprijinind astfel poziția Parlamentului European cu privire la această chestiune;

Funcționarea bugetului viitor

30. solicită **simplificarea** structurii CFM. Principalele domenii de finanțare ar trebui să reflecte prioritățile care vor fi încurajate și să fie ușor recunoscute de către cetățeni (de exemplu, politica de coeziune, PAC);

31. îndeamnă ca în cadrul viitorului CFM, la finanțarea domeniilor de intervenție importante pentru UE din punct de vedere strategic, să se asigure echilibrul între flexibilitatea necesară și stabilitate. Consideră că, în acest context, trebuie instituită o procedură corespunzătoare pentru alocarea rezervelor, care să împiedice acumularea nejustificată de fonduri, stabilind în același timp criterii clare de distribuție. Solicită, prin urmare, crearea unei rezerve de criză în eventualitatea apariției unor noi provocări sau crize neprevăzute, precum și a unei rezerve neprogramate, și consolidarea instrumentelor de flexibilitate specifice deja existente;

32. consideră necesară **asigurarea coeziunii** instrumentelor Uniunii, astfel încât toate acestea să ajute la îndeplinirea obiectivelor UE și să faciliteze realizarea reformelor în statele membre;

33. solicită ca toate amenzile colectate în contextul politicii în domeniul concurenței să fie incluse în bugetul UE ca venituri alocate;

34. subliniază nevoia de promovare a **complementarității** și de limitare a suprapunerilor dintre instrumentele financiare existente ale UE, pentru a garanta o mai bună eficiență în cadrul următorului buget al UE. O astfel de consolidare ar permite, de asemenea, creșterea masei critice de instrumente de finanțare, precum și un acces mai transparent și simplificat la aceste fonduri;

35. reafirmă că următorul buget ar trebui să fie **axat pe rezultate**. În ceea ce privește legătura dintre resursele UE și coordonarea politicilor economice în UE, CoR se opune ideii ca politica de coeziune să fie subordonată exercițiului semestrului european, în loc să fie aliniată la acesta, deoarece politica de coeziune dispune de o legitimitate proprie, consacrată de tratatele europene. În plus, dacă se dorește o legătură mai eficace prin includerea politicii de coeziune în programele naționale de reformă, acestea din urmă trebuie, să fie regândite, începând cu nivelul european, astfel încât să se păstreze dimensiunea teritorială și abordarea descentralizată, bazată pe parteneriat ⁽¹⁾. De asemenea, CoR este convins că, pentru ca semestrul european să fie mai eficient și pentru creșterea gradului de asumare a acestui proces pe teren, o condiție *sine qua non* este o implicare structurată a autorităților locale și regionale ca parteneri în semestrul european, ținând seama de repartizarea efectivă a competențelor și atribuțiilor la toate nivelurile de guvernare în statele membre ale UE ⁽²⁾;

Domenii ale finanțării viitoare

36. propune să fie încurajată în continuare o abordare bazată pe criterii teritoriale în ceea ce privește realizarea politicii UE, prin consolidarea poziției nivelului local și regional, precum și a zonelor funcționale interregionale, acestea fiind reprezentanți-cheie în realizarea obiectivelor UE pentru cetățeni;

37. de aceea, își reiterează solicitarea ca politica de coeziune să rămână o prioritate în structura următorului buget pentru toate regiunile UE și sprijină cu tărie Alianța pentru Coeziune (#Cohesion Alliance). Consideră că cele trei dimensiuni ale coeziunii (economică, socială și teritorială) joacă un rol-cheie pentru promovarea unei convergențe economice mai puternice în cadrul UE, asigurând formarea unei Europe mai bine integrate, cu un element social mai puternic, precum și permițând tuturor zonelor UE să beneficieze de piața unică. O coerență și o reziliență teritorială sporite sunt factori decisivi în ceea ce privește poziția competitivă a UE la nivel global;

⁽¹⁾ A se vedea Avizul privind viitorul politicii de coeziune după 2020 – Pentru o politică europeană de coeziune puternică și eficientă după 2020”, adoptat la 12 mai 2017.

⁽²⁾ A se vedea Avizul pe tema „Îmbunătățirea guvernanței semestrului european: un cod de conduită pentru implicarea autorităților locale și regionale”, adoptat la 11 mai 2017.

38. este convins că noul buget trebuie să se concentreze mai mult asupra căutării și creării de avantaje durabile, precum și asupra valorificării mai bune a potențialului și a resurselor de dezvoltare. Din acest punct de vedere, politica de coeziune este în stare să garanteze efecte reale și măsurabile la nivelul întregii UE, dar și la nivelurile inferioare. De aceea, proporția sa din totalul bugetului UE ar trebui cel puțin păstrată la același nivel, ea fiind o politică ce generează valoare adăugată europeană;

39. atrage atenția asupra necesității de a furniza mijloace financiare suficiente și de a sprijini dezvoltarea internă a tuturor teritoriilor în cadrul politicii de coeziune. În același timp, ar dori ca această politică să fie mai flexibilă pentru autoritățile locale și regionale care sunt implicate în mod direct și indirect în utilizarea a 75 % din bugetul UE;

40. îndeamnă ca forma actuală de gestiune partajată a fondurilor ESI să rămână neschimbată, dat fiind că garantează eficacitatea lor. Acest sistem permite un dialog continuu, de-a lungul întregii perioade de programare; subliniază, în acest sens, importanța deosebită a Fondului social european (FSE) în cadrul fondurilor ESI, pentru punerea în aplicare a pilonului european al drepturilor sociale și depășirea inegalităților sociale din UE; în plus, solicită ca Fondul european de ajustare la globalizare (FEG) să devină parte integrantă a viitoarelor fonduri ESI;

41. solicită ca instrumentul reprezentat de MIE (Mecanismul pentru interconectarea Europei), programele COSME, LIFE, Orizont 2020, Erasmus+ și Inițiativa privind ocuparea forței de muncă în rândul tinerilor să beneficieze de un nivel corespunzător de finanțare;

42. arată că este din ce în ce mai mare nevoia ca programele de cooperare teritorială europeană (cooperare transfrontalieră, transnațională și interregională) să fie mai bine valorificate, pentru a consolida competitivitatea, ocuparea forței de muncă și incluziunea socială în Europa. Aceste programe și strategii generează și valoare adăugată ridicată în ceea ce privește construirea unei identități europene comune;

43. consideră că este necesară alocarea unor sume mai importante pentru cercetare și inovare, care au un impact deosebit de mare asupra creșterii economice, a productivității și a competitivității UE;

44. își reiterează solicitarea în ceea ce privește asigurarea unei politici agricole echitabile, durabile și solidare ⁽³⁾, care să aibă un buget suficient de mare pentru a veni în sprijinul agricultorilor, regiunilor, consumatorilor și cetățenilor. Comitetul recomandă reglementarea piețelor agricole pentru a evita crizele sectoriale costisitoare și plafonarea plăților directe per exploatație, ceea ce ar permite economisirea de fonduri în cadrul primului pilon al PAC. Respinge orice idee de introducere a cofinanțării pentru plățile directe de către statele membre; consideră că renaționalizarea PAC ar aduce prejudicii agriculturii în multe state membre; se pronunță în favoarea consolidării celui de-al doilea pilon, pentru a garanta că zonele rurale au posibilitatea de a implementa măsuri de dezvoltare adecvate și solicită, de asemenea, ca statele membre să poată transfera mai ușor aceste fonduri de la primul la al doilea pilon;

45. consideră că, dincolo de politica agricolă comună unică, este esențial să se țină cont de dimensiunea rurală în toate politicile europene, în deplină concordanță cu punerea în aplicare a obiectivului coeziunii teritoriale a UE. Într-adevăr, după cum arată studiul CoR privind bugetul european dedicat zonelor rurale, nevoile zonelor rurale depășesc cu mult posibilitățile politicii de dezvoltare rurală a PAC. Prin urmare, este necesară o mai bună integrare a dimensiunii rurale în următoarea generație de fonduri structurale, demers care ar trebui să se bazeze pe adoptarea unei „agende rurale” europene;

46. își reiterează apelul pentru asigurarea unui mecanism de capacitate fiscală care, pe de o parte, să creeze stimulente pentru punerea în aplicare a reformelor structurale în statele membre (a căror sferă de aplicare ar trebui definită în funcție de valoarea adăugată europeană a acestora) și, pe de altă parte, să asigure o capacitate temporară de absorbție a șocurilor economice asimetrice. Acesta trebuie să se adauge instrumentelor politicii de coeziune și să fie strâns legat de conformitatea cu cadrul general de reglementare al UE și de progresele înregistrate în materie de convergență, fără a aduce atingere sumelor alocate politicii de coeziune înseși. De asemenea, Comitetul își exprimă convingerea că mecanismul de capacitate fiscală ar trebui să facă obiectul unui proces decizional comun, care să implice pe deplin Parlamentul European și să fie pus în aplicare la nivelul uniunii economice și monetare; în plus, și statele membre din afara zonei euro ar trebui să aibă acces la el, la alegerea lor;

47. de asemenea, reiterează faptul că nu este de acord ca capacitatea fiscală a zonei euro să ia forma unei linii bugetare a zonei euro în bugetul UE, atâta timp cât plafonul resurselor proprii rămâne fixat la nivelul actual de 1,23 % din VNB al UE, deoarece această propunere ar implica fie resurse insuficiente în ce privește capacitatea fiscală pentru exercitarea unei funcții de stabilizare, fie un efect de evicțiune asupra surselor de finanțare a politicilor UE, precum fondurile ESI;

⁽³⁾ A se vedea Avizul CoR pe tema „PAC după 2020”, adoptat la 12 iulie 2017.

48. reamintește solicitarea de a include măsuri complementare PIB-ului în procesul de introducere a noii generații de fonduri structurale și de investiții europene în următoarea perioadă financiară multianuală, care să permită ajustarea ratei de cofinanțare pe categorii de regiuni în funcție de cheltuielile efective pe care le presupune cofinanțarea operațiunilor sau, dacă este cazul, să asigure un cadru de programare care să permită inițiativelor să devină eligibile pentru finanțare în teritoriile situate în regiuni mai dezvoltate, dar care se confruntă cu constrângeri teritoriale și sociodemografice. Pe baza unor criterii suplimentare armonizate și coerente, ar trebui să se țină seama în mai mare măsură de provocările de ordin demografic de la nivel regional și local, precum și de efectele globalizării și de alte provocări specifice (de exemplu, provocări sociale, de mediu, geografice și legate de condițiile naturale), la momentul distribuirii fondurilor UE;

49. este convins că creșterea economică nu trebuie să fie însoțită de inegalitate și de excluziune socială și reamintește că, potrivit articolului 9 din TFUE, UE trebuie să garanteze un nivel corespunzător al protecției sociale în cadrul tuturor politicilor și activităților sale;

50. reamintește că perspectiva de gen este departe de a fi preluată în toate domeniile de politică; invită, prin urmare, Comisia Europeană să aplice o metodologie de integrare a dimensiunii de gen în buget pentru fiecare componentă a CFM;

51. consideră că ar trebui acordată o atenție sporită îndeosebi ajutorului pentru dezvoltare și „crizei refugiaților și a migranților”, aceasta fiind o problemă globală;

Scenarii

52. își reafirmă dezacordul față de viitoarele scenarii de dezvoltare („Continuând pe același drum”, „Mai puțin, împreună”, „Unele state membre realizează mai mult”, „Transformare radicală”), care vor limita sau vor elimina total principalele politici de investiții pe termen lung, adică politica de coeziune și politica agricolă comună. Este în mod clar nevoie să se evite ideea unei Europe axate pe mai multe direcții și să se efectueze o evaluare prealabilă a impactului teritorial în mai multe scenarii;

53. atrage atenția asupra faptului că majoritatea scenariilor se concentrează asupra dinamizării creșterii PIB-ului, în loc să asigure o coeziune teritorială, economică și socială. Aceasta poate avea un impact negativ asupra viitorului UE;

54. observă că cea mai bună opțiune din cele propuse este scenariul 5 („Mult mai mult, împreună”), acesta fiind cel mai atrăgător pentru locuitorii orașelor și regiunilor. Ar trebui întreprinse acțiuni pentru ca toate statele membre să-și exprime acordul față de creșterea radicală a bugetului și noile resurse proprii ale UE;

Observații finale

55. subliniază că cadrul financiar multianual de după 2020 ar trebui să fie în același timp prevăzător și flexibil, pentru a-și putea menține orientarea strategică și certitudinea în materie de planificare în cazul autorităților locale și regionale, precum și pentru a răspunde unor eventuale crize și a evita crearea unor fonduri ad-hoc în afara CFM;

56. solicită din nou aplicarea principiilor parteneriatului, guvernantei pe mai multe niveluri și subsidiarității în toate domeniile politice, precum și încurajarea colaborării dintre toate sectoarele din societate, pentru a realiza o UE mai democratică, în care să aibă încredere toți cetățenii.

Bruxelles, 1 februarie 2018.

*Președintele
Comitetului European al Regiunilor*

Karl-Heinz LAMBERTZ

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Investițiile teritoriale integrate – o provocare pentru politica de coeziune a UE după 2020

(2018/C 176/10)

Raportor: Petr OSVALD (CZ-PSE), membru al Consiliului municipal al orașului Plzeň

Document de referință: nu se aplică

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR,

1. subliniază că autoritățile locale și regionale sunt direct interesate de punerea în aplicare a instrumentelor politicii de coeziune, cum ar fi investițiile teritoriale integrate (ITI), deoarece ele sunt nu numai principalele beneficiare ale politicii respective, ci și direct implicate în gestionarea implementării ei, în cadrul gestiunii partajate. La câțiva ani de la introducerea instrumentului ITI în contextul perioadei de programare 2014-2020, având în vedere marele lui potențial de a facilita sinergiile în materie de investiții în ceea ce privește utilizarea fondurilor ESI, CoR prezintă un aviz din proprie inițiativă pe această temă. Comitetul consideră că experiența dobândită până acum de autoritățile locale și regionale în privința punerii în aplicare, atât sub aspectul reușitelor, cât și al provocărilor întâlnite, ar trebui evaluată temeinic și luată în considerare în perspectiva cadrului legislativ post-2020.

Obiectivele politicii de coeziune și abordarea axată asupra teritoriilor

2. subliniază că, dacă se dorește ca politica de coeziune a UE să contribuie într-un mod mai eficace la realizarea obiectivelor UE și la crearea unei valori adăugate europene, să îmbunătățească în general condițiile de viață economice și sociale ale cetățenilor Uniunii, să satisfacă nevoile acestora și să ducă la eliminarea disparităților, ea trebuie adaptată la condițiile și cerințele reale ale fiecărui teritoriu în parte. Prin urmare, această politică trebuie nu doar să rezolve în mod durabil și punctual problemele unui teritoriu, ci și să fructifice potențialul și caracteristicile sale specifice. Mai întâi de toate, ea ar trebui să acorde prioritate politicii regionale și dezvoltării regiunilor, dar, mai ales, necesităților acestora, și nu celor ale fiecărui sector în parte. Configurația sa actuală complexă o îndepărtează de adevăratul ei obiectiv inițial. Amploarea și complexitatea sa devin obstacole majore în calea unei puneri în aplicare eficace și flexibile la nivel local și regional;

3. evidențiază că, dacă se dorește cu adevărat ca politica de coeziune să devină mai eficace, inclusiv în ceea ce privește sinergiile, și să valorifice la maximum potențialul fiecărei regiuni în parte, trebuie modificat substanțial modul de configurare a fondurilor ESI, astfel încât, pentru a realiza viitoarele obiective ale UE și a crea o valoare adăugată europeană, locul central să revină abordării locale și regionale axate asupra teritoriilor, și nu abordării și priorităților comune de la nivel național;

4. solicită ca elementele principiului subsidiarității și gestionării partajate să fie aplicate în mod efectiv în contextul politicii de coeziune. Pe baza acestor principii, UE ar trebui să se limiteze la a stabili obiective cu caracter general (adică ceea ce își propune Uniunea, în ansamblul ei), în timp ce modalitatea de a realiza aceste obiective ar trebui stabilită la nivel local și regional, ținând seama de realitățile concrete și de potențialul teritoriilor, care, în timp, se modifică;

5. constată că acțiunea de consolidare a abordării axate asupra teritoriilor va implica o comunicare mai regulată din partea serviciilor Comisiei, mai ales din partea DG Regio și a autorităților de audit, deoarece ele vor trebui să comunice direct nu numai cu organismele naționale, ci și cu cele locale și regionale. Acest lucru limitează, totodată, posibilitatea elaborării unor modele generale, care, deși ar simplifica gestionarea și controlul și ar reduce costul acestora, ar îndepărta considerabil politica de coeziune de beneficiarii ei. Punerea în practică a abordărilor teritoriale integrate pe baza participării active a cetățenilor UE va avea însă un impact clar în ceea ce privește crearea de valoare adăugată europeană pentru acești cetățeni, aceasta trebuind să constituie o prioritate atât pentru Comisie, cât și pentru toate instituțiile și statele membre ale UE;

6. subliniază că, dacă se dorește construirea unei Uniuni Europene pentru cetățeni, trebuie să se garanteze că politicile sunt dictate de nivelul subnațional, indiferent de mărimea teritoriului, mai precis de comunități și de regiuni, deoarece autoritățile de la acest nivel îndeplinesc o funcție unică și esențială pentru cetățeni, determinând calitatea vieții lor sub aspecte ca mediul, educația, ocuparea forței de muncă, serviciile sociale și de sănătate, cultura și așa mai departe. Pentru că se află cel mai aproape de cetățeni, ele le înțeleg mai bine nevoile și pot percepe mai bine schimbările din structura demografică și socială. Ele stabilesc condițiile nivelului de trai al cetățenilor, ținând seama de interesele și prioritățile lor și creând astfel o valoare adăugată europeană indiscutabilă;

7. subliniază așadar că politica regională și dimensiunea regională a politicii de coeziune nu numai că exercită cu adevărat un impact direct asupra oamenilor, conferind UE o importanță mai mare în ochii acestora, arătând că le oferă beneficii reale în viața de zi cu zi și contribuind la eliminarea disparităților economice și de altă natură, ci și creează, îndeosebi, condițiile de bază pentru punerea în aplicare a altor politici ale UE. Prin urmare, Comitetul consideră că este esențial ca însăși punerea în aplicare a acestei politici de coeziune regională să fie considerată ca având o indiscutabilă valoare adăugată europeană, la fel cum sprijinul acordat științei și cercetării este privit drept o valoare adăugată la nivel european. Prin urmare, în procesul de punere în aplicare a politicii regionale de coeziune nu ar trebui să se demonstreze neapărat că fiecare tip de activitate sau chiar proiect prezintă o valoare adăugată europeană; mai degrabă, ar trebui avut în vedere contribuția ei în ansamblu, ținând seama de sinergii, atât orizontale, cât și verticale;

8. evidențiază că, pentru a îmbunătăți percepția cetățenilor cu privire la politica de coeziune și la UE ca atare, proiectele care sunt implementate în cadrul acestei politici trebuie să fie unele care oferă beneficii reale cetățenilor și care răspund cerințelor lor. Politica de coeziune regională ar trebui, prin urmare, să fie concepută pentru toate tipurile de localități, de la comunități locale la regiuni, inclusiv regiunile ultraperiferice, și ar trebui să țină seama de situația de la fața locului, precum și de potențialul și necesitățile localității respective, sub aspectul orizontului de timp, al condițiilor și al localizării. S-ar impune deci adoptarea unei abordări ascendente și fructificarea la maximum a potențialului unei metode integrate și al sinergiilor reciproce. Nivelul regional și local și zonele funcționale care cuprind mai multe zone administrative și statistice ar trebui să joace un rol central în procesul de realizare a sinergiilor și a integrării (având în vedere legăturile logice cu regiunile învecinate și interesele sau cerințele unităților teritoriale mai mici), întrucât prezintă atât avantajul clarității planificării și a strategiilor, cât și cel al cunoașterii condițiilor locale;

9. subliniază că, din punctul de vedere al cetățenilor UE, o valoare adăugată europeană indiscutabilă constă în îmbunătățirea calității vieții în fiecare localitate și în UE în general. Creșterea nivelului de trai în localități reprezintă o condiție esențială pentru implementarea cu succes a tuturor celorlalte politici ale UE. Această valoare adăugată europeană poate fi asigurată – într-o măsură limitată – prin intermediul unei abordări sectoriale, dar și – foarte eficient – apelând la priorități regionale orizontale, cum ar fi: calitatea vieții în localități (altfel spus, mobilitatea locală și regională, în special mobilitatea forței de muncă, ocuparea forței de muncă și capacitatea de inserție profesională, serviciile sociale și culturale, incluziunea și integrarea, securitatea etc.), „comunitățile inteligente”, utilizarea potențialului local de natură economică și de altă natură etc. Stabilirea unor priorități sectoriale pentru a răspunde celor mai importante necesități din punctul de vedere al cetățenilor poate avea – și are – doar efecte reduse, și, deoarece aceste priorități nu sunt adaptate la condițiile locale, ele stârnesc adesea îndoieli (în multe cazuri justificate) în rândul cetățenilor cu privire la avantajele oferite, nu numai lor, ci și UE în ansamblu. Prin urmare, pentru a obține ceea ce reprezintă o valoare adăugată concretă pentru cetățenii UE, numai o abordare teritorială integrată care ține seama de condițiile locale se poate dovedi de folos, spre deosebire de o abordare sectorială sau națională;

10. reamintește că cel de Al 7-lea raport privind coeziunea, publicat în 2017, arată o creștere a disparităților subregionale, inclusiv în regiunile cele mai bogate. ITI constituie un instrument prea puțin utilizat în întâmpinarea provocării pe care o reprezintă corectarea acestor disparități. Experiența din perioada 2014-2020 arată că ITI și instrumentele de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității pot fi utilizate pentru a ajuta teritoriile urbane sau rurale care se confruntă cu cele mai mari dificultăți. Într-adevăr, în unele regiuni europene, introducerea lor și repartizarea finanțării din FEDR au fost bazate pe indicatori de șomaj și de dinamică economică. Teritoriile cu cele mai mari dificultăți au beneficiat de sume mai mari decât regiunile cele mai prospere. Acest principiu al echității teritoriale este fundamental pentru ca nicio regiune să nu fie lăsată în urmă, în contextul creșterii globale;

11. salută raportul „Strategii teritoriale și urbane integrate: cum creează valoare adăugată fondurile ESI în perioada 2014-2020?”⁽¹⁾, publicat de Comisia Europeană în decembrie 2017, și este de acord cu concluziile lui. Din conținutul acestui raport, CoR ar dori să sublinieze în special următoarele puncte, care corespund experienței ALR de până acum:

- ITI au potențialul de a viza nevoile și problemele de dezvoltare și de a concepe soluții ascendente, cu implicarea activă a cetățenilor și instituțiilor locale, pentru a garanta că „nicio persoană sau nicio regiune nu este lăsată în urmă”. De asemenea, ele au potențialul de a răspunde la șocuri locale sau evoluții neașteptate prin pachete integrate, care conferă substanță planurilor de acțiune.
- Strategiile urbane și teritoriale constituie o demonstrație clară a modului în care politica de coeziune promovează punerea în aplicare a abordărilor axate asupra teritoriilor în vederea dezvoltării regionale și urbane, precum și a modului în care a încurajat aplicarea unor pachete de intervenție cu specific local, care au fost elaborate în conformitate cu opiniile părților interesate, dar și cu obiectivele globale ale UE și cu nevoia de „valoare adăugată” la nivel european și de flexibilitate.

⁽¹⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/studies/pdf/integrated_strategies/integrated_strategies_en.pdf

- Strategiile reprezintă dezvoltarea integrată – ele sunt multisectoriale, implică parteneri multipli (într-un mare număr de cazuri) și mai multe surse de finanțare. De asemenea, ele încurajează cooperarea verticală și orizontală, integrarea teritorială și schimbul de cunoștințe. În condițiile în care, la nivelul UE, s-a discutat de multă vreme și se discută în continuare despre modalitățile de promovare a unei mai bune cooperări și integrări în toate sectoarele de politică și între autorități, integrarea intervențiilor este, deseori, fezabilă în cele mai practice și mai adecvate condiții la nivel local.
- ITI implică un nivel semnificativ de inovare instituțională în materie de dezvoltare urbană și regională și creează noi relații sau noi moduri de funcționare. Procesul de dezvoltare și punere în aplicare a strategiilor a încurajat sau a impus noi moduri de lucru, de gândire și de colaborare, stabilind, în multe cazuri, și relații de cooperare și rețele între diversele centre sau zone.

Investițiile teritoriale integrate și actuala perioadă de programare

12. afirmă că, având în vedere domeniul lor de aplicare, investițiile teritoriale integrate (ITI) par a fi un instrument eficient pentru punerea în aplicare a unei abordări axate asupra teritoriilor, iar în numeroase state membre acestea sunt deja puse în practică în cadrul actualei perioade de programare, în diverse circumstanțe și sub diferite forme, de la investițiile teritoriale integrate regionale și pentru aglomerările urbane (ITI urbane, în conformitate cu articolul 7 din Regulamentul privind FEDR), până la dezvoltarea locală plasată sub responsabilitatea comunității (CLLD) și la alte instrumente teritoriale integrate;

13. salută faptul că, în cursul pregătirilor pentru actuala perioadă de programare, s-au publicat o serie de documente de înaltă calitate, menite să atragă atenția asupra faptului că, pentru a utiliza fondurile UE într-un mod mai eficient și mai orientat asupra rezultatelor proiectelor, trebuie să se pună în aplicare o abordare teritorială integrată bazată pe realitățile locale, care, în timp, se modifică. Documentele au propus principii concrete de gestionare și punere în aplicare a acestei abordări. Din păcate însă, aceste principii nu au fost întotdeauna aplicate în mod sistematic, în actuala perioadă de programare prevalând o abordare națională și foarte sectorială, care simplifică, poate, sarcina administrativă a Comisiei, dar nu duce la efectele dorite în anumite regiuni și pentru anumite categorii de cetățeni ai UE, așa cum rezultă clar din dezbaterile recente privind situația politicii de coeziune;

14. consideră că cel mai important dintre documentele la care se face referire mai sus este „O agendă pentru o politică de coeziune reformată – O abordare teritorială pentru a răspunde la provocările și așteptările Uniunii Europene”, denumit și „Raportul Barca”, publicat în aprilie 2009. Acesta subliniază abordarea teritorială integrată și abordarea axată asupra teritoriilor ca reprezentând elementele de bază pentru relansarea politicii de coeziune și solicită o strategie de dezvoltare axată asupra teritoriilor și orientată către obiectivele fundamentale, atât economice, cât și sociale;

15. salută faptul că DG Regio a Comisiei Europene, în colaborare cu o serie de experți, a elaborat un excelent document intitulat „**Scenarios for Integrated Territorial Investment**” (Scenarii pentru investiții teritoriale integrate), publicat în ianuarie 2015, în care propune patru scenarii pentru implementarea investițiilor teritoriale integrate, pe baza diverselor condiții și caracteristici teritoriale. În cursul perioadei de programare actuale, propunerile formulate în acest document nu au fost aplicate decât într-o măsură limitată, printre altele, din cauza publicării sale tardive (abia în 2015). Ar fi oportun ca acest document să se afle la baza dezbaterilor privind viitorul ITI;

16. salută faptul că 20 de state membre au participat în mod voluntar la punerea în aplicare a ITI în actuala perioadă de programare. Este regretabil că unele țări au utilizat ITI numai în raport cu punerea în aplicare a articolului 7 din Regulamentul privind FEDR, care prevede că cel puțin 5 % din resursele FEDR alocate la nivel național în cadrul obiectivului „Investiții în favoarea creșterii economice și a ocupării forței de muncă” ar trebui destinate strategiilor de dezvoltare urbană integrate, fără a ține seama în suficientă măsură de nevoile reale ale nivelurilor local și regional. Un număr important de state membre au utilizat instrumentul și în sens mai larg (ITI „tematic”, puse în aplicare în temeiul articolului 36 din RDC). Acest potențial important pentru investiții integrate ar putea fi optimizat pe viitor prin valorificarea exemplelor de bune practici existente și prin adaptarea în continuare a instrumentului la diverse cerințe locale și regionale, punând în aplicare recomandările formulate în prezentul aviz;

17. regretă faptul că s-a înregistrat o întârziere considerabilă în punerea în aplicare a abordărilor teritoriale integrate și că acest instrument nu a putut încă să genereze toate sinergiile pe care este în măsură și ar trebui să le genereze. Acest lucru nu poate și nu trebuie însă să fie extrapolat pentru a se sugera că punerea în aplicare a politicii europene de coeziune prin intermediul unor investiții teritoriale integrate nu este eficientă. Dimpotrivă, în contextul complicațiilor apărute și al lipsei de claritate, faptul că acest instrument – datorită eforturilor considerabile ale personalului din cadrul tuturor părților interesate – a pornit cu dreptul și produce rezultate cu un real impact pozitiv la nivel teritorial și la nivelul cetățenilor este o dovadă a potențialului său. În plus, CoR subliniază valoarea adăugată a abordărilor teritoriale integrate, în măsura în care acestea au acționat ca o pârgie pentru consolidarea capacităților în anumite contexte, facilitând o abordare teritorială integrată și o guvernare pe mai multe niveluri, acolo unde acestea nu existau înainte.

Astfel cum a reieșit din atelierul privind stadiul dezvoltării urbane durabile și ITI, care a avut loc la Comitetul European al Regiunilor în 2017 ⁽²⁾, principalele dificultăți în ceea ce privește punerea în aplicare a ITI în actuala perioadă de programare sunt:

- Punerea la dispoziție cu întârziere a „Ghidului de orientare pentru statele membre cu privire la dezvoltarea urbană durabilă integrată (articolul 7 din Regulamentul privind FEDR)”, pe care Comisia Europeană l-a publicat doar în mai 2015. Abia pe baza acestuia s-a trecut la elaborarea structurii necesare pentru punerea în aplicare a ITI în statele membre, la delimitarea aglomerărilor urbane și la definirea modalităților de aprobare a documentelor strategice de dezvoltare urbană, precum și a acestor documente strategice în sine. Numai atunci s-a putut începe planificarea proiectelor individuale.
- În majoritatea statelor membre, problema principală a punerii în aplicare și a elaborării documentelor strategice privind aglomerările urbane în scopul ITI a constat în faptul că, la lansarea pregătirilor pentru punerea în aplicare a ITI, programele operaționale fuseseră deja aprobate, la fel ca și indicatorii și structurile lor de gestionare, fără a ține seama de ITI. Prin urmare, a fost necesar ca strategiile privind aglomerările urbane să fie adaptate la diferitele programe operaționale și diversii indicatori stabiliți în prealabil, limitându-li-se astfel considerabil flexibilitatea și efectul sinergic real.
- În anumite cazuri, nu a avut loc alocarea obligatorie a resurselor programelor operaționale în favoarea ITI, întregul principiu al punerii în aplicare și al creării de sinergii prin intermediul ITI fiind astfel lipsit de orice utilitate.
- Întârzierile în ce privește punerea în aplicare și crearea de structuri de gestionare a ITI complicate în mod inutil, în care, chiar și la nivelul aglomerărilor urbane, trebuie create organisme intermediare, însărcinate cu selecționarea și evaluarea proiectelor, deși adevărata selecție a proiectelor se desfășoară, cel mai adesea, doar la nivelul autorităților de gestionare a fiecărui program operațional în parte. În unele cazuri, aceste structuri par disproporționate, atât din punctul de vedere al resurselor scăzute alocate ITI, cât și din punctul de vedere al competenței concrete foarte limitate de care dispun aceste organisme intermediare sau al posibilei suprapunerii a acțiunilor. În astfel de cazuri, existența unor structuri de punere în aplicare atât de complexe complică în mod excesiv întreaga procedură.
- În cadrul procesului de punere în aplicare, mandatul și competențele organismelor responsabile cu selectarea operațiunilor (în conformitate cu articolul 7 din Regulamentul privind FEDR) nu sunt suficient luate în considerare. În cazul în care strategiile teritoriale integrate pentru dezvoltarea urbană durabilă sunt puse în aplicare într-o zonă funcțională care depășește granițele urbane oficiale, adesea, poziția autorităților subregionale care operează pe baza unui parteneriat amplu al părților interesate din teritoriu și pe baza guvernancei pe mai multe niveluri nu este suficient de bine stabilită din punct de vedere juridic.

De asemenea, atelierul a subliniat aspectele pozitive, în special resursele atribuite pentru punerea în aplicare a strategiilor, precum și crearea de sinergii între proiecte și, mai presus de toate, găsirea de soluții la probleme în funcție de condițiile și de potențialul de la nivel local, adică aplicarea concretă a unei abordări axate asupra teritoriilor.

Calea de urmat după 2020 – propuneri pentru următoarea perioadă de programare

18. consideră că cele mai adecvate metode de punere în aplicare a ITI după 2020 trebuie să se bazeze pe învățămintele desprinse din punerea lor în aplicare până în prezent. Totuși, pentru următoarea perioadă de programare, nu va fi suficient să se modifice sistemul actual de punere în aplicare a ITI, cu caracter voluntar. Experiența actuală ar trebui considerată doar ca un rezultat experimental al proiectelor-pilot, care trebuie utilizat pentru a transforma cu adevărat politica de coeziune a UE într-o politică bazată pe dezvoltarea regională, abordarea teritorială integrată și abordarea axată asupra teritoriilor, capabilă să valorifice la maximum potențialul fiecărei regiuni în parte și să facă față problemelor și provocărilor economice și sociale, pentru a aduce beneficii cetățenilor UE și Uniunii, în ansamblu;

19. propune ca, pentru configurarea următoarei perioade de programare, să se pornească de la documentul „Scenarii pentru investiții teritoriale integrate”, care să fie aplicat într-o măsură cât mai largă. Ar trebui ca abordarea ITI să fie mai bine valorificată și dincolo de zonele urbane, unde este cel mai frecvent utilizată în prezent, și pusă în aplicare la scară mai largă în zone rurale și funcționale definite în diverse moduri, în funcție de realitățile locale, așa cum prevăd cele patru scenarii descrise în acest document. Este foarte important ca instrumentul ITI să fie aplicat zonelor funcționale, întrucât punerea la dispoziția acestora a unui sprijin specific bazat pe o abordare ascendentă s-ar putea dovedi deosebit de eficientă și productivă în termeni de creare de sinergii între resursele locale și sursele externe de finanțare. Ar trebui să fie obligatoriu pentru toate statele membre să înlesnească punerea în aplicare a instrumentului de investiții teritoriale integrate în

⁽²⁾ Atelier propus de Regiunea Murcia și organizat în comun cu Comisia Europeană în contextul TAIEX REGIO PEER 2 PEER [instrument conceput pentru a promova schimbul de cunoștințe și de bune practici între organismele care gestionează fonduri în cadrul Fondului european de dezvoltare regională (FEDR) și al Fondului de coeziune, îmbunătățind astfel capacitatea lor administrativă și asigurând rezultate mai bune pentru investițiile UE].

următoarea perioadă de programare, astfel încât acesta să-și poată realiza potențialul de instrument esențial pentru punerea în aplicare a politicii de coeziune regională a UE, plecând în permanență de la principiul parteneriatului și asigurând participarea plină a autorităților locale și regionale la elaborarea, punerea în aplicare, monitorizarea și evaluarea strategiilor;

20. propune, de asemenea, ca teritoriile funcționale care formează un întreg logic și a căror mărime nu o depășește pe cea a regiunilor NUTS III să constituie punctul de plecare în conceperea unor strategii integrate, cuprinzătoare, cu condiția ca legăturile logice dintr-un anumit teritoriu să nu creeze o altă unitate funcțională, în cadrul căreia strategia să poată fi pusă în aplicare într-un mod mai eficient. Acest lucru nu înseamnă că autoritățile NUTS III sau din regiunea similară ar trebui să devină și unica instanță de gestiune pentru punerea în aplicare a strategiei ITI și nici că pe acel teritoriu ar trebui concepută o singură strategie integrată. Dimpotrivă, Comitetul dorește să stabilească, în funcție de circumstanțele locale și funcționale și de legăturile logice, strategii de investiții teritoriale integrate adaptate pentru diferitele tipuri de teritorii, în interiorul zonei funcționale menționate mai sus, dar rezultatele și impactul lor ar trebui armonizate la acest nivel. Această armonizare ar trebui să permită, de asemenea, crearea de legături tematice logice cu regiunile vecine și luarea în considerare a intereselor sau cerințelor unităților teritoriale mai mici. Cu toate acestea, punerea în aplicare și gestionarea strategiilor ar trebui să se desfășoare în așa fel încât să se maximizeze efectele, iar aceasta – în mod voluntar și cu respectarea realităților și condițiilor locale;

21. recomandă cu fermitate ca toate resursele dedicate ITI să fie concentrate, în măsura posibilului, într-un singur program operațional bazat pe fonduri multiple, astfel încât fiecare ITI să se refere întotdeauna numai la un singur program operațional – adică diferitele organisme de punere în aplicare a ITI să comunice cu o singură autoritate de management a programului operațional. Într-adevăr, valoarea adăugată reală a ITI este mult mai ridicată atunci când acestea sunt finanțate din fonduri multiple. Crearea unui set de norme comune, aplicabil investițiilor realizate în cadrul Fondului european de dezvoltare regională, Fondului social european, Fondului de coeziune și acelor părți ale Fondului european agricol pentru dezvoltare rurală care privesc, în general, dezvoltarea rurală, ar constitui modalitatea cea mai eficientă de a realiza obiectivele politicii de coeziune. Cu excepția cazului în care este adoptată ideea ca fiecare ITI să corespundă unui singur program operațional pentru următoarea perioadă de programare, va fi necesar să se evite crearea unor legături complicate cu fiecare dintre programele operaționale sectoriale. CoR se declară în favoarea unor programe finanțate din fonduri multiple, puse în aplicare la nivel regional. În mod logic, programul operațional în care se înscrie ITI ar trebui să fie finanțat din mai multe fonduri. Pentru a se obține sinergii mai puternice, ar mai trebui totuși ca instrumentul ITI să își poată crea, dacă este cazul, legături funcționale cu alte programe operaționale și alte instrumente (cum ar fi Programul Orizont și FEIS). Organismele de punere în aplicare a ITI de la toate nivelurile ar trebui să dispună de flexibilitate maximă în ceea ce privește atingerea obiectivelor. Posibilitatea de a desemna un fond principal pentru asistență tehnică ar putea facilita, de asemenea, punerea în aplicare operațională a instrumentelor finanțate din fonduri multiple;

22. consideră că, la punerea în aplicare a unui instrument de investiții teritoriale integrate, trebuie să se țină seama de indicatorii de productivitate și de performanță corespunzători scopului final al investițiilor teritoriale integrate. Prin urmare, este esențial să existe indicatori specifici pentru acest instrument de programare, motiv pentru care, în stadiul de proiectare a programelor operaționale, autorităților regionale ar trebui să li se ofere posibilitatea de a prezenta indicatori proprii, care să fie evaluați de serviciile Comisiei pentru a se asigura corespondența dintre acțiunile propuse, indicatorii de măsurare și obiectivul ITI. În mod similar, trebuie evidențiate dificultățile juridice (a se vedea regimul ajutoarelor de stat) care constau uneori într-o discriminare pozitivă sub aspectul domeniului de aplicare obiectiv și subiectiv al ITI, având legătură, de exemplu, cu principiile concurenței libere;

23. recomandă, de asemenea, ca desemnarea zonelor care fac obiectul ITI, modalitățile de punere în aplicare, obiectivele și alocările bugetare să fie clar definite în prealabil în acordurile de parteneriat (sau în documentele similare care precizează relațiile dintre statele membre și UE în viitoarea perioadă de programare) și în programele operaționale relevante, din care ar trebui să facă parte în mod obligatoriu. Totodată, odată aprobat programul operațional corespunzător, fiecare organism implicat în punerea în aplicare a unei ITI ar trebui să negocieze și să aprobe, împreună cu autoritatea de gestionare a programului operațional respectiv, un acord cu Comisia Europeană (pentru a reuși punerea în aplicare, este indispensabil un acord direct tripartit între organismele care realizează ITI, autoritatea de gestionare a programului operațional și Comisie). Acesta ar trebui să stabilească modalitățile de punere în aplicare și să definească indicatori axați asupra efectelor reale produse de strategia ITI la nivelul teritoriului respectiv. În țările în care principiul parteneriatului nu a fost implementat cum se cuvine, ci doar superficial, Comisia Europeană ar trebui să ajute la stabilirea unor relații bazate pe un parteneriat corespunzător, inclusiv pentru punerea în aplicare a ITI;

24. subliniază că experiențele recente în materie de punere în aplicare nu numai a ITI, ci și a FEIS la nivel regional, au demonstrat, în general, că, pentru a garanta stabilitatea și impactul aferent, este indispensabil ca gestionarea și finanțarea ITI să aibă loc pe baza unei subvenții globale care să definească clar obiectivele, indicatorii, resursele și responsabilitatea realizării lor. Această subvenție globală nu trebuie percepută însă ca o sursă de fonduri de utilizat după bunul plac, ci trebuie să fie clar legată de realizarea de obiective și indicatori stabiliți individual pentru fiecare strategie ITI, în cadrul negocierilor cu privire la programul operațional relevant. Sistemul de subvenție globală ar trebui să garanteze predictibilitatea și

securitatea resurselor pentru punerea în aplicare a strategiilor ITI și, astfel, să permită și o combinație flexibilă a acestor resurse financiare cu alte instrumente ale UE și naționale (de exemplu, FEIS și Programul Orizont) și resursele proprii. Scopul este de a face astfel încât să se poată adopta o veritabilă abordare strategică în cadrul punerii în aplicare a investițiilor teritoriale integrate și să se ajungă la cea mai bună integrare posibilă a resurselor și la cele mai eficace sinergii în subregiuni, precum și între teritorii, în cadrul unei regiuni;

25. consideră că punerea în aplicare a unui instrument de investiții teritoriale integrate ar trebui să ducă la îmbunătățirea gestiunii financiare a programelor operaționale. Complementaritatea nu presupune o mai mare finanțare pentru lansarea acestui instrument de programare. Ar trebui să fie luat în considerare principiul „mai bine o încurajare decât o pedeapsă”, pentru majorarea ratelor de cofinanțare în vederea acoperirii costurilor de investiții care au o legătură directă cu obiectivul ITI;

26. recomandă, de asemenea, ca organismele care realizează ITI să fie exclusiv autoritățile locale și regionale de la diferite niveluri, asociațiile municipale și consiliile de dezvoltare teritorială, înființate în temeiul dispozițiilor legale, euroregiunile și organismele de cooperare teritorială interregionale, întrucât doar ele pot garanta că strategiile vor fi puse în aplicare. Acestor organisme ar trebui să li se acorde o flexibilitate maximă, atât în ce privește selectarea activităților și a intervențiilor necesare pentru realizarea obiectivelor, cât și în ce privește amploarea și destinația sprijinului, astfel încât să poată combina în mod adecvat propriile resurse cu cele ale Uniunii, cele ale statelor și cele private, pentru a obține un efect sinergic maxim de pe urma strategiei. Ar trebui, de asemenea, să li se permită, în cursul punerii în aplicare a strategiei, să modifice amploarea și destinația sprijinului în funcție de condițiile socioeconomice în schimbare ale teritoriului, astfel încât să se ajungă la realizarea obiectivelor în mod cât mai eficace și la o valoare adăugată europeană maximă. În acest context, Comisia Europeană este invitată să asigure securitate juridică, prin elaborarea unor orientări clare în materie de responsabilitate în utilizarea ITI;

27. consideră că este esențial să se meargă dincolo de o simplă regrupare a proiectelor cofinanțate din diferite fonduri și să se urmărească o strategie de gestionare integrată reală și adecvată. Observă, în acest sens, că, pentru a se asigura o mai mare eficiență și eficacitate a ITI, trebuie să se ofere mai mult sprijin și mai multe orientări practice pentru ca acest instrument să fie înțeles mai bine și pentru ca strategiile să fie mai bine elaborate și puse în aplicare, valorificând astfel pe deplin potențialul ITI. În acest scop, recomandă să se aibă în vedere instituirea unei structuri specifice de sprijin permanent pentru regiunile interesate de utilizarea acestui instrument, care să prevadă activități de informare și de consiliere și să promoveze schimbul de bune practici;

28. subliniază, în concluzie, că pregătirile pentru punerea în aplicare a instrumentului ITI pentru perioada de programare de după 2020 trebuie lansate imediat după publicarea viitoarei propuneri legislative privind fondurile ESI post-2020, astfel încât fiecare strategie ITI să poată fi elaborată și discutată în detaliu cu cetățenii și alte părți interesate, înainte de primele dezbateri asupra programelor operaționale cu Comisia Europeană. Acest lucru este necesar pentru că o abordare ascendentă este mult mai participativă și mai complicată și necesită mult mai mult timp pentru negocieri decât o abordare descendentă. Punerea în aplicare a instrumentului ITI ar trebui integrată în propunerea legislativă privind fondurile ESI post-2020, precum și în propunerile privind bugetul care vor sta la baza viitoarei politici de coeziune.

Bruxelles, 1 februarie 2018.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Karl-Heinz LAMBERTZ

III

(Acte pregătitoare)

COMITETUL REGIUNILOR

A 127-A SESIUNE PLENARĂ A COR, 31.1.2018-1.2.2018

Avizul Comitetului European al Regiunilor – Inițiativa pentru dezvoltarea durabilă a economiei albastre în Mediterana de Vest

(2018/C 176/11)

Raportor: Samuel Azzopardi (MT-PPE), consilier, Consiliul local Rabat Città Victoria, Gozo**Document de referință:** Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Regiunilor și Comitetul Economic și Social European – Inițiativa pentru dezvoltarea durabilă a economiei albastre în Mediterana de Vest

COM (2017) 183 final, SWD (2017) 130 final

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. salută comunicarea și documentul însoțitor al serviciilor Comisiei, intitulat Cadrul de acțiune – Inițiativa pentru dezvoltarea durabilă a economiei albastre în Mediterana de Vest, adoptate la 19 aprilie 2017 de Comisia Europeană;
2. sprijină măsurile propuse în vederea obținerii unui spațiu maritim sigur, securizat și curat, a unei guvernante mai bune a mării și a unei gestionări durabile a oceanelor;
3. reamintește și sprijină pe deplin declarația ministerială a Uniunii pentru Mediterana privind „economia albastră”, în cadrul căreia țările participante sunt invitate și încurajate să analizeze valoarea adăugată și fezabilitatea strategiilor maritime corespunzătoare la nivel subregional și să valorifice experiența „Dialogului 5 + 5”. În octombrie 2016, miniștrii afacerilor externe din Algeria, Franța, Italia, Libia, Malta, Mauritania, Maroc, Portugalia, Spania și Tunisia au încurajat continuarea lucrărilor legate de o inițiativă pentru dezvoltarea durabilă a economiei albastre, împreună cu Secretariatul Uniunii pentru Mediterana ⁽¹⁾;
4. constată că inițiativa recunoaște faptul că, până în prezent, cooperarea dintre cele două țărmuri ale Mediteranei rămâne limitată și consideră că există loc de îmbunătățire;
5. recunoaște că regiunea oferă importante oportunități economice și că este renumită pentru porturile sale active și numeroșii turiști atrași de patrimoniul cultural, aspect care poate fi exploatat în continuare în mod durabil;

⁽¹⁾ Declarația ministerială a Uniunii pentru Mediterana privind „economia albastră”.

6. recunoaște că Marea Mediterană este situată strategic din punct de vedere geografic, la intersecția dintre trei continente importante, și anume Europa, Africa și Asia. Marea Mediterană a fost întotdeauna un centru de cultură și de schimburi comerciale între țările riverane și în afara acestora;
7. recunoaște că bazinul mediteranean este binecunoscut pentru biodiversitate și pentru numeroasele sale zone marine protejate;
8. amintește, printre altele, avizele sale anterioare privind Comunicarea Comisiei „Spre o politică maritimă integrată” ⁽²⁾, privind amenajarea spațiului maritim și managementul integrat al zonelor costiere ⁽³⁾ și privind o mai bună protecție a mediului marin, precum și cel pe tema „O nouă etapă în politica europeană privind creșterea albastră” ⁽⁴⁾;
9. își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că regiunea mediteraneeană este deosebit de afectată de schimbările climatice ⁽⁵⁾;
10. atrage atenția asupra faptului că regiunea este asociată și cu un nivel ridicat al șomajului în rândul tinerilor, cu instabilitate politică și cu grave probleme de migrație, acestea afectând negativ perspectivele sale economice;
11. sprijină focalizarea inițiativei pe Mediterana de Vest, dar subliniază că nu se exclude în niciun fel posibilitatea inițiativei de a-și extinde potențialul și obiectivele la celelalte sub-bazine ale Mediteranei;
12. ia notă de faptul că, deși există o voință politică reală de a soluționa provocările de mediu și din domeniul pescuitului și acvaculturii, în regiune încă nu există un proces corespunzător de sensibilizare, diseminare și elaborare de politici transsectoriale bazate pe date concrete. Rămân, de asemenea, numeroase deficiențe în ceea ce privește punerea în aplicare și asigurarea respectării legislației, în special la nivel național și local ⁽⁶⁾;
13. subliniază faptul că regiunea este supusă în mod constant unor provocări umanitare apărute ca urmare a fluxului de migranți în situație neregulamentară care traversează marea din Africa și din Orientul Mijlociu până în țările din sudul Europei, ceea ce afectează în mod direct regiunile frontaliere maritime;
14. își dă seama că și traficul maritim reprezintă o provocare în anumite zone ale bazinului, care nu pot fi ignorate, având în vedere că inițiativa, întotdeauna în conformitate cu criteriile legate de respectarea mediului și a diversității, de combatere a schimbărilor climatice și de durabilitate, are ca scop intensificarea activității economice, care ar putea duce la creșterea traficului maritim;
15. constată că regiunea Mediteranei de Vest este afectată de o rată mare a șomajului în rândul tinerilor; în același timp, multe sectoare industriale se confruntă cu dificultăți în a găsi lucrători cu calificările și abilitățile necesare;
16. salută menționarea de către Comisie a abordării ascendente, care poate facilita cel mai bine participarea autorităților locale și a regiunilor la acțiunile prevăzute în cadrul inițiativei;

Obiectivul 1 – Creșterea siguranței și a securității spațiului maritim

17. consideră că, dacă măsurile de securitate și siguranță nu sunt efectiv puse în aplicare și executate în mod corespunzător în regiune, economia albastră nu poate funcționa în mod durabil și eficient. În consecință, recomandă autorităților regionale de pe cele două țărmuri să depună eforturi pentru a coopera și pentru a îmbunătăți în mod real situația actuală;
18. este îngrijorat de faptul că, până în prezent, „cooperarea dintre gărzile de coastă de pe cele două țărmuri rămâne limitată și răspunsul în timp real la situațiile de urgență pe mare are încă nevoie de îmbunătățire” ⁽⁷⁾; își exprimă acordul cu măsurile menite să promoveze cooperarea dintre gărzile de coastă de pe cele două țărmuri, în special abordând lacunele actuale în materie de competențe în domeniul securității maritime; consideră că schimbul de cunoștințe și partajarea datelor, în special în ce privește traficul maritim, sunt laudabile;

⁽²⁾ Raportor: Michael Cohen, CdR 126/2010.

⁽³⁾ Raportor: Paul O'Donoghue, CdR 3766/2013.

⁽⁴⁾ Raportor: Hermann Kuhn, CdR 07256/2014, și raportor: Cristophe Clergeau, NAT-VI/019.

⁽⁵⁾ <http://www.cmcc.it/publications/regional-assessment-of-climate-change-in-the-mediterranean-climate-impact-assessments>

⁽⁶⁾ {SWD(2017) 130 final}.

⁽⁷⁾ {SWD(2017) 130 final}.

19. este de acord cu acțiunile prin care partenerii sunt încurajați să își intensifice eforturile de îmbunătățire a capacității actuale în vederea abordării activităților umane ilegale și nereglementate și a combaterii poluării în bazinul maritim, cum ar fi introducerea ilegală de migranți și pescuitul ilegal sau crearea unor instrumente cu scopul de a îmbunătăți răspunsul la poluarea marină. Este preocupat de faptul că economiile locale și regionale ar putea să nu fie în măsură să se doteze în mod adecvat în ceea ce privește consolidarea capacităților;

20. reamintește și susține pe deplin concluziile recente ale Consiliului ⁽⁸⁾ privind guvernanta internațională a oceanelor, care promovează o abordare mai coerentă între regiuni;

Obiectivul 2 – O economie albastră inteligentă și rezilientă

21. este de acord că o economie albastră inteligentă și rezilientă poate fi realizată numai prin adoptarea unei culturi a inovării constante și a schimbului periodic de cunoștințe și prin promovarea competitivității durabile și a activităților economice. Regiunea mediteraneeană este renumită în special pentru înfloritorul sector al turismului maritim, care trebuie să fie susținut prin inovare și strategii de diversificare, acordându-se o atenție specială patrimoniului cultural și arheologic din zonele de coastă, din zonele interioare și din mediul submarin;

22. este de acord cu recomandarea ca părțile interesate din sudul Mediteranei să fie invitate să participe la inițiativa BLUEMED și consideră că aceasta este un instrument important, cu rol esențial în promovarea acțiunilor comune legate de cercetare și inovare. El pledează pentru coordonare între cercetarea marină și maritimă și activitățile de inovare și pentru crearea de sinergii între investițiile la nivel regional, național și al UE, evitând duplicarea și reducând fragmentarea;

23. sprijină dezvoltarea de noi tehnologii și bioindustrii inovatoare, în special în cazul în care aceste eforturi se concentrează în primul rând pe dezvoltarea de produse durabile și încurajează dezvoltarea unor tehnologii și soluții personalizate pentru atenuarea schimbărilor climatice. Acest lucru este valabil în special în sectorul energiei din surse marine de energie și turbinele eoliene plutitoare, care sunt adecvate pentru Marea Mediterană;

24. sprijină înființarea de clustere maritime naționale și regionale pentru a crea platforme ideale de dezvoltare a unor soluții inovatoare, prin care economia să prospere. Consideră că clusterelor încurajează și promovează colaborarea, schimbul de cunoștințe și spiritul antreprenorial în rândul întreprinderilor mici și mijlocii și al microîntreprinderilor;

25. își reiterează solicitarea ⁽⁹⁾ pentru crearea unei comunități de cunoaștere și inovare specifice pentru economia albastră, ca măsură suplimentară de dezvoltare a abilităților și de transfer de idei dinspre cercetarea în domeniul marin către sectorul privat. În acest context, o valoare adăugată o poate reprezenta și Virtual Knowledge Centre (Centrul virtual de cunoaștere) ⁽¹⁰⁾, care este un instrument de schimb de cunoștințe menit să sprijine dezvoltarea economiei albastre și care poate fi definit ca „un ghișeu/portal online care permite consolidarea și difuzarea informațiilor generale, tehnice și sectoriale legate de afacerile marine și maritime din zona Mării Mediterane”;

26. reamintește propunerea de creare a unor platforme regionale sau interregionale ale economiei albastre, formulată în Avizul CoR 6622/2016; subliniază că o serie de regiuni din bazinul Mediteranei ar putea să se dovedească foarte potrivite pentru instituirea unor astfel de platforme, care ar reprezenta un dispozitiv de urmărire a proiectelor, de sprijinire a concretizării lor și de mobilizare a instrumentelor financiare locale, naționale și europene; ele ar urma să fi controlate de către regiuni, iar proiectele selectate în cadrul acestora ar fi finanțate în cadrul Planului Juncker 2.0;

27. solicită ca programele interregionale, naționale și transnaționale care se corelează cu cadrul strategic al inițiativei și cu strategiile de specializare inteligentă să poată fi finanțate prin punerea în comun a fondurilor regionale, naționale și europene, într-un cadru simplificat, și să beneficieze de o primă europeană fără a trebui să mai facă obiectul unor noi cereri de proiecte;

28. subliniază că antreprenoriatul în economia albastră depășește activitățile care se desfășoară în Marea Mediterană. Prin urmare, este important să se prevadă un sprijin adecvat pentru întreprinderile legate de economia albastră de pe uscat, cum ar fi fabricile de prelucrare a peștelui, industria construcțiilor navale, instalațiile eoliene de pe uscat și cele fotovoltaice;

⁽⁸⁾ Concluziile Consiliului din 3 aprilie 2017.

⁽⁹⁾ NAT-V-44.

⁽¹⁰⁾ <http://www.med-vkc.eu/2016/>

29. subliniază că trebuie abordate fără întârziere lacunele care există la nivelul educației și competențelor. Dezvoltarea economică și educația sunt strâns legate și, prin urmare, partenerii trebuie să ia în considerare ambele aspecte socioeconomice pentru a asigura succesul acestei inițiative. O cunoaștere sporită a profesiilor maritime este de importanță crucială pentru a atrage cetățenii către explorarea oportunităților pe care le oferă domeniul maritim și cel marin, reducând astfel discrepanța dintre cererea și oferta de forță de muncă care caracterizează acest sector și contribuind la reducerea șomajului. În zona mediteraneeană, mai ales, se întâlnește un paradox care constă în faptul că, în condițiile unuia dintre cele mai ridicate niveluri de șomaj din Europa, întreprinderilor cu profil maritim din sectoarele emergente și din cele tradiționale le este imposibil să găsească personal calificat;

30. este de acord cu modelele pe care se sprijină dezvoltarea și utilizarea surselor de energie curată, inclusiv inovarea în sfera energiei oceanice și a utilizării durabile a energiei, pentru desalinarea apei marine, cu respectarea practicilor de reducere la minimum a impactului asupra fundului mărilor și oceanelor; susține propunerile legate de promovarea eficienței energetice, a adaptării la schimbările climatice în orașele de coastă, a „transportului maritim verde” și a infrastructurilor portuare pentru combustibili alternativi, de crearea unor produse și servicii turistice noi și de elaborarea unor standarde tehnice comune pentru acvacultura marină sustenabilă în țările respective ⁽¹⁾. Este necesar să se sublinieze că, chiar dacă aceste acțiuni au, în esență, scopuri și obiective pozitive, ar trebui să se țină seama de economiile mici sau în dificultate;

Obiectivul 3 – O mai bună guvernare a mării

31. recunoaște faptul că zonele costiere și maritime sunt de multă vreme foarte competitive și complexe, ceea ce a condus la apariția unor dificultăți în privința alocării spațiului și la limitarea resurselor. Preocupările de mediu predominante în prezent, ca urmare a presiunilor tot mai mari exercitate asupra resurselor naturale, accentuează nevoia de a crește nivelul de cunoștințe. Fără îndoială, o abordare integrată având ca scop promovarea utilizării de resurse comune va genera noi oportunități;

32. încurajează modelele de dezvoltare bazate pe reducerea emisiilor, a consumului și a costurilor în domeniul energiei, precum și pe sporirea flexibilității și fiabilității. Esențială în acest sens va fi dezvoltarea energiei obținute din reziduuri biogene și organice și din deșeuri;

33. recunoaște și sprijină pe deplin importanța unei amenajări eficiente a spațiului maritim în ceea ce privește activitățile umane pe mare care conduc la eforturi coordonate și atenuează posibilele conflicte între activități;

34. scoate în relief și sprijină acțiunile prin care se evidențiază importanța datelor și a cunoștințelor științifice în domeniul marin ca reprezentând unul dintre pilonii unei economii mai reziliente și mai inovatoare, recunoscând, în același timp, importanța actualizării bazei de date existente în ceea ce privește fenomenele de mediu și schimbările climatice și a punerii ei la dispoziția comunității științifice internaționale și a administrațiilor publice;

35. își exprimă acordul deplin cu **acțiunile** prevăzute în vederea protejării mediului și habitatului marin împotriva tuturor tipurilor de poluare, identificând totodată în mod proactiv zonele care trebuie conservate, cum ar fi zonele marine protejate. Campaniile de sensibilizare sunt, fără îndoială, un pas în direcția cea bună;

36. sprijină coordonarea și cooperarea regională prin punerea în aplicare a strategiei pe termen mediu (2017-2020) a Comisiei Generale pentru Pescuit în Marea Mediterană, în vederea asigurării durabilității activităților de pescuit din Marea Mediterană și Marea Neagră. Acest lucru va asigura și aplicarea mai coerentă a politicii comune în domeniul pescuitului, la nivel de sub-bazin ⁽²⁾;

37. este pe deplin de acord cu acțiunea de promovare a dezvoltării pescuitului și acvaculturii la scară mică și de diseminare a celor mai bune practici în vederea consolidării industriei pescuitului și acvaculturii, asigurând, în același timp, colectarea datelor și efectuarea unor evaluări științifice adecvate la nivel regional, cu respectarea deplină a legislației internaționale;

⁽¹⁾ {SWD(2017) 130 final}.

⁽²⁾ {SWD(2017) 130 final}.

Guvernanța și punerea în aplicare

38. sprijină înființarea, împreună cu Uniunea pentru Mediterana, a grupului operativ WestMED, care urmează să includă puncte focale naționale și Comisia Europeană și să garanteze participarea autorităților regionale și locale;

39. recunoaște disponibilitatea diferitelor surse de finanțare, în principal prin programe de finanțare ale UE care sprijină diversele inițiative, în funcție de natura, domeniul de aplicare și prioritățile proiectului propus;

Recomandări finale

40. încurajează schimbul de bune practici, consolidarea capacităților și cooperarea transfrontalieră între autoritățile locale și regionale de pe țărmurile Mării Mediterane;

41. recomandă tuturor părților să promoveze schimbul de cunoștințe și de expertiză în materie de politici în cadrul ALR, înlesnind astfel o guvernanță pe mai multe niveluri în gestionarea resurselor și a provocărilor comune ale spațiului WestMED;

42. recomandă atât promovarea proiectelor durabile din punct de vedere economic la nivel local și regional, cât și facilitarea accesului la capital;

43. subliniază necesitatea de promovare a unor proiecte și măsuri legate de educație și recalificare care să vizeze reducerea șomajului în rândul tinerilor, în cooperare cu autoritățile locale și regionale, înlesnind mobilitatea forței de muncă între diversele sectoare ale economiei albastre. Menționează, în acest sens, rolul autorităților locale și regionale în a prevedea competențele necesare și în a le acorda cu nevoile pieței forței de muncă. Statele membre ar trebui să fie conștiente de acest rol și să furnizeze ALR resursele adecvate pentru a facilita trecerea tinerilor de pe băncile școlii pe piața forței de muncă.

Bruxelles, 31 ianuarie 2018.

*Președintele
Comitetului European al Regiunilor*

Karl-Heinz LAMBERTZ

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Concluziile și recomandările finale ale Grupului la nivel înalt privind simplificarea pentru perioada de după 2020

(2018/C 176/12)

Raportor: Oldřich VLASÁK (CZ-CRE), consilier local al orașului Hradec Králové

Document de referință: Concluziile și recomandările finale ale Grupului la nivel înalt privind simplificarea pentru perioada de după 2020

RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

1. subliniază importanța politicii de coeziune a UE pentru coeziunea economică, socială și teritorială a Uniunii. Deși o treime din bugetul UE a fost alocată pentru atingerea acestui obiectiv, astfel cum se prevede la articolele 174-178 din TFUE, politica corespunzătoare nu a reușit încă să își atingă întregul potențial. Simplificarea fondurilor trebuie să facă parte dintr-o politică de coeziune reformată și îmbunătățită pentru viitorul Europei;
2. salută caracterul constructiv al recomandărilor Grupului la nivel înalt privind simplificarea fondurilor ESI pentru perioada de după 2020 și declarația clară potrivit căreia simplificarea este sarcina tuturor părților implicate în punerea în aplicare și administrarea fondurilor – Comisia, colegiitorii, statele membre și autoritățile regionale și locale;
3. salută faptul că multe dintre recomandările Grupului la nivel înalt pentru perioada de după 2020 sunt conforme cu pozițiile exprimate anterior de CoR ⁽¹⁾. CoR reiterează, de asemenea, faptul că autoritățile locale și regionale sunt vizate în mod direct de punerea în aplicare a politicii de coeziune, atât ca beneficiari principali, cât și, în numeroase cazuri, ca autorități direct implicate în gestionarea punerii sale în aplicare;
4. constată că, în pofida numeroaselor propuneri pozitive formulate în concluziile și recomandările Grupului la nivel înalt privind simplificarea, nu se poate afirma că punerea în aplicare a acestor propuneri va conduce la finalizarea procesului de simplificare. Mai rămân încă o serie de domenii de mare importanță și de probleme subsidiare care nu sunt abordate în concluziile grupului la nivel înalt sau sunt abordate doar parțial. Prin urmare, CoR face trimitere în acest context la avizul său din octombrie 2016, pe tema „Simplificarea fondurilor ESI din perspectiva autorităților locale și regionale”, care analizează amănunțit acest aspect;
5. își reiterează apelul pentru o nouă viziune teritorială care să actualizeze Schema de dezvoltare a spațiului comunitar din 1999. Prin intermediul unei abordări la nivel local, această strategie ar putea fi utilizată în perioada de programare de după 2020 pentru a ajuta fondurile UE să înregistreze rezultate pe teren;
6. subliniază că este important să se pornească de la experiența și capacitățile dezvoltate până în prezent și să se înlesnească punerea în aplicare a modelului de gestiune partajată pentru perioada de după 2020, prin aplicarea principiului parteneriatului. Principiul parteneriatului, astfel cum este prevăzut în Codul european de conduită privind parteneriatul, rămâne un instrument esențial pentru a asigura implicarea tuturor partenerilor, inclusiv a guvernelor locale și regionale, în toate etapele de programare. Sistemul de punere în aplicare trebuie, de asemenea, să se bazeze pe o mai mare încredere între toți actorii implicați (autorități la nivel european, național, local și regional);
7. solicită un nou cadru strategic comun, care să acopere toate politicile și fondurile cu dimensiune teritorială ale UE, și sprijină obiectivul unor norme orizontale comune de facilitare a interacțiunii dintre fondurile ESI („cadru unic de reglementare”). Subliniază faptul că un cadru care include numai fondurile ESI, nu și celelalte fonduri care au o dimensiune teritorială – cum este cazul în prezent – îngreunează punerea în aplicare de către utilizatorii finali, ceea ce înseamnă că nu

⁽¹⁾ COR-2016-01814-00-00-AC-TRA; COR-2016-05838-00-00-AC-TRA; COR-2016-00008-00-01-AC-TRA; COR-2015-04285-00-00-AC-TRA; COR-2014-06248-00-01-AC-TRA; COR-2015-00487-00-00-AC-TRA; COR-2015-04287-00-00-AC-TRA; CDR2027-2012_00_00_TRA_AC; CDR1683-2012_00_00_TRA_AC; CDR4-2012_FIN_AC; COR-2017-01527-00-00-AC-TRA.

este atât de util pe cât ar putea fi. Finanțarea alocată unei liste limitate de domenii politice ar trebui aleasă în cadrul unui meniu european comun, care poate varia de la o regiune la alta, în funcție de nevoile de dezvoltare ale regiunii și de obiectivele UE;

8. este de acord cu necesitatea asigurării unor condiții de concurență echitabile între fondurile ESI și fondurile gestionate la nivel central. CoR sprijină în mod explicit necesitatea de a examina fezabilitatea unei scutiri standard de la normele privind ajutoarele de stat pentru finanțarea parțială sau totală din cadrul fondurilor ESI, reamintind constatările sale anterioare, referitoare, în special, la proporționalitate;

9. sprijină obiectivul unei aplicări mai ample a principiului diferențierii, în vederea reducerii sarcinilor, a sporirii eficienței cheltuielilor și a promovării abordării la nivel local;

10. solicită soluții mai adaptate pentru un anumit program, ținând seama de capacitățile instituțiilor din cadrul și din afara sistemului de punere în aplicare a fondurilor ESI, de tipurile de sprijin care sunt furnizate, precum și de alți factori;

11. sugerează intensificarea dialogului dintre Comisie, statele membre și orașe și regiuni cu privire la conceperea efectivă și la măsurile de simplificare ușor de aplicat pentru următoarea generație de fonduri ESI pentru perioada de după 2020;

12. solicită utilizarea evaluărilor impactului teritorial la nivel european, ca instrument de măsurare a beneficiilor simplificării fondurilor ESI;

Consolidarea modelului de gestiune partajată pentru perioada de după 2020

13. confirmă sprijinul său ferm pentru analiza prezentată de grupul la nivel înalt cu privire la avantajele semnificative ale modelului de gestiune partajată pentru realizarea eficace a obiectivelor politicii de coeziune prin încurajarea asumării responsabilității de către autoritățile naționale, regionale și locale și prin facilitarea recunoașterii particularităților regionale și a unei abordări la nivel local; un model de gestiune partajată are și un impact pozitiv asupra altor domenii de politică, nu doar asupra fondurilor ESI, inclusiv un efect de propagare pozitiv în ceea ce privește consolidarea bunei guvernante și sporirea asumării civice și a participării democratice;

14. sprijină obiectivul de a asigura utilizarea eficace a principiilor subsidiarității și proporționalității, pentru a permite și a sprijini o reală guvernanta pe mai multe niveluri în acest context, care necesită o responsabilizare adecvată atât pentru autoritățile locale și regionale, cât și pentru Comisie și statele membre, sub forma unui veritabil parteneriat;

15. subliniază că ar trebui consolidată încrederea în capacitatea beneficiarilor – administrațiile regionale și naționale – de a gestiona și utiliza fondurile în mod corect și eficient. Gestiunea partajată aduce Europa mai aproape de cetățenii săi și conectează nevoile locale și obiectivele europene;

16. subliniază faptul că succesul sistemului de gestiune partajată depinde, în parte, de asumarea deplină a principiului parteneriatului de către toate părțile; CoR sprijină pe deplin propunerile grupului la nivel înalt cu privire la caracterul esențial al utilizării eficace a parteneriatului, care trebuie consolidat pentru perioada de după 2020;

17. consideră că este necesară o abordare mai largă a parteneriatului, iar aceasta ar trebui să fie integrată în semestrul european – cadrul european de guvernanta economică. Își reiterează apelul în favoarea elaborării unui cod de conduită pentru implicarea autorităților locale și regionale în semestrul european ⁽²⁾. Solicită, de asemenea, Comisiei să garanteze că principiile Codului european de conduită referitor la parteneriat, în cadrul fondurilor structurale și de investiții europene, sunt adoptate ca o parte obligatorie din punct de vedere juridic a reglementărilor pentru perioada de după 2020, astfel încât să se asigure claritate juridică în privința statutului lor. Totodată, solicită angajamente mai formale de punere în aplicare de către părțile vizate;

18. subliniază constatarea grupului la nivel înalt, potrivit căreia tendința de a face politica de coeziune responsabilă de punerea în aplicare a multor alte obiective de politică ale UE este problematică și duce la o situație în care autoritățile de gestionare devin *de facto* responsabile pentru aplicarea unui număr din ce în ce mai mare de alte politici ale UE;

19. sprijină propunerea grupului la nivel înalt de a revizui rolul sistemului de gestionare și control al fondurilor ESI în ceea ce privește aplicarea normelor care nu se referă la fondurile ESI;

⁽²⁾ COR-2016-05386-00-00-AC.

Caracterul complementar al fondurilor ESI

20. sprijină accentul pus de grupul la nivel înalt pe caracterul complementar reciproc al fiecărui fond ESI individual; numai împreună, aceste fonduri pot realiza obiectivul politicii de coeziune consacrat în tratate;
21. subliniază importanța asigurării faptului că fondurile ESI existente (FEDR, FSE, FEADR, Fondul de coeziune, Fondul pentru pescuit) rămân împreună, având în vedere că fiecare fond ESI individual contribuie la misiunea celorlalte fonduri, și că sunt coordonate prin norme și dispoziții comune pentru perioada de după 2020;
22. solicită un nou cadru strategic comun, care să acopere toate politicile și fondurile UE cu o dimensiune teritorială. Un astfel de cadru ar asigura coerența strategică, sinergiile și egalitatea de tratament ale instrumentelor de finanțare și ar evita multiplicarea demersurilor administrative;
23. își reiterează recomandarea potrivit căreia ar trebui să se aplice norme identice în cadrul diverselor fonduri ESI și subliniază că toate condițiile orizontale ar trebui stabilite exclusiv într-un set general de norme, în timp ce reglementările specifice fondului ar trebui să se limiteze la normele privind conținutul programului și la raportare;
24. salută recomandarea grupului de lucru la nivel înalt cu privire la o posibilă reglementare separată pentru gestionarea fondurilor ESI („cadru unic de reglementare”) și ia notă, de asemenea, de sugestia ca aceasta să fie aplicabilă pentru întreaga durată a unei perioade de finanțare, în vederea sporirii certitudinii și a stabilității în materie de reglementare;
25. sprijină necesitatea de a facilita în continuare programele finanțate din fonduri multiple și abordările integrate (cum ar fi investițiile teritoriale integrate), în lumina dificultăților de punere în aplicare cu care se confruntă dispozițiile existente ale Regulamentului privind dispozițiile comune; face referire, în acest context, la avizul CoR privind ITI ⁽³⁾, în care se subliniază că aceste investiții au un impact pozitiv la nivel local când potențialul lor este pe deplin valorificat;
26. salută recunoașterea necesității de a stabili un echilibru între o mai bună aliniere a normelor de finanțare europeană și necesitatea de a acorda o mai mare marjă de manevră pentru alinierea la normele naționale, evidențiată în avizul CoR privind simplificarea fondurilor ESI;
27. afirmă că fondurile UE ar trebui furnizate prin intermediul mecanismelor administrative naționale existente. Normele și sistemele naționale (inclusiv autoritățile naționale de audit și autoritățile naționale de concurență) ar trebui utilizate cât mai mult cu putință, deoarece cele mai simple norme sunt cele care sunt puține și, de preferință, aceleași cu cele aplicate în statele membre;

Condiții de concurență echitabile între fondurile ESI și fondurile gestionate la nivel central

28. confirmă sprijinul acordat obiectivului general descris de grupul la nivel înalt, de asigurare a egalității de tratament și a condițiilor de concurență echitabile pentru programele finanțate din fondurile ESI și fondurile gestionate la nivel central;
29. susține punctul de vedere exprimat de grupul la nivel înalt, potrivit căruia diferențierea actuală în ceea ce privește abordarea fondurilor ESI cu privire la ajutoarele de stat și achizițiile publice nu este o parte intrinsecă a modului de gestiune partajată. Principiul călăuzitor ar trebui să fie acela că proiectele finanțate de fondurile ESI nu ar trebui să aibă parte de un tratament mai restrictiv decât proiecte similare, în cadrul gestiunii centrale a UE;
30. subliniază că este necesar ca, prin cadrul de după 2020, să se dea un nou impuls sinergiilor dintre fondurile ESI și programele gestionate la nivel central, inclusiv în contextul cooperării interregionale. CoR subliniază impactul benefic pe care îl au simplificarea și flexibilizarea efectivă a gestionării fondurilor ESI asupra punerii în aplicare a strategiilor de specializare inteligentă; în acest context, cooperarea interregională ar putea fi facilitată prin măsuri precum punerea în aplicare a unor metode simplificate de justificare, axate pe rezultate sau pe utilizarea costurilor unitare, după cum se arată în avizul CoR privind „Strategiile de specializare inteligentă (RIS3): impactul asupra regiunilor și cooperării interregionale” ⁽⁴⁾;
31. subliniază necesitatea alinierii normelor privind ajutoarele de stat și achizițiile publice pentru fondurile ESI la cele aplicabile programelor gestionate la nivel central. CoR își reiterează solicitarea de evaluare a fezabilității scutirii unei părți sau a tuturor cheltuielilor realizate în cadrul fondurilor ESI de la procedurile în materie de ajutor de stat pentru perioada de după 2020. În acest context, CoR remarcă cu satisfacție că recomandările sale privind necesitatea unor definiții comune pentru a compara și a combina fondurile au fost preluate de către grupul la nivel înalt;

⁽³⁾ COR-2017-03554-00-00-AC.

⁽⁴⁾ COR-2016-06963-00-00-AC.

Raționalizarea programării fondurilor ESI pentru perioada de după 2020

32. salută accentul pe care grupul la nivel înalt îl pune pe importanța esențială a garantării faptului că propunerile legislative ale Comisiei privind cadrul ESI pentru perioada de după 2020 (inclusiv interpretarea lor clară și uniformă) sunt prezentate și aprobate cu cel puțin șase luni înainte de începerea noii perioade de programare, reamintind dificultățile operaționale semnificative cu care se confruntă autoritățile locale și regionale și lecțiile pe care trebuie să le învețe toate părțile implicate din întârzierile înregistrate la începutul perioadei de programare actuale. Propunerile pentru fondurile ESI ar trebui prezentate în mod oficial cât mai curând posibil;

33. recomandă, referitor la elaborarea viitoare a acordurilor de parteneriat, să se reevalueze necesitatea și scopul acordului de parteneriat sau ale unui document echivalent la nivel național, solicitând ca, pe viitor, astfel de acorduri să se concentreze pe strategia globală (evitând suprapunerile dintre programe), pe condiționalitățile generale *ex ante*, precum și pe cele legate de recomandările specifice fiecărei țări (care sunt competențe la nivel național) și pe definirea concentrării tematice și a rolului organismelor de coordonare la nivel național, în cazul în care acestea au un rol în punerea în aplicare într-un anumit stat membru;

34. solicită raționalizarea documentelor de programare strategică pentru perioada de după 2020 și constată că multe dintre recomandările specifice prezentate în avizul CoR privind rezultatul negocierilor cu privire la acordurile de parteneriat și programele operaționale au fost preluate în recomandările pentru perioada de după 2020. CoR susține în mod deosebit solicitarea grupului la nivel înalt de a asigura o mai mare flexibilitate în programare, pentru a permite o adaptare mai rapidă a programelor operaționale;

35. sugerează că ar trebui să fie posibil ca, fără o autorizare prealabilă din partea Comisiei, să se transfere o parte din alocare între axele prioritare (de exemplu, 10 %, astfel cum este permis la sfârșitul perioadei de programare 2007-2013);

36. confirmă importanța principiului concentrării tematice pentru o programare coerentă și strategică, constatând că un sistem global coerent de concentrare tematică pentru perioada de după 2020 ar trebui să permită, de asemenea, aplicarea eficace a soluțiilor integrate la nivel regional sau local; partenerii, inclusiv autoritățile locale, trebuie să își spună cuvântul în faza de programare, inclusiv cu privire la instrumentele integrate utilizate pentru punerea în aplicare a strategiilor de dezvoltare urbană și teritorială durabilă;

37. sprijină accentul pus pe o responsabilizare sporită a autorităților locale și regionale în acest context și subliniază necesitatea de a concilia principiul concentrării tematice cu un context care să permită soluții integrate la nivel local și regional. Legătura dintre concentrarea tematică și axarea politicii de coeziune asupra rezultatelor, precum și necesitatea de a asigura faptul că politica de coeziune poate oferi soluții integrate, flexibile și diferențiate pentru perioada de după 2020 au fost deja abordate în avizul CoR privind viitorul politicii de coeziune pentru perioada de după 2020, care a solicitat, de asemenea, un dialog de cooperare între autoritățile responsabile de punerea în aplicare a politicilor regionale și a politicilor sectoriale în timp util, înainte de începerea următoarei perioade de finanțare, pentru a consolida abordarea teritorială în conformitate cu guvernanta pe mai multe niveluri;

38. salută obiectivul stabilit de grupul la nivel înalt, de raționalizare a setului comun de indicatori pentru perioada de după 2020, și subliniază necesitatea unei terminologii și a unor definiții armonizate, care să permită evaluarea și compararea performanței obținute în cadrul diferitelor fonduri;

39. subliniază propunerile CoR privind măsuri specifice care să faciliteze trecerea la următoarea perioadă de programare și să ofere mai multă siguranță autorităților de gestionare. CoR susține recomandarea grupului la nivel înalt de a se reevalua necesitatea procedurii de desemnare în perioada de după 2020 și solicită cel puțin raționalizarea procesului, pentru a se asigura reportarea desemnărilor existente în următoarea perioadă de programare;

Principiul diferențierii – necesitatea consolidării sale în mai multe domenii

40. salută principiul general al unei mai mari diferențieri pentru perioada de după 2020, care, prin facilitarea unei utilizări mai adaptate și mai eficace a fondurilor ESI, este probabil să aibă o importanță crucială în eventualul scenariu al unei reduceri generale a resurselor bugetare pentru perioada de după 2020, printre altele în urma retragerii Regatului Unit din UE. O abordare diferențiată, bazată pe principiul subsidiarității, nu trebuie să însemne încercarea de a defini fiecare detaliu al sistemului de punere în aplicare a regulamentului la nivelul UE, ci trebuie să se bazeze pe încrederea între toți actorii implicați, aplicând în mod concret principiul parteneriatului;

41. afirmă că idei similare au fost formulate și de Cancelaria austriacă și ar putea fi un element important al viitoarei Președinții austriece a UE, din al doilea semestru al anului 2018. Prin urmare, CoR sugerează ca Președinția austriacă a UE să fie invitată să stabilească o cooperare timpurie cu CoR, pentru aprofundarea acestor idei;

42. subliniază importanța asigurării unei implicări depline a autorităților locale și regionale, în calitate de parteneri egali, în acest context și în toate etapele procesului de negociere în amonte. Aplicarea consolidată a abordării la nivel local prin adaptarea mai eficace a fondurilor la diversele nevoi ale teritoriilor din întreaga Uniune și prin dotarea regiunilor cu mijloacele de a reacționa mai rapid la provocări neprevăzute sau la situații de urgență va deveni din ce în ce mai importantă;

Audit, raportare și controale

43. recomandă trecerea la o abordare mai diferențiată în domeniile auditului, raportării și controalelor, permițând un nivel sporit de încredere în normele naționale și o mai mare flexibilitate pentru a adapta verificările și procedurile naționale existente;

44. subliniază mesajul CoR potrivit căruia auditul diferențiat ar putea fi facilitat și susținut de contracte de încredere între UE și autoritățile naționale de audit și de gestionare. În prezent, dificultatea fundamentală o constituie faptul că, din pricina problemelor legate de punerea în aplicare întâmpinate în trecut, s-a dezvoltat o cultură a aversiunii față de risc, iar teama de sancțiuni prevalează asupra unei adevărate culturi a îmbunătățirii;

45. reiterează poziția CoR privind rata de eroare acceptabilă (pragul de semnificație), în cazul în care experiența arată că un astfel de prag nu este adecvat în contextul proiectelor din cadrul politicii de coeziune. CoR consideră că, având în vedere că standardele internaționale de audit nu impun cerințe numerice, ar trebui să fie posibil ca acest prag să fie ridicat la 5 %. Actualul sistem de control strict, care face ca orice greșală să fie mai vizibilă, creează percepția înșelătoare că modelul de gestiune partajată este mai predispus la erori;

Combinarea fondurilor ESI cu instrumente financiare

46. este mulțumit de faptul că este avut în vedere și principiul unei abordări diferențiate, întrucât a solicitat anterior realizarea unei evaluări *ex ante* a punerii în aplicare combinate a fondurilor ESI-FEIS, de la caz la caz. O astfel de abordare ar trebui să permită reducerea semnificativă a sarcinilor și luarea în mai mare măsură în considerare a particularităților contextului de punere în aplicare în regiunile în cauză, facilitând astfel o abordare la nivel local și încurajând investițiile adaptate;

47. sugerează înființarea de ghișee unice la nivel național/regional, pentru a ajuta beneficiarii să gestioneze împreună fondurile ESI și celelalte fonduri;

Simplificarea cooperării teritoriale europene (CTE)

48. sprijină recunoașterea de către grupul la nivel înalt a naturii specifice a cooperării teritoriale europene (CTE) și recomandarea acestuia de a se menține actualul cadru de reglementare separat pentru programele Interreg, în perioada de după 2020;

49. confirmă sprijinul CoR pentru un regulament dedicat dispozițiilor specifice privind punerea în aplicare a CTE, subliniind că, dată fiind complexitatea juridică și normativă actuală, suprareglementarea a reprezentat, într-adevăr, un obstacol semnificativ în calea punerii în aplicare eficace a CTE;

50. solicită evitarea condiționalităților *ex ante* în acest domeniu, ca urmare a caracterului multilateral al programelor CTE;

51. subliniază valoarea adăugată europeană care rezultă din cooperarea teritorială consolidată și trimiterea la recente constatări privind consecințele pe termen mediu și lung, atât în ceea ce privește creșterea economică globală, cât și în ceea ce privește coeziunea economică, socială și teritorială, în cazul în care o astfel de cooperare ar scădea mai degrabă decât să crească pe viitor;

52. subliniază rolul esențial și valoarea adăugată europeană a cooperării transfrontaliere pentru depășirea efectelor de segregare induse de granițe și pentru eliminarea barierelor existente, care afectează viețile oamenilor din regiunile de frontieră. CoR reafirmă importanța proiectelor interumane în primul rând pentru edificarea încrederii reciproce și propune, în acest context, ca „fondurile pentru proiecte mici” să fie integrate în mod legitim în viitoarele programe de cooperare transfrontalieră, astfel încât să devină, prin simplitatea lor și prin gestionarea lor descentralizată, accesibile pentru beneficiarii „de la firul ierbii”;

53. salută propunerea ca programele CTE să fie scutite de la cerințele privind notificarea ajutoarelor de stat. CoR a subliniat anterior că efortul necesar pentru a respecta normele privind ajutoarele de stat pentru programele CTE este în general disproporționat față de riscul de denaturare a concurenței. De asemenea, Comitetul a atras atenția asupra dificultăților legate de restricțiile privind ratele de cofinanțare și regimurile de răspundere (deoarece astfel de programe implică mai mult de un stat membru) și a subliniat contradicția inerentă dintre logica cooperării și logica concurenței, solicitând ca CTE să fie exclusă în întregime din domeniul de aplicare al ajutorului de stat, așa cum este cazul pentru programele de cooperare gestionate de Comisie (de exemplu, Orizont 2020).

Bruxelles, 1 februarie 2018.

*Președintele
Comitetului European al Regiunilor*

Karl-Heinz LAMBERTZ

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Europa în mișcare: aspecte legate de munca în transportul rutier

(2018/C 176/13)

Raportor: Spyros SPYRIDON (EL-PPE), membru al Consiliului Local Poros

Documente de referință: Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 561/2006 în ceea ce privește cerințele minime referitoare la perioadele de conducere zilnice și săptămânale maxime, pauzele minime și perioadele de repaus zilnic și săptămânal și a Regulamentului (UE) nr. 165/2014 în ceea ce privește poziționarea prin intermediul tahografelor

COM(2017) 277 final

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2006/22/CE în ceea ce privește cerințele de control și de stabilire a unor norme specifice cu privire la Directiva 96/71/CE și la Directiva 2014/67/UE privind detașarea conducătorilor auto în sectorul transportului rutier

COM(2017) 278 final

Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1071/2009 și a Regulamentului (CE) nr. 1072/2009 în vederea adaptării lor la evoluțiile sectorului

COM(2017) 281 final

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 2006/1/CE privind utilizarea vehiculelor închiriate fără conducători auto pentru transportul rutier de mărfuri

COM(2017) 282 final

I. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

COM(2017) 277 final/1

Articolul 1 alineatul (5) litera (c)

Se modifică după cum urmează

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(c) se introduc următoarele alineate 8a și 8b: „(8a) Perioadele de repaus săptămânal normale și orice perioadă de repaus săptămânal de mai mult de 45 de ore luată în compensație pentru o perioadă de repaus săptămânal redusă anterioară nu pot fi efectuate la bordul unui vehicul. Ele trebuie efectuate într-un spațiu de cazare adecvat, cu spații de dormit și instalații sanitare adecvate:	(c) se introduc următoarele alineate (8a), (8b) și (8c): „(8a) Perioadele de repaus săptămânal normale și orice perioadă de repaus săptămânal de mai mult de 45 de ore luată în compensație pentru o perioadă de repaus săptămânal redusă anterioară nu pot fi efectuate la bordul unui vehicul. Ele trebuie efectuate într-un spațiu de cazare adecvat, cu spații de dormit și instalații sanitare adecvate:

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(a) fie asigurat sau plătit de angajator; (b) fie la domiciliu sau într-un alt loc privat ales de către conducătorul auto. (8b) Întreprinderile de transport organizează activitatea conducătorilor auto în așa fel încât aceștia să poată petrece la domiciliu cel puțin o perioadă de repaus săptămânal normală sau o perioadă de repaus săptămânal de mai mult de 45 de ore luată în compensație pentru o perioadă de repaus săptămânal redusă, în fiecare perioadă de trei săptămâni consecutive.”	(a) fie asigurat sau plătit de angajator; (b) fie la domiciliu sau într-un alt loc privat ales de către conducătorul auto. (8b) Dispozițiile de la alineatul (8a) nu se aplică în cazurile în care perioadele de repaus săptămânal normale și orice perioadă de repaus săptămânal de mai mult de 45 de ore luată în compensație pentru o perioadă de repaus săptămânal redusă anterioară sunt efectuate într-un spațiu care prezintă suficientă securitate și dispune de instalații sanitare adecvate și în cazurile în care cabina conducătorului auto corespunde specificațiilor stabilite de Comitetul menționat la articolul 24 alineatul (1) din prezentul regulament. (8c) Întreprinderile de transport organizează activitatea conducătorilor auto în așa fel încât aceștia să poată petrece la domiciliu cel puțin o perioadă de repaus săptămânal normală sau o perioadă de repaus săptămânal de mai mult de 45 de ore luată în compensație pentru o perioadă de repaus săptămânal redusă, în fiecare perioadă de trei săptămâni consecutive.”

Expunere de motive

Pe traseul multor autostrăzi nu există nici locuri de cazare pentru conducătorii auto, nici locuri de oprire sigure, așa cum sunt prevăzute la alineatul (8a).

În forma inițială, dispoziția i-ar dezavantaja pe conducătorii auto din țările de la periferia UE, care sunt nevoiți să călătorească mai multe zile comparativ cu conducătorii auto din țările aflate în centrul Europei. Punerea în aplicare a acestei dispoziții ar duce la creșterea costurilor pentru operatorii din zonele aflate la periferia Europei.

Amendamentul 2

COM(2017) 277 final/1

Articolul 2

Se modifică după cum urmează

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Regulamentul (UE) nr. 165/2014 se modifică după cum urmează: 1. La articolul 8 alineatul (1), a doua liniuță se înlocuiește cu următorul text: „— la fiecare trei ore de durată cumulată de conducere și de fiecare dată când vehiculul trece frontiera;”.	Regulamentul (UE) nr. 165/2014 se modifică după cum urmează: 1. La articolul 8 alineatul (1), a doua liniuță se înlocuiește cu următorul text: „— la fiecare trei ore de durată cumulată de conducere și de fiecare dată când vehiculul trece frontiera;”.

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
2. La articolul 34 alineatul (7), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text: „(7) Conducătorul auto introduce în tahograful digital simbolurile țărilor în care a început și s-a încheiat ziua de lucru, precum și locul și momentul în care conducătorul auto a trecut o frontieră în vehicul, la sosirea la locul de oprire corespunzător. Statele membre pot solicita conducătorilor de vehicule care efectuează operațiuni de transport pe teritoriul lor să adauge la simbolul țării specificații geografice mai detaliate, cu condiția ca statele membre respective să fi notificat Comisiei acele specificații geografice detaliate înainte de 1 aprilie 1998.”	2. La articolul 34 alineatul (7), primul paragraf se înlocuiește cu următorul text: „(7) Conducătorul auto introduce în tahograful digital simbolurile țărilor în care a început și s-a încheiat ziua de lucru, precum și locul și momentul în care conducătorul auto a trecut o frontieră în vehicul, la sosirea la locul de oprire corespunzător. Statele membre pot solicita conducătorilor de vehicule care efectuează operațiuni de transport pe teritoriul lor să adauge la simbolul țării specificații geografice mai detaliate, cu condiția ca statele membre respective să fi notificat Comisiei acele specificații geografice detaliate înainte de 1 aprilie 1998.” 3. Articolul 3 alineatul (4) se înlocuiește cu următorul text: „(4) <i>La cinci ani de la introducerea cerinței ca vehiculele nou înmatriculate să fie prevăzute cu un tahograf conform articolelor 8, 9 și 10, vehiculele care circulă într-un stat membru diferit de statul lor membru de înmatriculare sunt echipate cu un astfel de tahograf.</i>” 4. Articolul 9 alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text: „(2) <i>La cinci ani de la introducerea cerinței ca vehiculele nou înmatriculate să fie prevăzute cu un tahograf în conformitate cu prezentul articol și cu articolele 8 și 10, statele membre își dotează autoritățile de control într-o măsură corespunzătoare cu echipamente de detectare timpurie la distanță necesare pentru a permite comunicarea datelor menționată în prezentul articol, ținând seama de cerințele și strategiile lor specifice de asigurare a aplicării. Până la acel moment, statele membre pot decide dacă dotează autoritățile lor de control cu echipamentul respectiv de detectare timpurie la distanță.</i>”

Expunere de motive

Tahografele inteligente oferă șansa de a asigura controale digitale interoperabile rapide și aplicarea corespunzătoare a normelor. Stabilirea ca termen a anului 2034 nu este acceptabilă. Prin urmare, se propune să se înlocuiască mențiunea „15 ani” cu „cinci ani”, pentru a acorda o perioadă de tranziție rezonabilă operatorilor de transport rutier.

Amendamentul 3

COM (2017) 278 final – Partea 1

Articolul 2

Se modifică alineatul (4)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Statele membre nu pot impune decât următoarele cerințe administrative și măsuri de control:	Statele membre nu pot impune decât următoarele cerințe administrative și măsuri de control:
(a) obligația unui operator de transport rutier stabilit în alt stat membru de a transmite o declarație de detașare autorităților naționale competente cel târziu la data începerii detașării, în format electronic, în una dintre limbile oficiale ale statului membru gazdă sau în engleză, care conține numai următoarele informații:	(a) obligația unui operator de transport rutier stabilit în alt stat membru de a transmite o declarație de detașare autorităților naționale competente cel târziu la data începerii detașării, în format electronic, în una dintre limbile oficiale ale statului membru gazdă sau în engleză, care conține numai următoarele informații:
(i) identitatea operatorului de transport rutier;	(i) identitatea operatorului de transport rutier;
(ii) detaliile de contact ale unui manager de transport sau ale unei (unor) alte persoane de contact din statul membru de stabilire care să asigure legătura cu autoritățile competente din statul membru gazdă în care sunt prestate serviciile și să trimită și să primească documente sau comunicări;	(ii) detaliile de contact ale unui manager de transport sau ale unei (unor) alte persoane de contact din statul membru de stabilire care să asigure legătura cu autoritățile competente din statul membru gazdă în care sunt prestate serviciile și să trimită și să primească documente sau comunicări;
(iii) numărul preconizat al conducătorilor auto detașați și identitatea acestora;	(iii) numărul preconizat al conducătorilor auto detașați și identitatea acestora;
(iv) durata anticipată și datele preconizate de începere și de încheiere a detașării;	(iv) durata anticipată și datele preconizate de începere și de încheiere a detașării;
(v) numerele de înmatriculare ale vehiculelor utilizate în cursul detașării;	(v) numerele de înmatriculare ale vehiculelor utilizate în cursul detașării;
(vi) tipul serviciilor de transport, și anume transport de mărfuri, transport de pasageri, transport internațional, operațiuni de cabotaj;	(vi) tipul serviciilor de transport, și anume transport de mărfuri, transport de pasageri, transport internațional, operațiuni de cabotaj;
(b) obligația conducătorului auto de a păstra și a pune la dispoziție, atunci când i se cere acest lucru cu ocazia controlului în trafic, pe suport de hârtie sau în format electronic, o copie a declarației de detașare și dovezi ale operațiunii de transport care se desfășoară în statul membru gazdă, cum ar fi o scrisoare electronică de trăsură (e-CMR) sau dovezile menționate la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1072/2009 al Parlamentului European și al Consiliului.	(b) obligația conducătorului auto de a păstra și a pune la dispoziție, atunci când i se cere acest lucru cu ocazia controlului în trafic, pe suport de hârtie sau în format electronic, o copie a declarației de detașare și dovezi ale operațiunii de transport care se desfășoară în statul membru gazdă, cum ar fi o scrisoare electronică de trăsură (e-CMR) sau dovezile menționate la articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 1072/2009;

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(c) obligația conducătorului auto de a păstra și a pune la dispoziție, atunci când i se cere acest lucru cu ocazia controlului în trafic, înregistrările tahografului, în special codurile de țară ale statelor membre în care conducătorul auto a fost prezent atunci când a efectuat operațiuni de transport rutier internațional sau operațiuni de cabotaj;	(c) obligația conducătorului auto de a păstra și a pune la dispoziție, atunci când i se cere acest lucru cu ocazia controlului în trafic, înregistrările tahografului, în special codurile de țară ale statelor membre în care conducătorul auto a fost prezent atunci când a efectuat operațiuni de transport rutier internațional sau operațiuni de cabotaj;
(d) obligația conducătorului auto de a păstra și a pune la dispoziție, atunci când i se cere acest lucru cu ocazia controlului în trafic, pe suport de hârtie sau în format electronic, o copie a contractului de muncă sau a unui document echivalent în sensul articolului 3 din Directiva 91/533/CEE a Consiliului, tradus în una dintre limbile oficiale ale statului membru gazdă sau în limba engleză;	(d) obligația conducătorului auto de a păstra și a pune la dispoziție, atunci când i se cere acest lucru cu ocazia controlului în trafic, pe suport de hârtie sau în format electronic, o copie a contractului de muncă sau a unui document echivalent în sensul articolului 3 din Directiva 91/533/CEE, tradus în una dintre limbile oficiale ale statului membru gazdă sau în limba engleză;
(a) (e) obligația conducătorului auto de a pune la dispoziție, atunci când i se cere acest lucru cu ocazia controlului în trafic, pe suport de hârtie sau în format electronic, o copie după fișele de salariu pentru ultimele două luni; în timpul unui control în trafic, conducătorul auto trebuie să aibă posibilitatea de a contacta sediul central, managerul de transport sau orice altă persoană sau entitate care poate oferi această copie;	(e) obligația conducătorului auto de a pune la dispoziție, atunci când i se cere acest lucru cu ocazia controlului în trafic, pe suport de hârtie sau în format electronic, o copie după fișele de salariu pentru ultimele două luni; în timpul unui control în trafic, conducătorul auto trebuie să aibă posibilitatea de a contacta sediul central, managerul de transport sau orice altă persoană sau entitate care poate oferi această copie;
(f) obligația operatorului de transport rutier de a emite, după terminarea perioadei de detașare, pe suport de hârtie sau în format electronic, copii ale documentelor menționate la literele (b), (c) și (e), la cererea autorităților din statul membru gazdă, într-o perioadă de timp rezonabilă.	(f) obligația operatorului de transport rutier de a emite, după terminarea perioadei de detașare, pe suport de hârtie sau în format electronic, copii ale documentelor menționate la literele (b), (c) și (e), la cererea autorităților din statul membru gazdă, într-o perioadă de timp rezonabilă;
	(g) obligația operatorului de transport rutier de a pune la dispoziția conducătorului auto, pe suport de hârtie sau în format electronic, un exemplar al documentelor menționate la articolul 4 literele (b), (d) și (e), înainte de detașarea conducătorului auto.

Expunere de motive

Obligația de a pune la dispoziție documentația referitoare la detașare, care urmează a fi prezentată cu ocazia controalelor în trafic, ar trebui să revină operatorului de transport rutier.

Amendamentul 4

COM (2017) 281 final – Partea 1

Articolul 1

Articolul 1 alineatul (1) litera (b)

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
(b) se adaugă următorul alineat (6): „(6) Articolul 3 alineatul (1) literele (b) și (d) și articolele 4, 6, 8, 9, 14, 19 și 21 nu se aplică întreprinderilor care desfășoară ocupația de operator de transport rutier de marfă utilizând numai autovehicule a căror masă maximă autorizată nu depășește 3,5 tone sau combinații de vehicule a căror masă maximă autorizată nu depășește 3,5 tone.	(b) se adaugă următorul alineat (6): „(6) Articolele 4, 9 și 14 nu se aplică întreprinderilor care desfășoară ocupația de operator de transport rutier de marfă utilizând numai autovehicule a căror masă maximă autorizată nu depășește 3,5 tone sau combinații de vehicule a căror masă maximă autorizată nu depășește 3,5 tone, cu excepția cazului în care vehiculele respective efectuează un transport internațional, astfel cum este definit acesta de Regulamentul (CE) nr. 1072/2009.

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
Cu toate acestea, statele membre au posibilitatea:	Cu toate acestea, statele membre au posibilitatea:
(a) de a solicita acestor întreprinderi să aplice parțial sau integral dispozițiile menționate la primul paragraf;	(a) de a solicita acestor întreprinderi să aplice parțial sau integral dispozițiile menționate la primul paragraf;
(b) de a reduce limita menționată la primul paragraf pentru toate sau pentru o parte din categoriile de operațiuni de transport rutier.”;	(b) de a reduce limita menționată la primul paragraf pentru toate sau pentru o parte din categoriile de operațiuni de transport rutier.”;

Expunere de motive

Pentru a reduce la minimum povara administrativă ce revine întreprinderilor mici care efectuează doar operațiuni de transport la nivel național sau pe cont propriu, se propune extinderea celor patru criterii de acces la această ocupație numai la vehiculele utilitare ușoare care sunt active în transportul internațional.

II. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Observații generale

1. felicită Comisia Europeană pentru eforturile de aprofundare a pieței unice în sectorul transportului rutier internațional, în condiții de echitate socială și de convergență a acordurilor de muncă, ceea ce reprezintă un factor esențial pentru coeziunea economică, socială și teritorială, exprimând însă rezerve cu privire la ampla includere a serviciilor de transport internațional în domeniul de aplicare al directivei privind detașarea lucrătorilor;

2. constată că transportul rutier este o forță motrice a economiei UE și că trebuie să rămână lider în generarea de creștere economică și crearea de locuri de muncă, menținând, în același timp, condiții de concurență echitabile și promovând competitivitatea și coeziunea teritorială;

3. subliniază că sectorul transportului rutier din toate statele membre este marcat de diferențe foarte mari în ceea ce privește remunerarea și, la un nivel mai general, legislația muncii aplicabilă. Multe țări impun constrângeri de reglementare suplimentare. Diferențele legate de condițiile de muncă pot duce la denaturarea concurenței și la compromiterea siguranței rutiere. Această problemă este deosebit de acută în regiunile transfrontaliere, în cazul în care există diferențe semnificative între nivelurile de trai de o parte și de alta a frontierei;

4. în consecință, subliniază necesitatea garantării unor condiții de muncă decente și a unui nivel ridicat al siguranței rutiere, asigurându-se în același timp durabilitatea și competitivitatea sectorului transporturilor în cadrul pieței unice. Principiul remunerației egale pentru muncă egală la același loc de muncă ar trebui aplicat și în sectorul european al transporturilor, ținându-se seama totodată de nevoile regiunilor mai periferice;

5. relevă faptul că problemele principale din domeniul transporturilor pe care urmărește să le rezolve actul legislativ propus provin, în principal, din lipsa unui nivel suficient de coeziune socială între regiuni. Un nivel ridicat de coeziune va restrânge decalajul salarial semnificativ din prezent și astfel va face inutile numeroase norme de muncă și de cabotaj, reducând riscul de dumping social și evitând denaturarea concurenței;

6. ia notă de faptul că dispozițiile propuse urmăresc, în esență, un echilibru între, pe de o parte, solicitarea unui grup de țări de a menține *statu quo*-ul în ceea ce privește o serie de proceduri și decizii care reglementează sectorul transporturilor și, pe de altă parte, necesitatea de a aprofunda în continuare piața unică, prin armonizarea cadrului de reglementare a sectorului, menținând garanții doar în materie de siguranță rutieră, condiții de lucru decente și siguranță a șoferilor și a mărfurilor transportate. Pledează, în acest context, pentru respectarea deplină a standardelor sociale și afirmă că dumpingul social în detrimentul conducătorilor de camioane nu este acceptabil;

7. în acest sens, subliniază că, într-un sector dereglementat și competitiv, trebuie să existe transparență în ceea ce privește reglementările, procedurile de control și sancțiunile, iar utilizatorilor să li se ofere cele mai bune servicii posibile. Schimbul de informații trebuie să fie obligatoriu, ca și utilizarea tehnologiei de ultimă oră, cum ar fi introducerea tahografelor inteligente, acțiune care suferă o întârziere semnificativă;

8. subliniază că statele membre de la periferie se confruntă cu dificultăți mai mari în încercarea lor de a ajunge la nucleul pieței interne a UE. S-ar putea dovedi necesar să traverseze una sau chiar două țări non-UE, cu toate controalele de frontieră și vamale necesare, ceea ce duce la extinderea duratei călătoriei și, prin urmare, la creșterea costurilor. Și Irlanda s-ar putea confrunta cu astfel de dificultăți atunci când Regatul Unit va părăsi UE. Comisia este îndemnată să ia inițiativa, prezentând măsuri speciale pentru a aborda această chestiune specifică;

9. salută încercarea de a introduce norme mai clare privind cabotajul și detașarea conducătorilor auto într-un sector al economiei esențial pentru realizarea unei piețe unice cu un grad ridicat de mobilitate. Întrucât cabotajul și detașarea conducătorilor auto sunt strâns legate, dezbaterea și adoptarea de noi norme cu privire la acestea trebuie să se desfășoare în paralel;

10. avertizează cu privire la riscul de concurență neloială din partea operatorilor de transport din afara UE și solicită un cadru specific de control;

11. solicită controale sistematice și automate, efectuate cu ajutorul tahografelor digitale inteligente obligatorii, ca premisă fundamentală a succesului în asigurarea funcționării corespunzătoare a pieței unice, cu sau fără modificarea cadrului instituțional;

12. subliniază, în același timp, nevoia de a efectua o evaluare aprofundată a impactului normelor propuse asupra IMM-urilor din UE și consideră că costurile de conformitate vor fi mai ridicate;

Propunere de regulament de modificare a Regulamentului (CE) nr. 561/2006 în ceea ce privește cerințele minime referitoare la perioadele de conducere zilnice și săptămânale maxime, pauzele minime și perioadele de repaus zilnic și săptămânal și a Regulamentului (UE) nr. 165/2014 în ceea ce privește poziționarea prin intermediul tahografelor [COM(2017) 277 final]

13. salută flexibilitatea suplimentară introdusă de propunerea de directivă referitoare la perioadele de repaus ale conducătorilor auto, împreună cu îmbunătățirea condițiilor de odihnă;

14. consideră că, dacă sunt corect implementate, cu luarea în considerare a beneficiilor pentru conducătorii auto, modificările propuse la calculul perioadelor și condițiilor de repaus ale conducătorilor auto ar putea ajuta la îmbunătățirea condițiilor în care șoferii își exercită profesia și, în consecință, vor spori siguranța transporturilor în general;

15. în același timp, este preocupat de faptul că flexibilitatea propusă ar putea să aibă efecte negative asupra siguranței rutiere și a condițiilor de lucru ale conducătorilor auto, în cazul în care este utilizată de către angajatori drept mijloc de presiune;

16. constată, de asemenea, că există riscul de abuz, deoarece va fi în continuare posibilă plata conducătorilor auto numai pentru orele în care conduc efectiv și nu și pentru perioadele de repaus. Solicită ca conducătorii auto să fie plătiți în funcție de orele lucrate, inclusiv în afara vehiculului;

17. menționează necesitatea unei definiții clare a conceptelor de perioadă de conducere și de repaus, pentru a clarifica zonele gri, cum ar fi timpul de așteptare la controalele vamale;

18. atrage atenția asupra penuriei de parcuri sigure și de zone de odihnă pentru șoferii de pe autostrăzile europene și asupra imposibilității de a pune în aplicare legislația propusă înainte de crearea unor astfel de zone. Pentru aceasta va fi nevoie de timp îndelungat și de investiții semnificative;

19. regretă faptul că s-a ratat ocazia de a accelera introducerea tahografelor inteligente și atrage atenția asupra faptului că depunerea în scris a datelor privind călătoria contribuie la o situație în care este imposibil să se efectueze controale cuprinzătoare, fiind de așteptat să determine congestionarea traficului la frontieră, unde s-ar putea să nu existe facilități de parcare în acest scop;

20. îndeamnă la accelerarea instalării de tahographe inteligente de către întreprinderile de transport, precum și a tehnologiei care să permită citirea de la distanță a acestora de către autoritățile responsabile cu asigurarea aplicării legii;

Propunere de modificare a Directivei 2006/22/CE în ceea ce privește cerințele de control și de stabilire a unor norme specifice cu privire la Directiva 96/71/CE și la Directiva 2014/67/UE privind detașarea conducătorilor auto în sectorul transportului rutier [COM(2017) 278 final], și propunerea de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1071/2009 și a Regulamentului (CE) nr. 1072/2009 în vederea adaptării acestora la evoluțiile din cadrul sectorului [COM(2017) 281 final]

21. consideră că pragul de trei zile înainte de începerea detașării face posibil un transport internațional fără obstacole. În același timp, demararea imediată a detașării în cazul cabotajului creează un cadru de protecție împotriva creșterii concurenței neloiale; reamintește că activitățile ilegale de cabotaj duc la denaturarea concurenței și creează dezechilibre între statele membre și regiunile care prezintă importante diferențe de costuri salariale;

22. ia notă de faptul că noile norme de cabotaj vor consolida piața unică și vor duce la scăderea numărului de încălcări ale legii, vor facilita controalele și vor avea un efect pozitiv asupra amprente ecologice globale a transportului rutier, deoarece se va reduce drastic numărul curselor fără încărcătură;
23. totuși, este de părere că normele propuse privind detașarea vor mări costurile administrative atât pentru întreprinderi, cât și pentru administrațiile statelor membre: deoarece conducătorii auto ar putea depăși cu ușurință limita, vor fi necesare foarte frecvent proceduri birocratice și acțiuni în controlul aplicării legislației muncii din țara-gazdă;
24. se așteaptă să existe un impact asupra prețurilor mărfurilor transportate, deoarece, deși reducerea curselor fără încărcătură va reduce costurile de operare, majorarea costurilor administrative legate de conformitate va avea efectul opus, iar o parte din costul rezultat ar putea fi transferat asupra consumatorilor;
25. atrage atenția asupra mării varietăți de norme privind circulația vehiculelor grele pentru transportul de mărfuri în statele membre, cum ar fi legile privind utilizarea autostrăzilor la sfârșit de săptămână, și solicită introducerea unor orientări comune cu privire la acest aspect, în strânsă cooperare cu autoritățile regionale și locale;
26. arată că normele propuse fac deosebit de dificile previziunile legate de costurile forței de muncă, ceea ce produce efecte asupra naturii transportului, de exemplu în ceea ce privește criteriile de planificare;
27. se așteaptă ca, în practică, verificarea conformității legislației muncii în condiții reale de trafic să fie deosebit de problematică. Pe de altă parte, conducătorii auto vor fi expuși la riscul de a greși și, în consecință, vor fi pasibili de sancțiuni; consideră, prin urmare, că este important ca avertismentele să fie trimise înainte de impunerea sancțiunilor efective;
28. în scopul simplificării procedurii, propune ca posibilă soluție luarea în considerare a unei diurne ponderate: aceasta ar urma să fie plătită conducătorilor auto în conformitate cu dispozițiile din țara care asigură activitatea de transport în combinație cu cele din țara în care se află sediul societății de transport. În vederea calculării acestei diurne, ar putea fi utilizată clasificarea statelor membre în funcție de PIB-ul pe locuitor, exact în același mod ca la punerea în aplicare a politicii de coeziune;
29. constată cu satisfacție că Comisia promovează sisteme electronice de înregistrare și măsuri de conformare pentru întregul lanț de transport, cum ar fi tahografele inteligente și scrisorile electronice de trăsură (e-CMR), precum și standardizarea documentelor și a procedurilor, în vederea unei mai bune monitorizări a aplicării legislației, deși, într-o anumită măsură, aceasta va presupune costuri administrative;
30. salută clarificarea condițiilor de intrare în profesie și măsurile de contracarare a apariției societăților de tip „cutie poștală”; ar trebui avute în vedere inclusiv măsuri care să facă dovada locului în care se desfășoară activitatea economică reală a unei întreprinderi;
31. ia act de faptul că reforma propusă a legislației în ceea ce privește vehiculele comerciale ușoare (sub 3,5 tone) reprezintă un pas în direcția potrivită pentru a preveni eludarea drepturilor sociale și a drepturilor lucrătorilor în cazul unor astfel de vehicule;
32. propune ca, în măsura în care este posibil, să se introducă norme uniforme pentru această categorie de vehicule, reducând flexibilitatea de care dispun statele membre, dar recunoscând în același timp că vehiculele utilitare ușoare ar trebui să fie reglementate de un cadru mai simplu;
33. consideră că încercarea Comisiei de a identifica tipuri de abatere de la lege și gravitatea acestora reprezintă un pas în direcția potrivită, deoarece va oferi un punct de referință pentru autoritățile naționale și operatorii din acest sector și va contribui la convergența modurilor de a răspunde la abateri;
34. arată că propunerea prevede punerea accentului pe controale la societățile de transport care comit mai multe abateri de la lege, ceea ce va contribui la reducerea sarcinii administrative și la combaterea cu succes a acestor abateri; solicită adoptarea unor proceduri de control comune la nivelul UE; salută, de asemenea, propunerea ca încălcările directivei privind detașarea lucrătorilor să aibă repercusiuni sub aspectul bunei reputații a managerului de transport respectiv sau a întreprinderii de transport respective. Lista de încălcări care duc la pierderea bunei reputații a operatorilor de transport rutier [Regulamentul (CE) nr. 1071/2009] ar trebui să includă și cabotajul ilegal;

35. avertizează asupra riscului de repetare a cabotajului la frontierele țărilor cu costuri salariale diferite;
36. regretă noua întârziere în operaționalizarea deplină a Registrului european al întreprinderilor de transport rutier (ERRU) și solicită statelor membre să își îndeplinească obligațiile restante cât mai curând posibil; în același timp, invită Comisia să verifice fezabilitatea fuzionării bazelor de date existente, cum ar fi TACHOnet, ERRU și cea privind testele de inspecție tehnică a vehiculelor;

Propunere de directivă de modificare a Directivei 2006/1/CE privind utilizarea vehiculelor închiriate fără conducători auto pentru transportul rutier de mărfuri [COM(2017) 282 final]

37. salută propunerea privind liberalizarea completă a utilizării vehiculelor închiriate fără conducător auto pentru transportul de mărfuri în cadrul unor operațiuni pe cont propriu în întreaga UE, indiferent de locul în care are loc închirierea, ca pe o liberalizare semnificativă a pieței și o măsură despre care speră că va conduce la crearea de noi locuri de muncă și va contribui la îmbunătățirea protecției mediului;
38. de asemenea, salută liberalizarea parțială a închirierii de vehicule fără conducător auto dintr-un alt stat membru pentru activități comerciale, ca pe o posibilă soluție pentru situația actuală, în care există variații între condițiile care reglementează activitățile de transport din țările din UE;

Sinteză

39. este de părere că, în efortul de a finaliza piața unică în domeniul transportului rutier internațional, ar trebui combinați factori precum cerințele de mediu, convergența economică, legislația din fiecare stat membru și crearea unei concurențe sănătoase;
40. dată fiind perspectiva viitoarelor evoluții tehnologice și digitale în sectorul transporturilor, solicită încurajarea activă a îmbunătățirii competențelor forței de muncă, de exemplu prin recunoașterea eligibilității pentru finanțare a măsurilor de formare profesională în cadrul politicii de coeziune;
41. salută eforturile Comisiei de a impune reguli uniforme de raportare periodică a activităților de supraveghere și control desfășurate de statele membre și îndeamnă Comisia să își intensifice controalele, în special cu privire la cooperarea administrativă transnațională și la interpretarea și aplicarea corectă și nediscriminatorie a legislației existente;
42. invită statele membre să pună în aplicare legislația propusă în mod sistematic și fără excepție, să intensifice inspecțiile, inclusiv controlul vehiculelor din țări terțe, și să aplice sancțiuni corespunzătoare, promovând armonizarea efectivă a normelor. Acest lucru ar aprofunda piața internă și ar promova crearea de locuri de muncă, creșterea economică, dezvoltarea și investițiile, stimulând astfel competitivitatea UE și a regiunilor sale;
43. așteaptă cu interes o îmbunătățire generală a nivelului serviciilor de transport furnizate, care va contribui la consolidarea coeziunii teritoriale și a calității vieții cetățenilor.

Bruxelles, 1 februarie 2018.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor
Karl-Heinz LAMBERTZ

Avizul Comitetului European al Regiunilor — Europa în mișcare: promovarea unor soluții de mobilitate neîntreruptă

(2018/C 176/14)

Raportor: Ivan ŽAGAR (SI-PPE), primarul localității Slovenska Bistrica**Documente de referință:** Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Europa în mișcare – O agendă pentru o tranziție echitabilă din punct de vedere social către o mobilitate curată, competitivă și conectată pentru toți

COM(2017) 283 – final

Document de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește documentul Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Europa în mișcare – O agendă pentru o tranziție echitabilă din punct de vedere social către o mobilitate curată, competitivă și conectată pentru toți

SWD(2017) 177 – final

Document de lucru al serviciilor Comisiei – Către o mobilitate curată, competitivă și conectată: contribuția cercetării și inovării din domeniul transporturilor la pachetul privind mobilitatea

SWD(2017) 223 – final

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 1999/62/CE de aplicare a taxelor la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri

COM(2017) 275 – final

Propunerea de directivă a Consiliului de modificare a Directivei 1999/62/CE de aplicare a taxelor la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri, în ceea ce privește anumite dispoziții referitoare la taxarea vehiculelor

COM(2017) 276 – final

Propunerea de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind interoperabilitatea sistemelor de taxare rutieră electronică și de facilitare a schimbului transfrontalier de informații privind neplata taxelor rutiere în Uniune (reformare)

COM(2017) 280 – final

I. RECOMANDĂRI DE AMENDAMENTE

Amendamentul 1

COM (2017) 275 – final – Partea 1

Articolul 1

Alineatul (3)

Se modifică după cum urmează:

Textul propus de Comisia Europeană	Amendamentul CoR
1. Fără a aduce atingere articolului 9 alineatul (1a), statele membre pot menține sau pot introduce taxe de trecere și taxe de utilizare pe rețeaua rutieră transeuropeană sau pe anumite sectoare ale acesteia și pe orice alte sectoare suplimentare ale propriilor rețele de autostrăzi care nu fac parte din rețeaua rutieră transeuropeană, în condițiile stabilite la alineatele (3)-(9) din prezentul articol și la articolele 7a-7k.	1. Fără a aduce atingere articolului 9 alineatul (1a), statele membre și autoritățile locale și regionale competente pot menține sau pot introduce taxe de trecere și taxe de utilizare pe rețeaua rutieră transeuropeană sau pe anumite sectoare ale acesteia și pe orice alte sectoare suplimentare ale propriilor rețele de autostrăzi care nu fac parte din rețeaua rutieră transeuropeană, în condițiile stabilite la alineatele (3)-(9) din prezentul articol și la articolele 7a-7k.
2. Alineatul (1) nu aduce atingere dreptului statelor membre, în conformitate cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, de a aplica taxe de trecere și taxe de utilizare pe alte drumuri, cu condiția ca impunerea acestor taxe de trecere și de utilizare pe astfel de drumuri să nu discrimineze traficul internațional și să nu determine denaturarea concurenței dintre operatori. Taxele de trecere și taxele de utilizare aplicate pe alte drumuri decât cele care țin de rețeaua rutieră transeuropeană și decât autostrăzile respectă condițiile stabilite la alineatele (3) și (4) din prezentul articol, la articolul 7a și la articolul 7j alineatele (1), (2) și (4).	2. Alineatul (1) nu aduce atingere dreptului statelor membre și al autorităților locale sau regionale competente , în conformitate cu Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, de a aplica taxe de trecere și taxe de utilizare pe alte drumuri, cu condiția ca impunerea acestor taxe de trecere și de utilizare pe astfel de drumuri să nu discrimineze traficul internațional și să nu determine denaturarea concurenței dintre operatori. Taxele de trecere și taxele de utilizare aplicate pe alte drumuri decât cele care țin de rețeaua rutieră transeuropeană și decât autostrăzile respectă condițiile stabilite la alineatele (3) și (4) din prezentul articol, la articolul 7a și la articolul 7j alineatele (1), (2) și (4).

Expunere de motive

Taxele rutiere existente și viitoare sunt gestionate, în marea lor majoritate, de autoritățile locale și regionale, care ar trebui să își păstreze competența de gestionare referitoare la nivelul și detaliile tarifării, în special în ce privește redistribuirea artificială a traficului către rețeaua rutieră secundară, ca urmare a taxelor percepute pe drumurile principale.

Amendamentul 2

COM(2017) 275 final – partea 1

Articolul 1

Alineatul (14)

Litera (b)

Se modifică după cum urmează:

Propunerea Comisiei	Amendamentul CoR
3. Veniturile generate de taxele de congestionare sau echivalentul în valoare financiară al acestor venituri se folosesc pentru a soluționa problema congestiei, în special prin:	3. Veniturile generate de taxele de congestionare sau echivalentul în valoare financiară al acestor venituri se folosesc pentru a soluționa problema congestiei, în special prin:

Propunerea Comisiei	Amendamentul CoR
(a) sprijinirea infrastructurilor și a serviciilor de transport în comun;	(a) sprijinirea infrastructurilor și a serviciilor de transport în comun;
(b) eliminarea blocajelor de pe rețeaua transeuropeană de transport;	(b) eliminarea blocajelor de pe rețeaua transeuropeană de transport;
(c) dezvoltarea de infrastructuri alternative pentru utilizatorii transporturilor.	(c) dezvoltarea de infrastructuri alternative pentru utilizatorii transporturilor;
	(d) sprijinirea dezvoltării unor sisteme de transport locale și regionale.
	<i>Se va considera că statele membre aplică această prevedere atunci când pun în aplicare o politică de sprijin care asigură finanțare pentru dezvoltarea unei rețele locale și regionale de transport, cu obiectivul de a aborda și de a atenua cauzele care duc la congestionarea traficului, în valoare de cel puțin 15 % din venitul generat de taxele de congestionare.</i>

Expunere de motive

Comitetul European al Regiunilor consideră că textul directivei ar trebui să fie mai explicit, impunând organizațiilor care colectează taxele obligația de a direcționa, de asemenea, o parte din venituri către regiunile periferice și către regiunile situate la mare distanță de rețeaua europeană.

II. RECOMANDĂRI POLITICE

COMITETUL EUROPEAN AL REGIUNILOR

Mesaje-cheie

1. subliniază importanța unui sistem de transport eficient și durabil pentru competitivitatea economică a orașelor și regiunilor, precum și importanța acestuia pentru consolidarea coeziunii sociale, economice și teritoriale a Uniunii Europene. Autoritățile locale și regionale sunt responsabile pentru elaborarea și punerea în aplicare a politicii în domeniul transportului urban și regional și pentru asigurarea transportului public de călători în zona pe care o administrează. Cu toate acestea, procesul decizional de la nivel local este strâns legat de cadrul stabilit de politicile naționale și europene;

2. este conștient că costurile externe generate de transport, precum congestionarea traficului și poluarea atmosferică și fonică, au un impact major asupra mediului și a sănătății, precum și asupra întregii economii. În prezent, costurile sunt plătite într-o mai mică măsură de cei care le generează, restul fiind plătit de societate. Transporturile generează aproximativ o cincime din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră din Europa. Este nevoie urgent de măsuri de decarbonizare a sectorului transporturilor;

3. observă că construirea de infrastructuri poate îmbunătăți coeziunea teritorială, dar că, la ora actuală, întreținerea infrastructurii din multe regiuni este atât de deficitară, încât există riscul unei deteriorări a coeziunii sociale și teritoriale. În zonele în care se percep taxe rutiere, este necesar ca fondurile astfel obținute să fie reinvestite în infrastructura locală și regională, mai ales astfel încât să se reducă diferențele în ce privește gradul de conectare și de calitate a conexiunilor regiunilor cu rețeaua europeană de transport; solicită ca orice reinvestire în sistemele de transport să aibă printre obiectivele principale asigurarea sustenabilității acestor sisteme;

4. subliniază că taxarea rutieră trebuie să fie bazată în primul rând pe distanța parcursă și să încurajeze utilizarea infrastructurii în afara perioadelor de vârf. Criteriile suplimentare, cum ar fi densitatea traficului, distanța față de centrele de afaceri și distanța dintre centrele de putere economică ar putea fi, de asemenea, luate în considerare. Costurile ridicate sau crescute pentru accesul la rețeaua europeană reprezintă o discriminare la adresa regiunilor periferice și îndepărtate și dăunează și mai mult coeziunii teritoriale și sociale;

5. salută documentul intitulat „O agendă pentru o tranziție echitabilă din punct de vedere social către o mobilitate curată, competitivă și conectată pentru toți”, în care se afirmă că este nevoie de o abordare tot mai cuprinzătoare, atât în ceea ce privește nivelul luat în considerare (național, regional și local), cât și diferitele politici vizate. Documentul împărtășește convingerea că, pentru a atinge obiectivele stabilite, este nevoie de norme și standarde mai bine orientate și de numeroase măsuri de sprijin;

6. subliniază că este nevoie de o mobilitate mai bine conectată și mai automatizată și că trebuie să se țină pasul cu tendințele actuale, precum electromobilitatea și vehiculele care comunică cu alte vehicule și cu mediul înconjurător (tehnologia V2X);

7. este ferm convins că digitizarea transporturilor, de exemplu prin intermediul sistemelor de informare a utilizatorilor, poate optimiza fluxurile de trafic și utilizarea infrastructurii de transport; prin urmare, încurajează toate statele membre și regiunile să dezvolte și să implementeze planuri pentru digitizarea interoperabilă a sistemelor de transport;

Tendința către decarbonizarea transporturilor

8. reiterează necesitatea **decarbonizării transporturilor**.

În prezent, sectorul transporturilor este singurul în care emisiile de CO₂ depășesc în continuare nivelurile din 1990 și continuă să crească în multe state membre. Documentul de politică „Europa în mișcare” și legislația propusă privind taxarea pentru utilizarea infrastructurii sunt primii doi pași în direcția unui sistem de transport cu emisii reduse de dioxid de carbon. Taxarea rutieră ca mod de a descuraja utilizarea irațională a transportului rutier joacă, fără îndoială, un rol-cheie în procesul de decarbonizare;

9. atrage atenția asupra provocărilor și oportunităților pe care le presupune mobilitatea ecologică.

Atunci când se pun în aplicare măsuri restrictive legate de mijloacele de transport ecologice, trebuie avută în vedere importanța economică a sectorului transporturilor. Dat fiind că sectorul transporturilor este unul dintre cele mai importante sectoare din punctul de vedere al creării de locuri de muncă și al activității economice, decarbonizarea transporturilor va genera o serie de probleme. Cu toate acestea, transporturile ecologice și decarbonizate ar putea permite apariția unor domenii de activitate economică noi și inovatoare, iar Europa ar putea juca un rol de lider în acest sens; îndeamnă Comisia să sprijine trecerea treptată la „mobilitatea ecologică”, pentru a atenua efectele negative ale tranziției;

10. salută modificările aduse taxării vehiculelor grele de marfă, așa cum figurează în propunerea de directivă de modificare a Directivei 1999/62/CE de aplicare a taxelor la vehiculele grele de marfă pentru utilizarea anumitor infrastructuri, în ceea ce privește anumite dispoziții referitoare la taxarea vehiculelor, întrucât aceste dispoziții nu împiedică statele membre să mențină sau chiar să crească, dacă doresc acest lucru, nivelul taxelor aplicabile vehiculelor grele de marfă;

11. subliniază că, în cazul în care modificările aduse principiilor taxei rutiere („utilizatorul plătește”, „poluatorul plătește”) sunt puse în aplicare de statele membre și de regiuni, ele vor duce inevitabil la creșterea numărului de vehicule care utilizează rețelele rutiere locale, cu efecte negative asupra siguranței, mediului și costurilor de întreținere a acestor rețele. În același timp, capacitatea infrastructurii de autostrăzi va fi subutilizată. Efectele vor fi cu siguranță resimțite în mai mare măsură în regiunile UE care nu au ca prioritate optimizarea timpului de transport, așa cum confirmă rezultatele analizelor întreprinse în diferite regiuni. Eliminarea treptată a vinițelor, în cazurile în care sunt utilizate în astfel de regiuni, va avea în mod cert o serie de consecințe negative;

Problema denaturării pieței și discriminarea în sectorul transporturilor

12. subliniază problema distorsiunii pe piață – cauzată, mai ales, de concurența neloială dintre modurile de transport.

Acest fenomen se manifestă între transportul feroviar și cel rutier, dar reduce, în mod indirect, și competitivitatea transportului pe apă. În timp ce operatorii feroviari plătesc pentru utilizarea infrastructurii în întreaga rețea, iar costurile externe generate de transport sunt incluse în preț, numai transportul rutier de mărfuri este, în prezent, inclus în domeniul de aplicare al directivei, care nu acoperă totalitatea costurilor externe ale transportului. Astfel se creează un avantaj nejustificat pentru modurile de transport mai puțin ecologice;

13. observă că participanții la trafic sunt plasați pe poziții inegale și că trebuie să se pună în aplicare **principiul nediscriminării între diferitele tipuri de vehicule rutiere**. Autoturismele, furgonetele, autobuzele și autocarele sunt excluse de la principiul „poluatorul plătește”, deși aceste vehicule sunt poluatori majori ai mediului (13,5 % din totalul emisiilor de gaze cu efect de seră din UE) și provoacă daune infrastructurii;

14. salută tranziția la taxele de trecere calculate în funcție de **distanța parcursă**, dat fiind că sunt mai echitabile decât taxarea forfetară pentru utilizarea drumurilor. Plata drepturilor și a taxelor de trecere pe o bază coordonată, digitală și interoperabilă în întreaga UE ar contribui la crearea unor condiții de concurență echitabile pe piața unică și ar garanta **nediscriminarea cetățenilor UE și a operatorilor de transport** din diferitele state membre;

15. subliniază că **calcularea taxelor de trecere** ar trebui să țină seama de **diferențele dintre regiuni** în ceea ce privește densitatea traficului și distanța dintre centrele de afaceri și centrele rezidențiale;

16. **face apel la echitate în tarificarea** utilizării drumurilor și la o mai mare armonizare a prețurilor în ceea ce privește durata de utilizare. Trebuie să se asigure un raport adecvat între prețul pe termen scurt sau pentru utilizare ocazională și cel pentru utilizarea permanentă sau pe termen lung;

17. consideră că este necesară includerea mai sistematică a autobuzelor și autocarelor în sistemul de taxare rutieră, în temeiul aplicării principiului „poluatorul plătește”, și că astfel s-ar reduce dezavantajele concurențiale ale transportului feroviar, care trebuie să achite taxe de acces la calea ferată; observă, însă, că în zonele în care transportul feroviar nu reprezintă o opțiune realistă de călătorie se recomandă evitarea creșterii costurilor pentru întreprinderile de transport cu autobuzul și autocarul;

Provocările coeziunii teritoriale și sociale

18. consideră că trebuie să fie luate în considerare aspectele legate de **coeziunea teritorială și socială**. Introducerea unor sisteme de taxare rutieră nu trebuie să ducă la situații de excluziune din cauza localizării geografice sau a situației socioeconomice. Ar trebui să se acorde atenție deosebită grupurilor sociale vulnerabile și regiunilor în care singura opțiune posibilă este transportul rutier individual. Grupurile cu venituri mici nu trebuie să aibă de suferit din cauza taxelor de trecere în cazul în care autoturismul este singura lor opțiune viabilă pentru naveta către locul de muncă;

19. solicită aplicarea principiului solidarității (din partea regiunilor care generează venituri în raport cu regiunile a căror dezvoltare a rămas în urmă) atunci când se alocă veniturile provenite din taxele rutiere, reinvestindu-le în infrastructura rutieră locală și în finanțarea încrucișată a unor moduri de transport mai ecologice;

20. subliniază necesitatea ca orașele și regiunile să **accepte ideea taxelor rutiere** și să le considere un instrument pentru a-și atinge obiectivele de dezvoltare. Alocarea veniturilor provenite din taxele de trecere joacă un rol decisiv în acest sens. Acceptarea taxării infrastructurii rutiere va depinde de găsirea unui echilibru între așteptarea ca veniturile să fie reinvestite în infrastructura rutieră locală și obiectivul global de a investi în soluții alternative durabile și pe termen lung în materie de transporturi;

21. constată că, în medie, **calitatea infrastructurii rutiere** este **în scădere** și că trebuie să se ia decizii de a investi în zonele generatoare de venituri. Taxele rutiere și taxele bazate pe costurile externe colectate într-o anumită regiune trebuie, în principiu, să fie reinvestite în infrastructura de transport din regiunea respectivă, în strânsă cooperare cu autoritățile locale și regionale competente. O excepție ar putea fi redistribuirea anumitor taxe de trecere de la zonele congestionate către zonele cu trafic redus;

22. salută posibilitatea de a impune taxe de utilizare a infrastructurii proporționale cu calitatea drumurilor (în termeni de capacitate și în termeni tehnici), ca măsură eficientă și adecvată de soluționare a problemelor legate de întreținerea deficitară a infrastructurii rutiere;

23. subliniază necesitatea urgentă de a **investi în modurile de transport mai ecologice**. În vederea asigurării coeziunii sociale și teritoriale, veniturile provenite din taxele rutiere pot fi, de asemenea, investite în moduri de transport mai ecologice și în extinderea transportului în comun în regiunile care nu sunt ușor accesibile;

24. consideră că **investițiile în zonele slab populate și în regiunile îndepărtate** pot fi greu de realizat sub forma parteneriatelor public-privat. Posibilitatea de a încredința unei societăți private lucrările de construcție/întreținere în schimbul taxelor colectate nu este atractivă în regiunile în care nu există un trafic suficient pentru concesionarul privat. Prin urmare, parteneriatul public-privat în scopuri operaționale ar trebui să fie considerat un model adecvat în anumite circumstanțe, în anumite regiuni, însă nu trebuie să împiedice investițiile publice în regiunile mai puțin populate sau mai îndepărtate;

25. **atrage atenția** asupra diferențelor în materie de așteptări și standarde între diferitele state membre și regiuni. Sistemul european comun de taxare pentru costurile externe stabilește praguri și standarde minime. Cu toate acestea, el ar trebui să permită statelor membre (sau regiunilor) să le depășească, prin instituirea unor **scheme mai ambițioase**, dacă acest lucru este justificat de circumstanțe speciale care generează costuri externe ridicate. Costurile de mediu externe ridicate (de exemplu, în regiunile montane) trebuie să abordeze problemele din regiunea în cauză;

Cooperarea transfrontalieră și interoperabilitatea la nivel european a sistemelor de taxare electronică

26. este de acord că, în pofida Directivei privind serviciul european de taxare rutieră electronică (SETRE) și a deciziei aferente de punere în aplicare (2009), cu rare excepții, nu există o interoperabilitate transfrontalieră – prin urmare, costurile și inconvenientele sunt suportate de utilizatori și de organisme care pun la dispoziție aceste sisteme și asigură întreținerea lor. Ca atare, CoR sprijină modificările planificate, astfel încât să se depună eforturi în direcția finalizării, pe termen lung, a unui sistem interoperabil pe întregul teritoriu european;

27. subliniază că trebuie găsită o soluție simplă și accesibilă din punct de vedere financiar. S-ar putea introduce obligația ca autovehiculele noi să fie echipate cu această soluție sau ca pe celelalte vehicule să se instaleze un dispozitiv interoperabil unic. În spațiul european unic al transporturilor, echipamentele electronice de taxare pentru utilizarea transporturilor nu trebuie să creeze discriminări în funcție de proveniența națională sau regională. Trebuie asigurată interoperabilitatea transfrontalieră și paneuropeană a sistemelor de taxare rutieră, precum și proporționalitatea costurilor legate de utilizarea lor pe termen scurt și pe termen lung; subliniază, de asemenea, necesitatea de a standardiza într-o și mai mare măsură sistemele de taxare rutieră atunci când se vor elabora, la nivelul întregii UE, standarde pentru încărcarea vehiculelor electrice;

28. subliniază **necesitatea protecției datelor**. Trebuie să se instituie un cadru juridic solid pentru a proteja datele individuale, furnizând totodată un minim de informații operatorului taxei de trecere;

29. sprijină eforturile care vizează o urmărire transnațională și paneuropeană eficace a contraveniențelor. În această privință, principiul protecției datelor nu trebuie să fie folosit ca motiv pentru a nu lua măsuri împotriva contraveniențelor.

Bruxelles, 1 februarie 2018.

Președintele
Comitetului European al Regiunilor

Karl-Heinz LAMBERTZ

ISSN 1977-1029 (ediție electronică)
ISSN 1830-3668 (ediție tipărită)

Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

RO